

Δείκτης & Ογκος του ΧΑΚ

Λύση ONE Μία λύση δανεισμού, για όλα!

www.hellenicbank.com/one

“ΣΗΜΕΡΑ ΧΡΕΙΑΖΟΜΑΙ ΕΝΑ ΘΕΣΙΟ.”

“ΑΛΛΑ ΚΑΠΟΙΑ ΜΕΡΑ ΘΑ ΠΑΡΩ ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΩΡ ΠΟΥ ΘΝΕΙΡΕΥΟΜΑΙ.”

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
Έχεις τη δύναμη.

Πρέπει να συναφθεί ασφάλιση της κύριας κατοικίας και ασφάλεια ζωής. Προεπιλογή: Εάν δεν τηρείτε το σχέδιο αποπληρωμής του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας. Προεπιλογή: Υπάρχουν χρεώσεις αν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειό σας. Προεπιλογή: Το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος της χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακρίμηση του βασικού επιτοκίου.

ΠΑΙΔΕΙΑ

Ορατός ο κίνδυνος για νέο «βραχυκύκλωμα»

Εντείνονται οι διεργασίες για το κρίσιμο δημοψήφισμα της Δευτέρας από τους καθηγητές για το θέμα των τετραμήνων. Η απόφασή τους θα καθορίσει σε πολύ μεγάλο βαθμό την μετέπειτα πορεία στα σχολεία. Το κλίμα παραμένει τεταμένο και το τοπίο στην Παιδεία θολό. Παραμένει ο κίνδυνος «βραχυκυκλώματος» στα σχολεία. **Σελ. 4**

Κακές εργασιακές συνθήκες σε κολοσσούς

Σκανδαλωδώς κακή είναι συχνά η μεταχείριση που επιφυλάσσουν στο προσωπικό τους επιχειρηματικοί κολοσσοί με ιλιγγιώδη κέρδη και δεσπόζουσα θέση στην παγκόσμια αγορά. Ο λόγος για κολοσσούς όπως η Huawei, η Aramco, η Google και άλλοι. **Σελ. 12**

5 4291296 000378

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Τρία μέτρα για αποκατάσταση του ονόματος της Κύπρου

Ουδείς μπορεί να παραγνωρίσει ότι η χώρα το 2013 ήταν στα πρόθυρα οικονομικής κατάρρευσης και χρειάζονταν ριζοσπαστικές ενέσεις οικονομικής ανάπτυξης και προσέλκυσης ξένων επενδύσεων. Προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση έγιναν άλματα και η ατμοσφαιρική της οικονομίας επανεκκίνησε. Αυτό ως δεδομένο. Ωστόσο, εκείνο που ουδείς πρέπει να ανέχεται, μετά από τη δοκιμασία του 2013, είναι να πλύττεται το κύρος και συναφώς το όνομα της χώρας ως επιχειρηματικό κέντρο, ως ιδανικό περιβάλλον προσέλκυσης επενδύσεων, και έσοχα αλλά βασικότατο, ως σύγχρονο κράτος δικαίου με κανόνες και θεραπείες. Κράτος δικαίου είναι εκείνο το κράτος που υποχρεούται να σέβεται την ανθρώπινη αξία και τα συνταγματικά δικαιώματα που την εξειδικεύουν και να εγγυάται την παραγωγή δικαίου κατά ορισμένη διαδικασία και την εφαρμογή του προς όλες τις κατευθύνσεις. Από την στιγμή που υπάρχει η δημόσια παραδοχή από την εκτελεστική εξουσία ότι δόθηκαν πολιτογραφήσεις που δεν πλη-

ρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις, η ενδεχόμενη πορεία είναι άμεση ανάκληση της εκτελεστικής πράξης παροχής διαβατηρίου. Αυτή ως πρώτη θεραπεία διοικητικής φύσεως με άμεση εφαρμογή καθώς και ο επανέλεγχος όλων των διαβατηρίων, μηδενός εξαιρουμένου. Πέραν της διοικητικής φύσεως, ως θεραπεία και άμεσο μέτρο, είναι η ποινική διάσταση όσον με πρόθεση ή δόλο παρανόμησαν και ή δεν λειτούργησαν με τις πράξεις ή παραλείψεις τους ως όφειλαν σύννομα. Τέλος, η περαιτέρω θα-

ράκιση του νομοθετικού πλαισίου ώστε η διαδικασία να μπορεί να λειτουργεί αδιάβλητα και με όσο λιγότερα «παράθυρα» έκνομων ενεργειών. Σε κανένα σύγχρονο δημοκρατικό πολίτευμα όπου λειτουργούν εύρυθμα και εδώ καθίσταται επιτακτική η ανάγκη για άμεση μεταρρύθμιση της δικαιοσύνης για να γίνει έγκαιρη και αποτελεσματική-οι θεσμοί δεν υπάρχουν αδιέξοδα, φτάνει να υπάρχει η πολιτική βούληση. Προς αποκατάσταση του ονόματος, της αξιοπρέπειας και του κύρους της Κύπρου

που επλήγησαν σοβαρά για άλλη μια φορά διεθνώς (βλ. δημοσιεύματα Reuters, Bloomberg, Financial Times και ταϊνιά «The Laundromat»), δεν είναι αρκετή ούτε η πλέον διαπανηρή επικοινωνιακή εκστρατεία. Το μόνο που μπορεί να πείσει εντός, και κυρίως εκτός Κύπρου, επενδυτές, ΜΜΕ και κοινή γνώμη, είναι η άμεση εφαρμογή των τριών πιο πάνω μέτρων. Αυτό εξυπακούεται και παραδοχή λαθών και ανάληψη ευθύνης, αλλά και προσαγωγή παραβατών ενώπιον της δικαιοσύνης.

Το κύρος της χώρας στο Υπουργικό

Η κυβέρνηση σπεύδει για έλεγχο και ανάκληση παράνομων διαβατηρίων – Ανησυχία επιχειρηματιών

Η περίπτωση του Μαλαισιανού κροίσου και πλέον καταζητούμενου στον πλανήτη Τζο Τάεκ Λόου, ο οποίος απέκτησε κυπριακό διαβατήριο, κάνει τον γύρο του κόσμου, με διεθνή ΜΜΕ να εγείρουν ερωτήματα για την διαδικασία που ακο-

λουθεί η κυβέρνηση στην έκδοση διαβατηρίων, και έχει θέσει την κυβέρνηση σε στενωπό για τον διεθνή διασυρμό. Το Υπουργικό Συμβούλιο ανηφορίζει στον Προεδρικό Λόφο με στόχο να σβήσει την φωτιά που προκλήθηκε από τις

«άλογες» παραχωρήσεις κυπριακών διαβατηρίων. Σε αυτό το πλαίσιο θα επανεξεταστούν οι υποψήφιοι περιπτώσεις και θα ξεκινήσει για κάποιους διαδικασία αφαίρεσης υπηκοότητας. Όλα δείχνουν πως η κυβέρνηση γνωρίζει εδώ και ένα

μήνα για τη σοβαρότητα της κατάστασης Λόου και δεν πρόλαβε να την διαχειριστεί προτού δημοσιοποιηθεί. Ήδη πάντως στο Υπουργικό Συμβούλιο δημιουργούνται τάσεις που θέλουν να κλείσει τον κύκλο του το επενδυτικό πρόγραμμα,

λόγω της ζημιάς που προκαλεί, ενώ οικονομικοί κύκλοι που σχετίζονται με το πρόγραμμα πολιτογραφήσεων, προειδοποιούν τα ΜΜΕ πως η έκταση που δίδουν στο θέμα προκαλεί ζημιά στην χώρα. **Σελ. 7**

Συνέδριο Economist: Σε θετικό πρόσημο η κυπριακή οικονομία

Ολοκληρώθηκε την Τρίτη το 15ο Cyprus Summit του Economist στη Λευκωσία. Το οικονομικό ενδιαφέρον της Κύπρου ήταν στραμμένο στο ετήσιο συνέδριο με κορυφή επικοινωνίας την «Κ», που έχει καταστεί σημείο αναφοράς τόσο για περιφερειακά όσο και για διεθνή δρώμενα. Κατά τη χθεσινή δεύτερη ημέρα του συνεδρίου, οι ομιλητές τόνισαν τα μέτρα που θα πρέπει να εφαρμοσθούν η Κύπρος για ενδυνάμωση της ανθεκτικότητάς της απέναντι σε μελλοντικά οικονομικά σοκ, έκαναν αναφορά στις εξελίξεις γύρω από τον τραπεζικό τομέα, αλλά ιδιαίτερη σημασία δόθηκε και στον τομέα των επενδύσεων. **Σελ. 5**

Το ακριβότερο ρεύμα στην ΕΕ έχει η Ελλάδα

Διπλάσιο από τη Γερμανία

Το ακριβότερο ρεύμα στην Ευρώπη, με κόστος σχεδόν διπλάσιο από αυτό της Γερμανίας και αρκετά υψηλότερο από τον μέσο ευρωπαϊκό όρο παράγει η ελληνική αγορά ηλεκτρισμού. Η αρνητική αυτή πρωτιά, αποτυπώνεται στα επίσημα στοιχεία της έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη διαμόρφωση της χονδρικής τιμής ρεύματος το β' τρίμηνο του 2019. **Σελ. 17**

Υπεροχή της Κίνας στην τεχνολογία 5G

Η τεχνολογική πρόοδος και η υπεροχή στην υψηλή τεχνολογία δύσκολα μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο διαπραγμάτευσης. Γι' αυτό και οι αλληπάλληλοι γύροι εμπορικών συνομιλιών ανάμεσα στην Ουάσινγκτον και στο Πεκίνο αποδεικνύονται μάταιοι. Το πιο ουσιαστικό διακύβευμα του sinoαμερικανικού εμπορικού πολέμου είναι η στρατηγική υπεροχή στην υψηλή τεχνολογία και, βέβαια, στην τεχνολογία κινητής τηλεφωνίας πέμπτης γενιάς (5G). **Σελ. 12**

Οι γεωτρήσεις θα γίνουν σε στόχους πιο «ώριμους»

Διπλώσεις Λακκοτρίπης

Ο υπουργός Ενέργειας Γιώργος Λακκοτρίπης επίσημα ανέφερε από το βήμα του Economist πως δεν υπήρχε απόφαση για έναρξη γεωτρήσεων από το τεμάχιο 7, υποστηρίζοντας πως η κοινοπραξία Γάλλων και Ιταλών θα ξεκινήσει εργασίες από άλλους στόχους που είναι πιο «ώριμοι». Οι εκπρόσωποι των ΕΝΙ και TOTAL επικεντρώθηκαν κυρίως στις διεθνείς δραστηριότητές τους. **Σελ. 4**

Ιορδανοί ψάχνουν για επενδύσεις στην Κύπρο

Ενδιαφέρον για τις ΑΠΕ

Ευκαιρία να λύσει το θέμα της χρηματοδότησης φωτοβολταϊκών πάρκων τα οποία δεν προχωρούν λόγω έλλειψης ρευστού βλέπει η ΟΕΒ σε Ιορδανούς επιχειρηματίες. Ήδη, έχει εκφραστεί ενδιαφέρον για επενδύσεις στον τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, σε συζητήσεις που έγιναν τον προηγούμενο μήνα. Ενδιαφέρονται επίσης για επενδύσεις στην τουριστική βιομηχανία και το εμπόριο. **Σελ. 8**

ΚΡΙΣΤΙΝ ΛΑΓΚΑΡΝΤ

Μάχη με τις γερμανικές εμμονές

Νέα εποχή για την ΕΚΤ άρχισε από την Παρασκευή, καθώς ανέλαβε και επισήμως το τιμόνι της κεντρικής τράπεζας η πρώτη γυναίκα πρόεδρος της, η Κριστίν Λαγκάρντ, έτοιμη να δώσει μάχες. Και είναι σαφές πως θα χρειαστεί να τις δώσει, με μόνιμο αντίπαλο, όπως δείχνουν τα πράγματα, τη γερμανική αδιαλλαξία και τις γερμανικές εμμονές. **Σελ. 10**

ΕΛΛΑΔΑ

Το αντίδοτο στα χαμηλά επιτόκια

Η κατάργηση των capital controls έχει παγώσει την τάση εισροής νέων καταθέσεων στην Ελλάδα, αλλά οι καταθέτες βρίσκονται αντιμέτωποι με την πολιτική των χαμηλών επιτοκίων. Ο επικεφαλής της Διεύθυνσης Ιδιωτών στην Eurobank κ. Γιώργος Βαρελτζίδης εξηγεί ποιες επιλογές μπορούν να αποτελέσουν αντίδοτο στις χαμηλές αποδόσεις των καταθέσεων. **Σελ. 16**

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΝΕΡΟΥ

Εγκαταλείπουν το πλαστικό μπουκάλι

Όσο οι καταναλωτές απομακρύνονται από την πλαστική συσκευασία λόγω της ευαισθητοποίησης στην κλιματική αλλαγή, τόσο πονοκεφαλιάζουν οι εταιρείες εμφιαλωμένου νερού. Ως εκ τούτου εμφιαλώνουν το νερό σε μεταλλικά κουτάκια, κατασκευάζουν συσκευές που προσθέτουν στο νερό γεύση και δημιουργούν μηχανήματα-ψύκτες, που πουλάνε το νερό «χύμα». **Σελ. 11**

NEO BMW ΣΕΙΡΑ 1.

BMW 118i: **€23.900*** ΑΥΤΟΜΑΤΟ ΜΕ ΠΛΟΥΣΙΟ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ.

BMW 118i: μικτή κατανάλωση καυσίμου: 5,3 l/100 km, εκπομπές ρύπων CO₂ 121 g/km.

* Στην τιμή δεν συμπεριλαμβάνονται τα τέλη εγγραφής και η άδεια κυκλοφορίας. Ο εξοπλισμός του βασικού μοντέλου μπορεί να διαφέρει από αυτόν της φωτογραφίας.

CharPilakoutasgroup

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

Οταν το ένα χέρι νίβει τ' άλλο...

Σήμερα δεν θα ασχοληθούμε με τα Μαλαισιανοκυπριακά, τα Νιγηριανοκυπριακά, τα Καμποσιανοκυπριακά και λοιπά διαβατήρια. Απλά να αναφέρω πως οι κανονισμοί είναι εκεί και θα πρέπει να εφαρμόζονται. Και εξ όσων γνωρίζω αν ακόμη και ένας πολιτογραφήθηκε με στάτους «αγίου» και μετά υπέπεσε σε ποινικό αδίκημα, τότε η υπηκοότητα του α-φαιρείται.

Πόσω μάλλον να είχε γίνει λάθος από προηγούμενους κατά τον έλεγχο και να πολιτογραφήθηκε ενώ δεν θα έπρεπε.

Οπότε πάει αυτό όσοι ξεγέλασαν ή/και ξεγελούν το σύστημα, να χάσουν την υπηκοότητα και να προσπαθήσουμε να ανακτήσουμε σαν

Ενα θέμα που παρουσιάζει ευρύτερο οικονομικό και όχι μόνο ενδιαφέρον, είναι το δημόσιο ομολογιακό χρέος των ΗΠΑ. Αυτό σήμερα είναι κοντά στα \$22τρίς.

χώρα και λίγη από την χαμένη μας αξιοπρέπεια. Ίσως αυτή είναι μια χρυσή ευκαιρία να δείξουμε πως τα «χρυσά διαβατήρια» δεν δίνουνται για την αρπαχτή ... (μπα) ... αλλά γι' αυτό που κάποιοι ρομαντικοί νόμιζαν και ήλπιζαν πως ήταν ο πραγματικός λόγος, δηλαδή το ξελάσπωμα της οικονομίας από τον βάλο και την ώθηση της ανάπτυξης μέσω επενδύσεων.

Ένα θέμα που παρουσιάζει ευρύτερο οικονομικό και όχι μόνο ενδιαφέρον, είναι το δημόσιο ομολογιακό χρέος των ΗΠΑ. Αυτό σήμερα είναι κοντά στα \$22τρίς. Αν δυσκολευόμαστε να αντιληφθούμε το μέγεθος του αριθμού επειδή δεν θα τον δούμε ποτέ στον τραπέζικό μας λογαριασμό, πρόκειται για 22.000 δισεκατομμύρια δολάρια. Από αυτό το ποσό, ποσοστό 36,8% ή \$8,1τρίς ανήκει στην ομόσπονδη κυβέρνηση και στην ομοσπονδιακή τράπεζα και ο δεύτερος μεγαλύτερος παίκτης είναι η κατηγορία ξένων και διεθνών επενδύσεων – δηλαδή εκτός ΗΠΑ, με ποσοστό 28,5% ή \$6,3τρίς.

Αυτό σημαίνει πως οι ΗΠΑ πληρώνουν μεταξύ άλλων επίτοκα επί συνολικού κεφαλαίου πέραν των \$6τρίς προς χώρες, οργανισμούς, επενδυτές κλπ εκτός ΗΠΑ. Σιγά τα αβγά θα μου πείτε. Ενδιαφέρον παρουσιάζει ο καταμερισμός αυτού

του χρέους. Από τα \$6,3τρίς τα \$4,45τρίς ή ποσοστό πέραν του 70% το κατέχουν 12 χώρες.

Πιο συγκεκριμένα, η Κίνα κατέχει \$1,11τρίς, η Ιαπωνία \$1,06τρίς, η Βραζιλία \$307δισ, το Ηνωμένο Βασίλειο \$301δισ, η Ιρλανδία \$270δισ, η Ελβετία \$227δισ, το Λουξεμβούργο \$224δισ, τα Cayman Islands \$217δισ, το Χονγκ Κονγκ \$206δισ, το Βέλγιο \$180δισ, η Σαουδική Αραβία \$177δισ και η Ταϊβάν \$171δισ. Τα υπόλοιπα \$1,85τρίς τα κατακρατά ο υπόλοιπος πλανήτης. Νοείται ότι τα νούμερα αυτά αλλάζουν κάθε τόσο ανάλογα με τις επενδυτικές αποφάσεις ενός εκάστου.

Ενδιαφέρον μπορεί να προκαλεί η θέση και η έκθεση έναντι αμερικανικού χρέους χωρών όπως το Λουξεμβούργο, η Ιρλανδία και τα Cayman Islands. Τα τελευταία παρά το γεγονός ότι έχουν πληθυσμό περίπου 60.000 κατοίκων, αποτελούν έδρα περίπου 10.000 αμοιβαίων κεφαλαίων κινδύνου και το Λουξεμβούργο αποτελεί τον Ευρωπαϊκό αντιστοιχικό τους πάροχο φοροπαραστάσις.

Η Ιρλανδία αποτελεί την έδρα μεγάλων τεχνολογίας όπως το Facebook που έχουν αμερικανικές ρίζες.

Αυτοί οι οργανισμοί εκμεταλλεύονται το φορολογικό καθεστώς της Ιρλανδίας και προτιμούν να κρατάνε τις κέρδη τους σε αμερικανικά ομόλογα παρά να τα επαναπαρίζουν σε αμερικανικό έδαφος και να φορολογούνται πιο βαριά.

Το μοντέλο αυτών των χωρών μπορεί να διαφέρει σε σχέση με το δικό μας – τόσο αυτό που είχαμε, όσο και αυτό που έχουμε τώρα. Μήπως όμως το γεγονός ότι για τον οποιονδήποτε λόγο δισεκατομμύρια και τρισεκατομμύρια δολαρίων διοχετεύονται πίσω στην Αμερική για χρηματοδότηση και αναχρηματοδότηση του χρέους της, είναι αρκετά καλός λόγος να μην βρίσκονται στο ραντάρ των Αμερικανών; Πιστεύω πως είναι πολύ καλός λόγος. Στο κάτω – κάτω οι Αμερικανοί έχουν σαν μύθο «all the dollars in America».

Εμείς σαν χώρα δεν μπορούσαμε να κτίσουμε ένα παρόμοιο μοντέλο; Μπορούσαμε αλλά προτιμήσαμε κάτι πιο εύκολο. Γι' αυτό και την βρήκαμε ... γεμάτη. Γι' αυτό και όταν το όνομα μας αναφέρεται σε τηλεοπτικές σειρές, υποβόσκει πάντα ένα κακό πρόσωπο ενώ τα ονόματα των άλλων περνάνε πάντα στο ντούκου.

Ο Ανδρέας Α. Ανδρέου, είναι MRICS CEO, APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

«Αντρο υπερβάλλεις. Είδαμε και πάθαμε να αναπτύξουμε την κινηματογραφική βιομηχανία και πάλι έχεις παράπονο».

Παράλληλες και παράπλευρες συνέπειες θα έχει η ιστορία με τα «χρυσά διαβατήρια» και τις «χρυσές υπηκοότητες». Ο σούπερ σταρ, Μαλαισιανός συμπατριώτης μας και νούμερο ένα καταζητούμενος παγκοσμίως, Τζο Λόου μας έφερε ξανά στα εξώφυλλα του διεθνούς τύπου. Και ενώ η Κύπρος, εκτός από ταίφια, κατά τον Αντρο, γίνεται πια και σπέρμα, στο εσωτερικό οι παράπλευρες συνέπειες άρχισαν να γίνονται αντιληπτές.

Πηγή μου που γνωρίζει πολλά μου έλεγε χθες ότι λόγω της δημοσιότητας που έχει πάρει το θέμα και κυρίως λόγω των νέων προδιαγραφών που έχουν τεθεί για να αποκτήσει κάποιος την κυπριακή υπηκοότητα με το πρόγραμμα πολιτογραφήσεων, οι αιτήσεις έχουν πέσει στο... τάρταρο. Δεν γνωρίζω εάν οι επιδοχοί συμπατριώτες μας ανήκουν σε ομάδες όπως αυτήν του Τζο Λου ή και χειρότερες, αλλά φαίνεται πως η πλειοψηφία από αυτούς ανέκρουσαν ημίνο.

Τι σημαίνει αυτό; Μείωση των εκατομμυρίων που θα φτάσουν στην κυπριακή οικονομία και αλυσιδωτές επιπτώσεις στη βιομηχανία που αναπτύχθηκε γύρω από το πρόγραμμα πολιτογραφήσεων. Η πηγή μου υποστηρίζει πως το μεγαλύτερο πλήγμα το δέχονται οι πύργοι, «κά-

ποιοι από τους οποίους αναπόφευκτα θα οδεύσουν προς ακύρωση αφού δεν συμφέρει σε κανέναν να ανεγερθούν και να παραμείνουν άδειοι».

-Αληθεύει πως δύο πύργοι οδεύουν προς άμεση επανεξέταση των επενδύσεων τους και το πιο πιθανόν με ακύρωση του έργου;

Ακούω ακόμα πως ένας γαμπρός από... τζάκι εμπλέκεται στην συναρπαστική περιπέτεια του Τζο Λόου. Είναι γαμπρός που δεν έχει σχέση με τον Λόφω, για να μην παρεξηγούμαστε. Βρίσκεται σε πιο χαμηλό επίπεδο... Αλλά όχι και πολύ. Και φαίνεται πως εικεύεται στην προσέλευση λειψάνων υποψήφιων Κυπρίων.

Πρόκειται για ένα από αυτά τα άτομα που ο Φούλης ομολόγησε χθες ότι παίρνουν τις μίζες για να κάνουν τη δουλειά και να φέρουν κοντά τους επιδοχούς συμπατριώτες μας. Στην προκειμένη, ο γαμπρός έφερε σε επαφή τον Τζο με τον Τόμι. Μόλις ο αγγλικός Τζο έβγαλε την επιταγή των 300.000 και αγοράσε το οικόπεδο στην Αγία Νάνα, πήρε την ευλογία και όλα τα άλλα πήραν τον δρόμο τους.

-Πώς το είπε ο Φούλης; «Αν διαπιστωθεί ότι

αυτοί που έπαιρναν 50 και 100 χιλιάδες ευρώ για κάθε αίτηση για παραχώρηση διαβατηρίου παρουσίαζαν ψευδή στοιχεία ή παραπλανούσαν τις αρχές θα πρέπει να τιμωρηθούν»;

Κι αν έπαιρναν 300 χιλιάδες; Να τους φιλή-

σουμε και το χέρι;

Βρε μπας και εννοεί τον γαμπρό; ή μήπως αναφέρεται στον Χάσικο; Πώς γίνεται ο τότε αρμόδιος υπουργός που χειρίστηκε προσωπικά το θέμα να έδωσε την έγκρισή του για την υπηκοότητα και να δηλώνει ότι και η Τράπεζα Κύπρου και η ίντερπολ και η ΜΟΚΑΣ υποστήριζαν ότι ο Τζο ήταν... αγγελοῦδι;

Και πώς συμβαίνει να βγαίνει χθες, μετά που αποκαλύφθηκε ότι η Τράπεζα Κύπρου και η ΜΟΚΑΣ είχαν σοβαρές αμφιβολίες για το αγγελοῦδι, να λέει πως «την επομένη της έκδοσης του διαβατηρίου η Τρ. Κύπρου ανακάλυψε ότι τα χρήματα ήσαν «βρώμικα» ενώ μέρος πριν «ήσαν νόμιμα»; Λέτε κάποιος να του την είχε στήμενη του Χάσικου; Να τον παγίδευσαν ώστε να προωθήσει την υπηκοότητα, να αποχωρήσει από το υπουργείο, να αναλάβει και το Mega και να του ρίξουν μετά την ευθύνη;

Τελικά σε αυτό τον τόπο όλα μπορούν να συμβούν...

Πάντως στα social κυκλοφορούν ατάκες όπως: «Ο Χάσικος το ενόικιο για το Mega το πήρε πακέτο με τον Μαλαισιανό;» Κακίες;

Μια πηγή μου στο υπουργείο Εσωτερικών μου έλεγε χθες πως ο τέως υπουργός «μόλλον είναι θύμα των καταστάσεων» και συνέχισε: «Πριν από δύο χρόνια στο υπουργείο Εσωτερικών μάλλον δεν υπήρχε ούτε ίντερνετ ούτε Google search. Γιατί αν υπήρχε μόνο με μια μικρή έρευνα των δύο λεπτών ο Χάσικος και οι γύρω του θα ανακάλυπταν πολλά για τον αγγελοῦδι Τζο. Όπως ανακαλύπτει πολλά για πολλούς τώρα ο Πετρίδης γι' αυτό και κάποιοι επιδοχοί Κυπριαίοι κόβονται έγκαιρα από τη λίστα».

Μεγάλη ανακάλυψη το ίντερνετ αλλά άργησε να πάει στο ΥΠΕΣ...

ΚΟΝΙΖ: Ποιοι επιχειρούν να κεφαλαιοποιήσουν το σκάνδαλο με τις υπηκοότητες και να το συνδέσουν με τις επόμενες Προεδρικές; Και άρχισαν ήδη να προωθούν τον άμεμπτο σε αυτά τα θέματα υποψήφιο;

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α Ρ Ι Ο

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Piano Quartet: Επιστρέφει το Musical Bridges

Τέσσερις πιανίστριες, οκτώ χέρια και ένα πιάνο ενώθηκαν για να δημιουργήσουν το Piano Quartet, ακολουθώντας την ανάγκη τους να αφίσουν για λίγο πίσω τους την μοναξιά της σόλο εμφάνισης πάνω στη σκηνή. «Μια μοναξιά με την οποία μεγαλώνουμε ως σολίστες αλλά αυτό δεν σημαίνει πως είμαστε μοναχικοί χαρακτήρες» δηλώνει η δημιουργός του project Musical Bridges, Dr. Galina Dimova-Georgieva.

Κάπως έτσι το Piano Quartet, που αποτελείται από τη Dr. Galina Dimova Georgieva, τη Natalia Lezedova, Nina Ιωαννίδου και Ivelina Ruseva, ξεκίνησε τις εμφανίσεις του το 2017 και έφτασε σήμερα στη τρίτη σειρά για το μουσικό project Musical Bridges.

Συναυλίες θα πραγματοποιηθούν σε διάφορα μέρη της Κύπρου, με στόχο να χαρίσουν στο κοινό μοναδικές μουσικές στιγμές. Η αρχή θα γίνει την Παρασκευή στις 8 Νοεμβρίου στο Θέατρο Ριάλτο στη Λεμεσό, στη συνέχεια το μουσικό σύνολο θα ταξιδέψει στο Μαρκεδείο Θέατρο στην Πάφο στις 10 Νοεμβρίου και τέλος στο Θέατρο Παλλάς στη Λευκωσία στις 15 Νοεμβρίου. Όλες οι συναυλίες ξεκινούν στις 8:30 μ.μ.

Ο διάσημος συνθέτης της Βουλγαρίας, Pancho Vladigerov αντιπροσωπεύεται με δύο κομμάτια, με το Bulgarian Rhapsody Vardar και το lyrical Song στο ρεπερτόριο της βραδιάς. Η συναυλία περιλαμβάνει επίσης κομμάτια όπως το γνωστό Sabre Dance του Aram Khachaturian και το αιγυπτιακό Elegy από τον Arno Babajanian καθώς επίσης και αφιέρωμα στον Κύπριο συνθέτη Νικολάου Οικονόμου μέσα από τα Three Pieces for Chick (Corea). Το κουαρτέτο έχει αναθέσει στον

Η δημιουργία του Piano Quartet, προέκυψε από την ανάγκη τεσσάρων πιανιστριών να αφίσουν πίσω τη μοναξιά μιας σόλο εμφάνισης.

Έλληνα συνθέτη Δημήτρη Τσοῦκα την μεταγραφή τραγουδιών του Μάνου Χατζιδάκι, για οκτώ χέρια, έργα που θα παρουσιαστούν για πρώτη φορά.

Piano Quartet και Project Musical Bridges

Η δημιουργία του Piano Quartet, προέκυψε από την ανάγκη τεσσάρων πιανιστριών να αφίσουν πίσω τη μοναξιά μιας σόλο εμφάνισης. Μετά τη συμμετοχή τους στο Winter Music Festival 2017 στην Πάφο, η Dr. Galina Dimova Georgieva παρέα με τις Natalia Lezedova, Nina Ιωαννίδου και Ivelina Ruseva, αποφάσισαν να δημιουργήσουν ένα πρόγραμμα στο οποίο συμμετέχουν έξι ή οκτώ χέρια, παρά τα γνωστά σόλο ή ντουέτα. Τρεις συναυλίες προέκυψαν κάτω από αυτή την ιδέα και το Musical Bridges αποτελεί την τρίτη σειρά συναυλιών. Οι

πιανίστριες που έχουν ως βάση την Πάφο, προέρχονται από διάφορες χώρες, όπως είναι η Κύπρος, η Ελλάδα, η Βουλγαρία και η Ρωσία.

Πληροφορίες και εισιτήρια

Εισιτήρια διατίθενται στην τιμή των €12 το κανονικό και στα €7 το μειωμένο το μαθητικό στο Θέατρο Παλλάς και στο www.soldoutticketbox.com για τη Λευκωσία και σε επιλεγμένα μέρη για την Πάφο και τη Λεμεσό. Λεμεσός: Θέατρο Ριάλτο, Τηλ. 25343900, www.rialto.interticket.com Πάφος: Time Out Kiosk, Ακαμάντιδος 2, Τηλ. 26949522, www.paphosmusiclovers.com Λευκωσία: D & Me Kiosk, Γρηγορίου Ξενόπουλου 13, Τηλ. 96404084, www.soldoutticketbox.com

Dance Waves Festival 2019 στο Εγκώμιο Πολιτιστικό Κέντρο

Το 11ο ετήσιο διεθνές φεστιβάλ σύγχρονου χορού Dance Waves που φιλοξενείται στις 9 και 10 Νοεμβρίου στο black box θέατρο του Εγκωμίου Πολιτιστικού Κέντρου (ώρα έναρξης και τις δύο βραδιές 8:00 μ.μ., διοργανωτής το Dance Lab Nicosia) χαρακτηρίζεται από την πολυφωνία και την ξεχωριστή προσέγγιση των χορογράφων – τέσσερις από το εξωτερικό και πέντε από την Κύπρο – στη δομή και το ύφος των έργων. Οι χορογράφοι μέσα από τα έργα τους διεκδικούν, δημιουργούν τοπία, προσκαλούν το κοινό να χορέψει εσωτερικά και να ακολουθήσει τους ρυθμούς, τις εντάσεις και να αντιληφθεί τις διαστάσεις του σύγχρονου χορού σήμερα. Τα έργα από το εξωτερικό που φιλοξενούνται φέτος στο Dance Waves – σε συνεργασία με τον επιπολύτιμο σταθερό συνεργάτη του Dance Waves, διεθνές φεστιβάλ Lucky Trimmer του Βερολίνου – είναι βραβευμένα σε σημαντικές, πολύ υψηλό κύρους διεθνείς διοργανώσεις.

Από την Ελλάδα συμμετέχουν οι χορευτές/χορογράφοι Δανάη Δημητριάδη και Διονύσιος Α-

λαμάνος, οι οποίοι έλαβαν το πρώτο βραβείο στον Διεθνή διαγωνισμό χορογραφίας για ντουέτα του Ρότερνταμ στην Ολλανδία και παρουσιάζουν το βραβευμένο τους έργο Uncia.

Από τη Γαλλία συμμετέχει η Ρεμπέκα Ζιουρνό με το έργο «L'epouse» (η σύζυγος). Το έργο ταξιδεύει αυτό το διάστημα σε πολλές χορευτικές σκηνές της Ευρώπης. Από τη Γερμανία συμμετέχει η Σάσκια Ρουντντ με το έργο «Brainjogging». Η χορεύτρια/χορογράφος βραβεύτηκε το 2017 με το έργο αυτό ως η καλύτερη περφόρμερ στο φεστιβάλ

IX International SoloDuo festival στην Γερμανία. Από το Ισραήλ θα παρουσιαστεί το ντουέτο Nice to beat you του χορογράφου Γκιλ Κέρερ. Το έργο δημιουργήθηκε το 2017 στο πλαίσιο των έργων που παρουσιάζονται από την ομάδα Batsheva κάθε χρόνο (Batsheva Ensemble dancers create) αφού ο Γκιλ ήταν χορευτής στην ομάδα χορού Batsheva. Από την Κύπρο παρουσιάζουν έργα τους οι χορεύτριες/χορογράφοι Φούλη Σπυλιανίδου, Ήβη Χατζηβασιλείου, Βίκυ Κάλλα, Διαμάντω Χατζηζαχαρία και η Μελίνα Σοφοκλέους.

Κατά τη διάρκεια του φεστιβάλ οργανώνεται σειρά επομορφωτικών εργαστηρίων για τους επαγγελματίες του χορού με εστίαση στις εξελίξεις των χορευτικών τεχνικών και των διεθνών τάσεων. Διδάσκουν Δανάη Δημητριάδη και Διονύσιος Αλαμάνος, Γκιλ Κέρερ, Γιόαβ Γκρίνμπεργκ.

Απαράιτητη η δήλωση συμμετοχής στο τηλεφωνο 22781104. Το φεστιβάλ υλοποιείται με χρηματοδότηση των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του ΥΠΠΙΑ και την στήριξη του Ινστιτούτου Γκαίτε και του Γαλλικού Ινστιτούτου.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΩΣ

Υπεύθυνος Υλικό: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιελλή: ΠΑΝΤΕΑΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

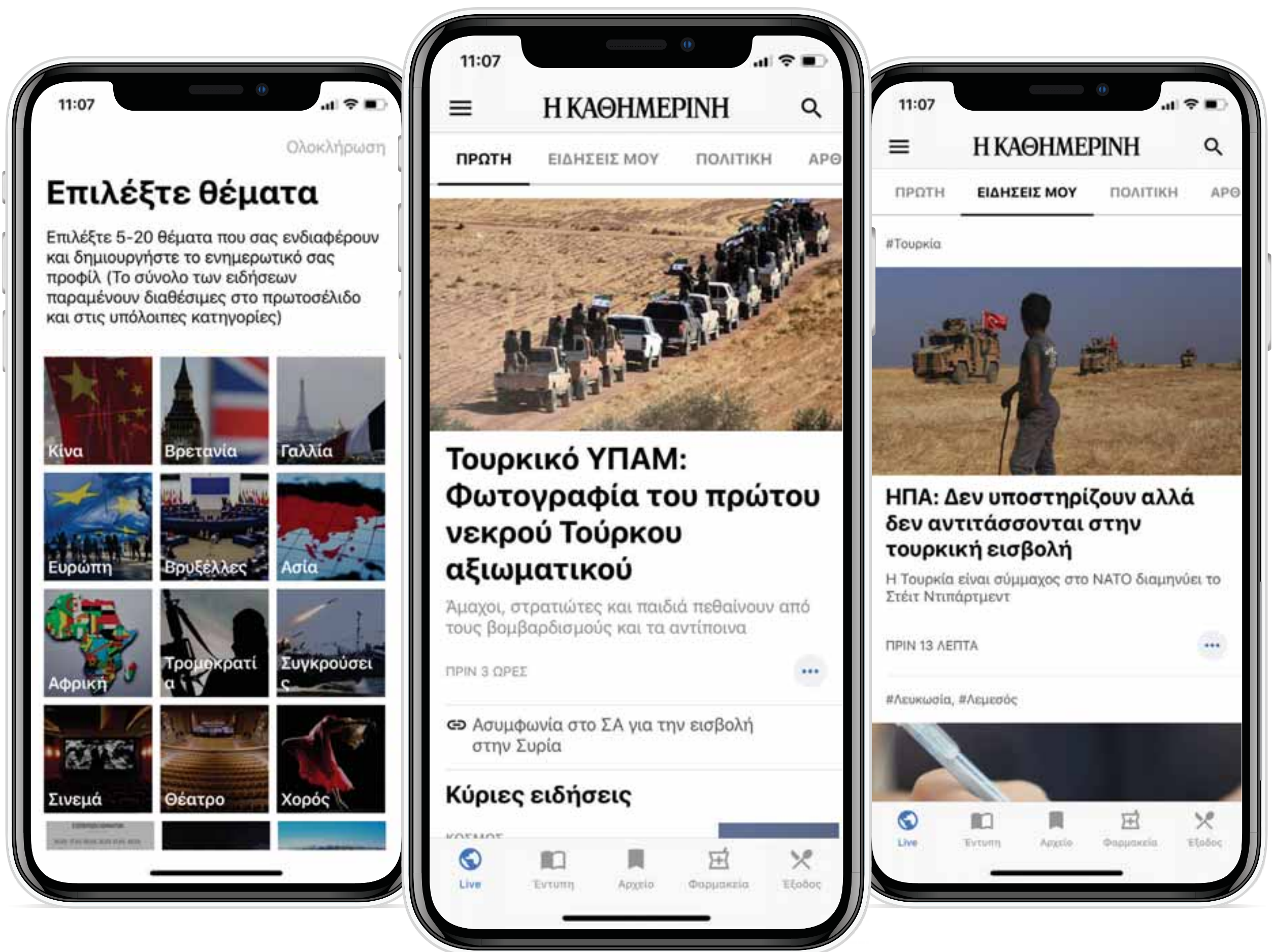
Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Ο κάθε άνθρωπος είναι ξεχωριστός

Φτιάξε το δικό σου timeline ειδήσεων
στη **NEA** εφαρμογή της Κ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

kathimerini.com.cy

Διά στόματος Λακκοτρύπη δεν ξεκινάμε από το τεμάχιο 7

Επιβεβαίωση «Κ» διά της πλαγίας από τον υπ. Ενέργειας στο συνέδριο του Economist

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Τρία εικοσιτετράωρα μετά το πρωτοσέλιδο δημοσίευμα της «Κ», της περασμένης Κυριακής για το γεωτρητικό πρόγραμμα του 2020 και το τεμάχιο 7, όπου η τουρκική προκλητικότητα συνεχίζεται, ο υπουργός Ενέργειας Γιώργος Λακκοτρύπης τοποθετήθηκε επίσημα. Από το βήμα του Economist, ο κ. Λακκοτρύπης, με τον πλέον επίσημο τρόπο, είπε πως η απόφαση που έχει παρθεί είναι η κοινοπραξία ENI-TOTAL να ξεκινήσει γεωτρήσεις από ενδιαφέροντες και ώριμους στόχους. Αναφορά που ουσιαστικά έρχεται να επιβεβαιώσει την «Κ» διά της πλαγίας. Στο πνεύμα αυτό, ο υπουργός Ενέργειας ανέφερε πως δεν υπήρξε «καμία πρόταση να αρχίσουν το γεωτρητικό πρόγραμμα από το τεμάχιο 7», αναφορά που κατατάσσει το συγκεκριμένο τεμάχιο εκτός σχεδιασμών για το επόμενο γεωτρητικό πρόγραμμα. Ο κ. Λακκοτρύπης, στις αναφορές που έκανε με αφορμή το δημοσίευμα της «Κ», άφησε ασάφιστα να φανεί πως η κοινοπραξία θα κινηθεί σε κάποιο άλλο τεμάχιο, το οποίο δεν προσδιόρισε. Κινούμενος στη λογική της δημιουργικής ασάφειας, ο κ. Λακκοτρύπης περιέγραψε τα κριτήρια με βάση τα οποία θα επιλεγούν οι επόμενοι στόχοι. «Θα αρχίσουν (οι γεωτρήσεις) από τους πιο ενδιαφέροντες στόχους και αυτό θα γίνει υπό το πρίσμα, υπό το φως, και της πρόσφατης ανακάλυψης του «Γλαύκου» (τεμάχιο 10) που έχει δώσει καινούργια γεωλογικά δεδομένα στη συγκεκριμένη περιοχή και είναι πάνω σε αυτά που έχουν παρθεί οι αποφάσεις».

Η κοινοπραξία

Από πλευράς εταιρειών, ENI και TOTAL, και παρά το γεγονός ότι οι αναφορές του υπουργού Ενέργειας έγιναν ενώπιον δυο μεγαλοστελεχών της κοινοπραξίας, δεν έγινε η παραμικρή αναφορά. Τόσο ο Elias Kassis, αντιπρόεδρος της TOTAL, στη Μέση Ανατολή και Βόρεια Αφρική, όσο και ο

Aldo Napolitano, εκτελεστικός αντιπρόεδρος για τα ερευνητικά έργα της ENI, δεν έκαναν αναφορά στο γεωτρητικό πρόγραμμα εντός της κυπριακής ΑΟΖ, εξέλιξη που εκ των πραγμάτων εντείνει τις ανησυχίες που ακολούθησαν τις δηλώσεις του CEO της ENI, Κλάουντιο Ντεσκάλτσι. Τα δυο στελέχη της Γαλλο-ιταλικής κοινοπραξίας, στην οποία έχουν παραχωρηθεί 7 από τα 9 αδειοδοτημένα τεμάχια της ΑΟΖ, επέλεξαν να επικεντρωθούν στις διεθνείς δραστηριότητες των εταιρειών τους, κάνοντας ελάχιστες αναφορές για την παρουσία τους εντός της κυπριακής ΑΟΖ. Οι μόνες αναφορές για την εδώ δραστηριότητα της κοινοπραξίας έγινε από πλευράς ENI και αυτές αφορούσαν τρεις γεωτρήσεις της εταιρείας και μια άλλη στην οποία είχε συμμετοχή αλλά και την διαβεβαίωση του Aldo Napolitano πως η ENI είναι αφοσιωμένη στη συνεργασία εντός της ΑΟΖ.

Το ρεπορτάζ της «Κ» την περασμένη Κυριακή κατέγραφε τις ανησυχίες που έχουν προκληθεί μετά και τις γνωστές δηλώσεις του Κλάουντιο Ντεσκάλτσι, CEO της ENI, οι οποίες φαίνεται να βρίσκουν απήκηση και στον άλλο εταίρο της ιταλικής εταιρείας, τη γαλλική TOTAL. Σύμφωνα με το ρεπορτάζ, η κοινοπραξία ENI-TOTAL εμφανιζόταν να διαφοροποιεί τους αρχικούς σχεδιασμούς που είχαν γίνει για έναρξη των εργασιών από το τεμάχιο 7. Οι σχεδιασμοί αυτοί δεν είχαν δημοσιοποιηθεί, ωστόσο η κυβέρνηση ήταν ενήμερη για τον προανατολισμό της κοινοπραξίας. Και ενώ ανεπίσημα το προηγούμενο διάστημα το ισχυρό σενάριο, ότι τυχαία, ωθούσε την κοινοπραξία να ξεκινήσει το γεωτρητικό της πρόγραμμα από το τεμάχιο 7, με επιβεβαιωτική γεωτρηση, νεότερες πληροφορίες έφεραν τις δυο εταιρείες να κάνουν δεύτερες σκέψεις και να προσανατολίζονται προς άλλα τεμάχια, κάτι που επιβεβαιώσε χθες ο Υπουργός Ενέργειας, με τη γνωστή επικερμηματολογία. Στο ρεπορτάζ γινόταν ξεκάθαρο πως η αλλαγή πλεύσης, αν και δεν αποδίδεται στην αυ-

Ο υπουργός Ενέργειας επίσημα ανέφερε πως δεν υπήρχε απόφαση για έναρξη γεωτρήσεων από το τεμάχιο 7, υποστηρίζοντας πως η κοινοπραξία Γάλλων και Ιταλών θα ξεκινήσει εργασίες από άλλους στόχους που είναι πιο «ώριμοι».

Αίσθηση προκαλεί η απουσία αναφοράς για τις επικείμενες εργασίες εντός της ΑΟΖ από τις εταιρείες ENI και TOTAL στο συνέδριο του Economist όπου η ενέργεια ήταν το κυρίαρχο θέμα. Οι εκπρόσωποι των δυο εταιρειών επικεντρώθηκαν κυρίως στις διεθνείς δραστηριότητές τους.

ξημένη τουρκική παρουσία, ουσιαστικά λαμβάνει υπόψη τα όσα είχε δημόσια το στέλεχος της ENI. Όπως σημείωνε καλά ενημερωμένη πηγή στα ενεργειακά, η κίνηση αυτή δεν συνιστά εγκατάλειψη του τεμαχίου 7 αλλά κίνηση τακτικής. Το ρεπορτάζ ανέφερε επίσης πως αυτό που οδήγησε τις εταιρείες στη συγκεκριμένη απόφαση ήταν συμβατικές υποχρεώσεις που έχουν απέναντι στην Κυπριακή Δημοκρατία, σε άλλα τεμάχια που τους έχουν παραχωρηθεί προγενέστερα του τεμαχίου 7, υποχρεώσεις που όπως έλεγαν πηγές δημιουργούν πιεστικό κλίμα, από πλευράς χρόνου.

Την ίδια ώρα θετικός ήταν ο απολογισμός που έγινε από κυπριακής πλευράς

στο κομμάτι των ενεργειακών, το διάστημα από το περυνό συνέδριο του Economist. Ο Υπουργός Ενέργειας ανέδειξε την ανακάλυψη της ExxonMobil στο κοιτάσμα «Γλαύκος», του τεμαχίου 10 την οποία χαρακτήρισε από τις μεγαλύτερες για το 2019. Στα θετικά συγκαταλέγεται και η δημιουργία του East Med Gas Forum (EMGF) με πρωτοβουλία 7 χωρών της περιοχής (Κύπρου, Ελλάδας, Αιγύπτου, Ισραήλ, Ιταλίας, Ιορδανίας και Παλαιστίνης). Μια πλατφόρμα συνεργασίας, σημαντική όπως αναφέρθηκε για μια περιοχή που παραδοσιακά ήταν ασταθής.

EastMed

Στον αγώνα ΦΑ EastMed επικεντρώθηκε μεταξύ άλλων ο Γιάννης Μανιάτης, πρώην υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής της Ελλάδας. Το συγκεκριμένο έργο όπως αναφέρθηκε παίρνει σάρκα και οστά με τον πρώην Υπουργό να υποστηρίζει πως το έργο με βάση μελέτες είναι τεχνικά και οικονομικά βιώσιμο. Στο συνέδριο του Economist τονίσθηκε ιδιαίτερα η σημασία της Ανατολικής Μεσογείου στον ενεργειακό εφοδιασμό της Ευρώπης.

Η παρουσία Μίτσελ

Από τις σημαντικές στιγμές του 15ου συνεδρίου του Economist η παρουσίαση που έκανε ο τέως υφυπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ αρμόδιος για την περιοχή της Μεσογείου Τζοές Μίτσελ, ο οποίος μεταξύ άλλων ανέδειξε την ανάγκη στήριξης της

Κύπρου της Ελλάδας αλλά και του Ισραήλ από τις ΗΠΑ. Ο εκ των βασικών αρχιτεκτόνων της νέας αμερικανικής πολιτικής για την ανατολική Μεσόγειο, στην παρουσία του με θέμα « η Ανατολική Μεσόγειος στην εποχή του διεθνούς ανταγωνισμού» μεταξύ άλλων επικεντρώθηκε στο νέο γεωπολιτικό περιβάλλον, κατατάσσοντας την Κύπρο και την Ελλάδα σε περιοχή θέσης. Περιγράφοντας το διακύβευμα της περιοχής, αναφέρθηκε στην αναγκαιότητα οικονομικής ανάπτυξης Κύπρου και Ελλάδας, στοιχεία που όπως τόνισε θα ενισχύσουν την ασφάλεια στην περιοχή. Περιγράφοντας τις κινήσεις που πρέπει να γίνουν από την αμερικάνικη διπλωματία, ο τέως κυβερνητικός αξιωματούχος αναφέρθηκε σε τρεις παράγοντες:

- Η Ελλάδα θα πρέπει να εξελιχθεί σε γέφυρα στην περιοχή.
- Οι ΗΠΑ πρέπει να εμβαθύνουν τη συμβολή στις τριμερείς συνεργασίες 3 + 1.
- Σταθεροποίηση δεσμών ΗΠΑ με Τουρκία υπό το πρίσμα πως η χώρα είναι παλιός σύμμαχος των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ.
- Ανάγκη για δημιουργία κατάλληλου κλίματος για επενδύσεις.

Αναφερόμενος στο στρατηγικό πλαίσιο που παρουσίασε είπε πως αυτό δεν είναι καινούριο, πλην όμως στόχο έχει τη στήριξη συμμάχων των ΗΠΑ στην περιοχή. Εκτός από τις αναφορές για το σταθερό πολιτικό ρόλο της Ελλάδας στην περιοχή, η οποία, όπως είπε, είναι το τελευταίο σημείο της Δύσης, ο κ. Μίτσελ αναφέρθηκε

Η Τουρκία πρέπει να επιλέξει πού είναι

Οι αναφορές του κ. Μίτσελ στην Τουρκία έκλεισαν με την αναγκαιότητα όπως η ίδια η Τουρκία αποφασίσει πού είναι. Ο Αμερικανός τέως κυβερνητικός αξιωματούχος αναφέρθηκε στα προβλήματα που δημιουργεί η Τουρκία στην περιοχή αλλά και στην Συρία. Ειδικά για την εισβολή ο κ. Μίτσελ την απέδωσε σε λόγους εσωτερικής κατανάλωσης. Αναλύοντας τη στάση των ΗΠΑ στη Συρία και αφού ξεκαθάρισε ότι δεν μιλά εκ μέρους της Ουάσινγκτον, ο κ. Μίτσελ είπε πως αυτό που ενδιαιφέρει τη χώρα του, είναι ο ISIS θεωρώντας πως οι ΗΠΑ δεν θα υφύουν από την περιοχή. Την ίδια ώρα προέτρεψε πως πρέπει να επιδειχθεί περισσότερη προσοχή σε Ρωσία και Κίνα, χώρες οι οποίες, όπως είπε, επεκτείνουν την επιρροή τους στην περιοχή. Για τη Ρωσία τόνισε το ενδιαφέρον της στους διαδρόμους προς τη Μέση Ανατολή αλλά και το ΦΑ της ανατολικής Μεσογείου, για τη δε Κίνα την επέκτασή της μέσω επενδύσεων σε Μάλτα και Ελλάδα. Η παρουσίαση του κ. Μίτσελ πραγματοποιήθηκε στο δείπνο του Economist οι εργασίες του οποίου συνεχίζονταν χθες Τρίτη για δεύτερο μέρα.

με κολακευτικά λόγια στην απόφαση συμφωνίας με τη Βόρεια Μακεδονία, λέγοντας χαρακτηριστικά πως για την Ελλάδα ήταν μια δύσκολη συναισθηματικά απόφαση. Ο κ. Μίτσελ εξέφρασε την διαφάνια του με την πρόσφατη απόφαση της Ε.Ε. ειδικά για τη Βόρεια Μακεδονία. Είμαι απογοητευμένος, είτε ο τέως Υφυπουργός Εξωτερικών.

Σύμμαχος η Κύπρος

Σε αρκετά σημεία της παρουσιάσας του ο κ. Μίτσελ αναφέρθηκε στην συμπεριφορά της Τουρκίας στην περιοχή της ανατολικής Μεσογείου, τονίζοντας το αναφαίρετο δικαίωμα της Κυπριακής Δημοκρατίας στην εκμετάλλευση του φυσικού της πλούτου. Επικαλούμενος το ταξίδι του στην Κύπρο με την ιδιότητα του Υφυπουργού Εξωτερικών και την ενημέρωσή που είχε για τους ενεργειακούς πόρους, είπε πως η τακτική της Τουρκίας στην περιοχή δημιουργεί εμπόδια στο πολιτικό ζήτημα. Εν προκειμένω, ο κ. Μίτσελ υποστήριξε πως οι ενεργειακοί πόροι θα μπορούσαν να βοηθήσουν, φέρνοντας ως παράδειγμα την Αίγυπτο και το Ισραήλ. Την Κύπρο, επισήμανε, οι ΗΠΑ την αντιμετωπίζουν όπως και τις άλλες χώρες που είναι σύμμαχοι των ΗΠΑ. Χαρακτηρίσε θετική τη στάση της Ε.Ε. απέναντι στις τουρκικές προκλήσεις, ενώ κλείνοντας το συγκεκριμένο κεφάλαιο είπε πως οι ΗΠΑ θα κάνουν ό, τι πρέπει για να σταματήσει η Τουρκία τις ενέργειές της στην περιοχή.

Να προχωρήσουν τα ενεργειακά παρά τις προκλήσεις

Κύπρος και Ελλάδα θα πρέπει να επιδείξουν αποφασιστικότητα απέναντι στην Τουρκία προτιρέπει ο καθηγητής Ιωάννης Μάζης

Συνέντευξη στον ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΤΟΜΑΡΑ

Σε αναλυτική παρουσίαση του γεωπολιτικού πεδίου στην Ανατολική Μεσόγειο επιδίδεται ο Ιωάννης Μάζης, καθηγητής Οικονομικής Γεωγραφίας και Γεωπολιτικής Θεωρίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, στη συνέντευξη του στην «Κ». Με αφορμή την παρουσία του στο συνέδριο του Economist ο κ. Μάζης θεωρεί πως Κύπρος και Ελλάδα θα πρέπει να ενισχύσουν το ρόλο τους στην περιοχή στον ενεργειακό αλλά και αμυντικό τομέα με τη συμμετοχή του Ισραήλ αλλά και της Γαλλίας.

Πώς διαμορφώνεται η γεωπολιτική σκακιέρα της ανατολικής Μεσογείου μετά την ανακάλυψη κοιτασμάτων υδρογονανθράκων;

Η Ανατολική Μεσόγειος, από γεωπολιτική άποψη, ανήκει στο Γεωπολιτικό Σύστημα Ελλάδος-Τουρκίας-Μέσης Ανατολής. Υπό την άποψη των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων ως Γεωπολιτικού Παράγοντος ανακατανομής Ισχύος, αυτός τίθεται υπό την επιρροή των εξής Υπερσυστημάτων Πόλων Ισχύος: ΗΠΑ, Ηνωμένο Βασίλειο, Ρωσική Ομοσπονδία, Γαλλία, Κίνα. Η νέα γεωπολιτική πραγματικότητα, όπως αυτή προκύπτει από την τήξη των πάγων στον Αρκτικό Ωκεανό, δημιουργεί νέες συντομότητες εμπορικές ναυτικές διαδρομές μεταξύ ΗΠΑ και Ρωσικής Ομοσπονδίας, γεγονός ερμηνεύον και την εκδηλωθείσα επιθυμία του Προέδρου Τραμπ προς εξαγωγή της Δαντικής Γροιλανδίας, ώστε να αυξηθούν οι επιφάνειες των θαλασσίων Ζωνών της ΑΟΖ των ΗΠΑ, άρα και τα αμερικανικά δικαιώματα στα υποθαλάσσια κοιτάσματα υδρογονανθράκων ως προς τα ήδη υψηλά ρωσικά αντίστοιχα. Ως προς αυτό, αναφέρουμε ότι ήδη από το έτος 2009, οι σχετικές υποβρύχιες έρευνες στον Αρκτικό Ωκεανό εξετίμησαν την ύπαρξη σημαντικών κοιτασμάτων στον υποθαλάσσιο χώρο που διεκδικεί η Ρωσία, δηλαδή μία ζώνη καλύπτουσα 1, 2 εκατ. τ. χλμ. από τις ακτές της Αρκτικής ως τον Βόρειο Πόλο. Άλλωστε, η U.S. Geological Survey, μετά την διερεύνηση ενός πολυετούς διαρκείας ερευνητικού προγράμματος της του Circum-Arctic

Resource Appraisal (CARA), ανακοίνωσε τον Ιούλιο του 2008 την εκτίμησή ότι τα μη εισέτι ανακαλυφθέντα αποθέματα ανέρχονται περίπου σε: 90 δισεκατομμύρια βαρέλια αργού πετρελαίου, 1,669 δισεκατομμύρια ισοδυνάμου πετρελαίου για το Φυσικό Αέριο και 44 δισεκατομμύρια υγρής μορφής φυσικού αερίου. Συμφωνίας προς την έρευνα, το 84% των μη εισέτι ανακαλυφθέντων αυτών αποθεμάτων ευρίσκεται στον υποτιθόμενο χώρο του Αρκτικού Ωκεανού. Άλλωστε την πραγματικότητα αυτή καθιστά ακόμη εμφανέστερη το γεγονός ότι οι υπουργοί Εξωτερικών των οκτώ χωρών του Αρκτικού Συμβουλίου (ΗΠΑ, Καναδάς, Νορβηγία, Σουηδία, Φινλανδία, Ισλανδία και Δανία μαζί με τη Γροιλανδία και τα Νησιά Φάρεε και Ρωσία) συνεδρίασαν στο Νούουκ της Γροιλανδίας με αντικείμενο τις δυνατότητες οικονομικής συνεργασίας και ανάπτυξης που εμφανίζονται λόγω της τήξης της παγωμένης επιφάνειας του Αρκτικού Ωκεανού.

Συμπερασματικές δυνάμεθα να θεωρήσουμε ότι η γεωλογική και κλιματολογική αυτή πραγματικότητα αναδεικνύει τις δυνατότητες συνεργασίας μεταξύ των Παραρτητών Χωρών και ιδιαίτερα μεταξύ των ΗΠΑ και της Ρωσίας. Μια τέτοια συνεργασία αναδεικνύει:

1) Την πιθανή εμπορευματική, μεταφορική, ενεργειακή και αναπτυξιακή σύμπληξη ενός υποσυστημικού Διπόλου ΗΠΑ-Ρωσίας σε ανταγωνιστική θέση με την Κίνα.

2) Την ανακατανομή των επιρροών ισχύος μεταξύ ΗΠΑ-Ρωσίας με βαθμιαία αναθεώρηση της ανασχετικής, ως προς την Ρωσία, ισχύος της παλαιάς Περιμέτρου (Rimland) του Ν. Spykman εφόσον η ανασχετική της χρησιμότητα των Ψυχροπολεμικών και Μεταψυχροπολεμικών περιόδων τίθεται πλέον υπό το φως των νέων εμπορευματικών οδών της Ρωσίας, οι οποίες μάλιστα εμφανίζονται μέχρι και 14 ημέρες συντομότερες από τις μέχρι σήμερα ισχύουσες.

3) Στο πλαίσιο αυτό, ο γεωστρατηγικός ρόλος της Τουρκίας εξελίσσεται σε ευρασιατικό παρακολούθημα της Μόσχας και στην προϊούσα απομείκρυσή της από το

Ο Ιωάννης Μάζης, πανεπιστημιακός, θεωρεί πως τα μέτρα, διπλωματικά και νομικά, που πήρε η Κυπριακή Δημοκρατία κατά των τουρκικών προκλήσεων στην περιοχή κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση.

ΝΑΤΟ και τις ΗΠΑ και 4) Συνεπώς ο ρόλος του Υποσυστημικού Διπόλου Ελλάδος-Κυπριακής Δημοκρατίας στο πλαίσιο των νέων Βορειο-ατλαντικών και Ευρωπαϊκών δομών συλλογικής Ασφαλείας αναβαθμίζεται τα μέγιστα ιδιαίτερας υπό το φως των συνεργασιών 3 + 1 (Αθήνα-Λευκωσία-Ιερουσαλήμ και Κάιρο).

Ποιες είναι οι επιδιώξεις Κύπρου και Ελλάδας στο νέο περιβάλλον;

Υπό το φως των ανωτέρω γεωλογικών, γεωκλιματικών και συνεπώς γεωπολιτικών δεδομένων το Υποσυστημικό Δίπολο Ελλάδος-Κύπρου οφείλει να αντιμετωπίσει την εμβάθυνση και αναβάθμισή του πέραν του ενεργειακού τομέας και σε αμυντικό επίπεδο με το Ισραήλ και την Γαλλία, χώρα η οποία αναποδογύρισε θα αναλάβει υποστηρικτικό συντονιστικό ρόλο στην Ανατολική Μεσόγειο ως ναυτική αλλά και πυρηνική ευρωπαϊκή δύναμη. Οι τομείς αυτών των συνεργασιών του Ελλαδο-Κυ-

«Τα μέχρι σήμερα νομικά, διπλωματικά μέτρα τα οποία έλαβε η κυπριακή κυβέρνηση ήταν προς την ορθή κατεύθυνση. Από εδώ και πέρα όμως πρέπει να ακολουθηθεί περισσότερο αποφασιστική γραμμή σε συνεργασία με την Αθήνα η οποία είναι και εγγυήτρια δύναμη».

πριακού υποσυστημικού διπόλου με Γαλλία και Ισραήλ, προτείνονται να είναι αυτοί της 1) Αμυντικής Βιομηχανίας και Συμπανηγής 2) της δημιουργίας μεσογειακών ναυτικών και αεροπορικών διευκολύνσεων επί του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας της Πληροφορητικής 3) της εκπαίδευσης δι' ανταλλαγών των στελεχών των ενόπλων δυνάμεων και των της Intelligence community των τεσσάρων χωρών, 4) της Αντιτρομοκρατικής δράσεως 5) της ανάπτυξης τεχνολογίας των εναελκτικών μορφών ενέργειας και 5) της Τεχνολογίας Τροφίμων και Υδροτεχνολογίας. Συμπληρωματικός η Κύπρος, οφείλει να προχωρήσει σε διπλωματικές ενέργειες, πάντα με την ενθάρρυνση των ΗΠΑ και της Γαλλίας, για την κατάθεση υποψηφιοτήτων εισδοχής της στο ΝΑΤΟ, 6) της αναβίωσης του Ενιαίου Αμυντικού Δόγματος μέχρι την ολοκλήρωση των ανωτέρω συνεργασιών, 7) της αναδείξεως στα αρμόδια διεθνή fora των πολλαπλών διεθνών εγκλημάτων τα οποία προέκυψαν εις βάρος του κυπριακού λαού κατά την διάρκεια και μετά την τουρκική εισβολή και κατοχή του βορείου μέρους της Μεγαλονήσου, όπως και τον προβληματισμό της για την οριστική τους θεραπεία που αποτελεί και την μοναδική ατραπία για την ειρήνη, την σταθερότητα και την ανάπτυξη στο αναδιαμορφούμενο περιβάλλον της Ανατολικής Μεσογείου.

Η Τουρκία με τη σημερινή της πολιτική μορφή μπορεί να έχει ρόλο και αν ναί ποιος είναι αυτός;

Η Τουρκία με την σημερινή της πολιτική μορφή 1) δεν είναι σε θέση να αποτελέσει αξιόπιστο Σύμμαχο του ΝΑΤΟ και των ΗΠΑ 2) ο αναθεωρητισμός της δεν συμβάλλει στην εμπέδωση κλίματος σταθερότητας και ασφάλειας στην περιοχή 3) η «ευρασιατική της στροφή» θέτει σε κίνδυνο τις δυτικές δομές διεθνούς συλλογικής ασφαλείας 4) η κυβερνητική της ένταξη στις ιδεολογικές δομές των Αδελφών Μουσουλμάνων δημιουργεί σοβαρότατες τριβές με τους γεωστρατηγικούς κλειδολήπτες της περιοχής που είναι η Αίγυπτος, η Ιορδανία και το Ισραήλ αλλά και καλλιέργει κλίμα καχυποψίας στις ευρωπαϊκές χώρες αναφορικάς με την προσφορά της στον διεθνή αγώνα εναντίον της ισλαμιστικής τρομοκρατίας. Συνεπώς εάν η Τουρκία συνεχίσει την σημερινή της πορεία, αποκτά ρόλο «προβολέως ισχύος» του Ευρασιατισμού της Μόσχας και του επικινδύνου ιδεολογικού αμαλγάματος του ισλαμιστικού νεο-οθωμανισμού με αποσταθεροποιητικές τάσεις ως προς το αποσταθεροποιητικό της αραβιζομουσουλμανικών κρατών της Μέσης Ανατολής και ιδιαιτέρως του Αραβοπερσικού Κόλπου και του Μαγκρέμπ (Λιβύη, Αλγερία).

Ποιες είναι τελικά οι επιδιώξεις της Άγκυρας έτσι όπως εκδηλώνονται με την επιθετική συμπεριφορά της στην ευρύτερη περιοχή;

«Μα είναι δεδλωμένες ειλικρινέστατα και σαφώς: η «Γαλάζια Πατρίδα»! **Το ενεργειακό πρόγραμμα της Κυπριακής Δημοκρατίας μπορεί να προχωρήσει υπό αυτές τις συνθήκες;** Όχι μόνον δύναται αλλά και ορείλει! Τα μέχρι σήμερα νομικά, διπλωματικά μέτρα τα οποία έλαβε η Κυπριακή Κυβέρνηση ήταν προς την ορθή κατεύθυνση. Από εδώ και πέρα όμως πρέπει να ακολουθηθεί περισσότερο αποφασιστική γραμμή σε συνεργασία με την Αθήνα η οποία είναι και εγγυήτρια δύναμη, προς στον ΟΗΕ με σχετικά διαβήματα για τρίτη εισβολή (μην ξεχνάμε την Αμμόχωστο και τις σχε-

τικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας οι οποίες έγιναν κουρελόχαρτα) αλλά και προς την ΕΕ, το Αμερικανικό Κογκρέσσο, τον Λευκό Οίκο, το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ αλλά και να προχωρήσουν με αποφασιστικότητα τα προαναφερθέντα 7 σημεία. Μετά την Συριακή «νίκη» του, ο κος Ερντογάν θεωρεί ότι δύναται να ευρεθεί υπεράνω του διεθνούς δικαίου και των διεθνών συνθηκών. Αυτό επιθυμεί η «διεθνής κοινότης» εάν αυτή υφίσταται στην πραγματικότητα και ουχί μόνον εις τους εγκεφάλους κάποιων «ουισωμένων» ή «μετακταντιών» ή «διεθνών επαγγελματιών» σπιζομένων παλυνόντων στην διεθνή κοινότητα διεθνολαγνικές φενάκες!

Η Ελλάδα γιατί δεν προχώρησε μέχρι σήμερα στην οριοθέτηση ΑΟΖ με την Αίγυπτο; Η τότε ελληνική κυβέρνηση ακολουθούσε την γνωστή όσο και αποτυχημένη από το 1974 και εντεύθεν πολιτική του «κατευνασμού» της Τουρκίας.

Θα μπορούσε να ήταν διαφορετικό το σκηνικό δυτικά της Πάφου εάν Ελλάδα και Αίγυπτος είχαν καταλήξει σε συμφωνία; Το βέβαιον είναι ότι εάν ενεργούσε αναλόγως η Ελλάδα, θα έστελνε μήνυμα αποφασιστικότητας στην Τουρκία εις την οποία θα έθετε εξαιρετικά δυσεπίλυτα προβλήματα από πλευράς παραβιάσεως του Διεθνούς Δικαίου της Θαλάσσης. Πέραν όμως αυτών, η Τουρκία δεν θα είχε να αντιμετωπίσει μια μικρή σαν την Κύπρο, και ουσιαστικά μη αυτοδύναμη αμυντικός, χώρα. Θα είχε να αντιμετωπίσει την Ελλάδα, χώρα μέλος του ΝΑΤΟ και της ΕΕ, αλλά και με ικανάτες Ένοπλες Δυνάμεις. Η Τουρκία δεν θα διαικνιδύεε τέτοιου είδους περιπέτειες. Η Άγκυρα «πικτείρει» μόνον όταν τις έχουν δοθεί εγγυήσεις από την πνευματική δύναμη. Το είδαμε πολύ καθαρά στην Συρία αλλά και στην Αμμόχωστο. Σε μια τέτοια περίπτωση όμως η Αθήνα θα είχε να αντιμετωπίσει έναν πολύ μεγαλύτερο και ισχυρότερο από την Τουρκία, εκθρό...τον εαυτό της! Έναν ε-αυτό με ανάντηρη κουλτούρα ασφαλείας καλλιέργουμένη σε αυτόν τον τόπο από το 1974 και εντεύθεν.

Σε επιβράδυνση αλλά όχι σε ύφεση η Ευρωζώνη

Η Κύπρος έχει περιορισμένα μέσα για να διαχειριστεί νέα οικονομικά σοκ εκτιμά η Παγκόσμια Τράπεζα

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Η επιβράδυνση στην παγκόσμια οικονομία είναι ένα ζήτημα το οποίο απασχολεί όλες τις χώρες. Οι ανησυχίες εντείνονται καθώς οικονομολόγοι εκτιμούν ότι στην Ευρώπη αναμένεται να έχει τις μεγαλύτερες επιπτώσεις. Η επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης της Ευρώπης, όπου αρκετοί αναφέρουν πως μπορεί να μετατραπεί και σε ύφεση, απασχόλησε τους ομιλητές του 15ου συνεδρίου του Economist, που διεξήχθη στη Λευκωσία. Πάντως, ο διευθύνων σύμβουλος του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας Κλάους Ρέγκλινγκ ξεκαθάρισε πως ναι μεν η Ευρώπη βρίσκεται σε φάση επιβράδυνσης, ωστόσο σε καμία περίπτωση δεν βρίσκεται σε ύφεση. Δίνοντας ένα τέλος στην άποψη αυτή, ο ισχυρός άνδρας του ESM ανέφερε πως η επιβράδυνση στην ανάπτυξη της Ευρωζώνης από πέρυσι ήταν πιο έντονη από ό,τι αναμενόταν και ότι σίγουρα υπάρχουν κίνδυνοι, αλλά αυτό δεν σημαίνει απαραίτητα ότι οδεύει η Ευρώπη σε μια νέα ύφεση. Εξήγησε, πως, η επιβράδυνση της ανάπτυξης σχετίζεται κυρίως με εξωτερικούς παράγοντες, όπως η αβεβαιότητα του εμπορίου, το Brexit και οι γεωπολιτικές συγκρούσεις. «Αυτοί αποτελούν τους

Η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε φάση αβεβαιότητας ανέφερε η επικεφαλής του ΔΝΤ.

κύριους εξωτερικούς κινδύνους», ανέφερε χαρακτηριστικά, υπενθυμίζοντας ωστόσο πως και να έρθουν τα χειρότερα, η Ευρωζώνη διαθέτει αρκετό δημοσιονομικό μαξιλάρι. Για τα της Κύπρου, ο κ. Ρέγκλινγκ υπογράμμισε ότι η ανάπτυξη της χώρας θα παραμείνει ισχυρή, έχοντας μεσαίους κινδύνους σε μεσοπρόθεσμη βάση. Τόνισε, πως μετά από χρόνια υψηλής ανάπτυξης, αυτή θα αρχίσει να επιβραδύνεται σταδιακά. Παρόλη την ανάπτυξη που βιώνει η Κύπρος, ο κ. Ρέγκλινγκ τόνισε πως η χώρα είναι αντιμέτωπη με υψηλό δημόσιο και ιδιωτικό χρέος, αλλά και υψηλό επίπεδο μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Λαμβάνοντας το λόγο η επικεφαλής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για την Κύπρο, Ανίτα Τουλαντάρ, ανέφερε πως η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε φάση αβεβαιότητας και οι ασυκλόμενες πολιτικές αποσκοπούν στην παροχή της κατάλληλης στήριξης για την άμβλυση των κινδύνων. Εξέφρασε την πεποίθηση πως στην Ευρώπη η δημοσιονομική πολιτική θα πρέπει να είναι έτοιμη να δράσει αποφασιστικά, εάν η κάμψη καταστεί πιο σοβαρή. Όσον αφορά στην Κύπρο, η ισχυρή του ΔΝΤ τόνισε πως δεδομένης της ισχυρής ανάπτυξης αλλά και του περιορισμένου δημοσιονομικού χώρου, η Κύπρος θα πρέπει να συνεχίσει να μειώνει το χρέος της, ώστε να παρουσιάσει και μεγαλύτερη «αντοχή» σε περίπτωση οικονομικών αναταραχών.

Ο εκπρόσωπος της Παγκόσμιας Τράπεζας, Μάρκος Χάιντ, παρουσίαστικε πιο αυστηρά. Χαρακτηριστικά ανέφερε πως πρέπει να σταματήσουν οι γιορτές στην ευρωπαϊκή οικονομία, καθώς η Ευρωζώνη έχει να αντιμετωπίσει εμπορικούς πόλεμους και Brexit. Υπογράμμισε πως η Κύπρος έχει περιορισμένα μέσα για να διαχειριστεί νέα οικονομικά σοκ, καθώς δεν αποκλείεται κάποιος από τους κινδύνους να φέρει ακόμα μεγαλύτερη ζημιά από αυτά που υπολογίζεται. Από το βήμα του Economist συμπλήρωσε εμφατικά ότι οι δυτικές χώρες είναι πιο ανθεκτικές στα οικονομικά σοκ

σε σύγκριση με τις χώρες της νότιας Ευρώπης, λόγω κυρίως της καλύτερης ποιότητας των θεσμών τους, εξαιρώντας επίσης τη σημασία εφαρμογής μεταρρυθμίσεων.

Ο διευθύνων σύμβουλος της PwC Κύπρου Ευγένιος Ευγενίου, από πλευράς του, τόνισε πως η χώρα πρέπει να επικεντρωθεί στην ποιότητα και στην αποτελεσματικότητα των κρατικών δαπανών. Αυτό, όπως είπε, σε συνδυασμό με τις διαρθρωτικές αλλαγές για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας αποτελούν τη μόνη λύση για να επιτευχθεί μακροχρόνια βιώσιμη ανάπτυξη, δημιουργώντας τον κατάλληλο δημοσιονομικό χώρο για επενδύσεις σε υποδομές, στην εκπαίδευση, στην καινοτομία, στην έρευνα και σε προγράμματα που στοχεύουν στην επίτευξη κοινωνικής συνοχής.

Η δημοσιονομική πολιτική, όπως και η νομισματική, είναι μέσο ενάσκησης πολιτικής, δεν είναι αυτοσκοπός και δεν είναι δόγμα, τόνισε ο υπουργός Οικονομικών.

φεύρεση υρεσιτεχνία πινόηση

Αν το μόνο που λείπει από την ιδέα σου είναι το €

Έλα στην Τράπεζα Κύπρου.

ΔΑΝΕΙΑ InnovFin

Δάνεια InnovFin SME Guarantee Facility για νεοφυείς (startup) και καινοτόμες επιχειρήσεις, με την εγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων.

- Από €25.000 μέχρι και €500.000
- Μειωμένες ή καθόλου απαιτήσεις για παροχή εξασφαλίσεων
- Διάρκεια 12-120 μήνες

www.bankofcyprus.com.cy | 800 00 800

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε μας στα Καταστήμά μας ή στα Κέντρα Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων

Τράπεζα Κύπρου

Η χρηματοδότηση υποστηρίζεται από το InnovFin SME Guarantee Facility, τον μηχανισμό εγγύησης των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων με την οικονομική στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπό τα χρηματοδοτικά μέσα που προβλέπονται στο 'Ορίζοντας 2020' και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ), που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη. Ο σκοπός του ΕΤΣΕ είναι να συμβάλει στη χρηματοδότηση και την υλοποίηση παραγωγικών επενδύσεων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να διασφαλίσει τη δυνατότητα αυξημένης πρόσβασης στη χρηματοδότηση.

InnovFin

SME Guarantee

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΑΠΟΨΗ / Της ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ

Ενας κυματοθραύστης δεν αρκεί

Χρόνια τώρα, κράτη της Ε.Ε. επαναλαμβάνουν ότι απαιτείται «μια λύση κοινής ευρωπαϊκής ευθύνης» για το προσφυγικό - μεταναστευτικό, αλλά όσα βραχυχρόνια επιχειρήθηκαν στο παρελθόν, μόνο μερικούς ανακούφισαν τις χώρες πρώτης υποδοχής. Κάθε κράτος ξεχωριστά έχει κλείσει την κρίση έξω από την αυλή του. Σήμερα ζούμε ένα νέο 2015, με τις νησιωτικές κολάσεις και τις νέες εστίες δραμάτων – 300.000 άμαχοι εκτοπίστηκαν στη Συρία σε οκτώ ημέρες πολέμου.

Εύκολο στην ονοματοδοσία ι-δεωδών, συμπαρίστανται με λεκτικές αντιπρίδες: «κοινή ευθύνη». Όχι, ουδείς αναλαμβάνει σοβαρά ευθύνη για ό,τι έλαχε στον πλησίον του. Ο ζυγός της τύχης αφήνεται να ζυγίζει μόνο για τον άλλο τα άμεσα αρνητικά επακόλουθα των συρράξεων, των πολιτικών και περιβαλλοντικών αποσταθεροποιήσεων, να γίνεται ο άλλος το κολλάζον φίλτρο κατακράτησης του προβλήματος. Λαομονώντας ότι καμία κρίση δεν είναι διαχειρίσιμη αν βλέπεις μόνο τη διακεκαυμένη

Ωστόσο σήμερα πολλά μπορούν να γίνουν ώστε να μην εξελίσσονται σε παγίδες εξαθλίωσης και θανάτου, σε κύκλους αδιαλλαξίας και αίματος.

γραμμή. Οι κρίσεις δημιουργούν πολλαπλά χαρακώματα που μετατρέπουν τις ενωτικές ιδέες σε διασπαστικά είδωλα και ευρύτερες σκοτεινές ζώνες που κάνουν τους κατοίκους τους λιγότερο ομόθυμους και περισσότερο άκαμπτους, εσωστρεφείς, αμυνόμενους.

Στη χώρα μας, η απροθυμία της πολιτείας να οργανώσει τις κατάλληλες υπηρεσίες και υποδομές – θεωρείτο ότι εξυπηρετούσε και την ανάγκη αποθάρρυνσης των ροών –, κατέστησε το πρόβλημα μη διαχειρίσιμο. Και είμαστε ξανά εδώ, να συζητάμε τις προσπαθείες που καταβάλλονται για να λειτουργήσουν εγκαταστάσεις που θα φιλο-

ξενήσουν 2.000 άτομα, δηλαδή όσους μπήκαν στη χώρα σε 10 ημέρες.

Εμείς, οι χώρες στη μεθόριο της Ε.Ε., οι «κυματοθραύστες» και το «σφουγγάρι» των απελπιμένων, θα έπρεπε να γίνουμε πρωτοστάτες μιας ανανεωμένης ευρωπαϊκής προσπάθειας για περισσότερη ειρήνη και βοήθεια στην πηγή των δεινών. Για έλεγχο της βιομηχανίας της επισφαλούς διακίνησης ανθρώπων. Για δραστηκά μέτρα κατά της κλιματικής αλλαγής. Για ενσωμάτωση όσων παραμένουν στα ευρωπαϊκά εδάφη.

Οι μετακινήσεις πληθυσμών είναι παλιές όσο ο κόσμος. Ωστόσο σήμερα πολλά μπορούν να γίνουν ώστε να μην εξελίσσονται σε παγίδες εξαθλίωσης και θανάτου, σε κύκλους αδιαλλαξίας και αίματος. Ενας καλός μηχανισμός αξιοπρεπούς υποδοχής δεν αρκεί. Χρειάζεται ευρύτερο βλέμμα πάνω σε μια βεβαρημένη πραγματικότητα, που όσο κι αν πασχίζουμε, δεν καταφέρνουμε να τη μικρύνουμε, να την εγκλωβίσουμε στις δικές μας διαστάσεις.

ΑΡΘΡΟ / Του ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΛΙΤΣΗ

Η καταθλιπτική κυριαρχία των μικρομεσαίων

Μια δομική αδυναμία της ελληνικής οικονομίας είναι το πολύ μικρό μέγεθος των επιχειρηματικών μονάδων. Διαθέτουμε το συντριπτικά μεγαλύτερο στην Ευρώπη ποσοστό επιχειρήσεων που απασχολούν λιγότερους από 10 μισθωτούς, καθώς και το διπλάσιο από τον μέσο ευρωπαϊκό όρο ποσοστό αυτοαπασχολούμενων στο σύνολο των απασχολούμενων. Σε αυτό το αρχιπέλαγος των δραματικά μικρών επιχειρήσεων κινδυνεύουν να πνιγούν η ανάπτυξη, η παραγωγικότητα και η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας. Γιατί; Γιατί παρά τις διάφορες υποθέσεις περί μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η αλήθεια είναι ότι η καταθλιπτική κυριαρχία τους (εντός και εκτός αλυσίδας παραγωγής...) δεν ευνοεί/αντιστρατεύεται την ανάπτυξη – έννοια διάφορη από εκείνην της μεγέθυνσης. Δεν θα σταθώ στις αρνητικές παρενέργειες αυτής της κυριαρχίας (στα φορολογικά έσοδα, στις εργασιακές σχέσεις κ.ά.) αλλά στην ουσία: Ότι η ανάπτυξη εργασιακών ικανοτήτων υψηλής στάθμης, η σε ευρεία κλίμακα εισαγωγή επαναστατικών μεθόδων και νέων τεχνολογιών, η συστηματική αξιοποίηση του γνωστού τρίγωνου της γνώσης (Παίδεια - έρευνα - τεχνολογία), η συνεχής βελτίωση της παραγωγικότητας μέσω της καινοτομίας και η άνοδος μιας οικονομίας στη σκάλα της ανταγωνιστικότητας, αυτά

Χρειάζονται κίνητρα για συγχωνεύσεις και συνεργατικά σχήματα.

κατά κανόνα προϋποθέτουν οικονομίες κλίμακας. Βεβαίως, στη χώρα μας υπάρχουν (μάλιστα, αναδείχθηκαν κυρίως στα χρόνια της κρίσης...) λίγες εκατοντάδες δυναμικές ελληνικές επιχειρήσεις μεσαίου μεγέθους, που δραστηριοποιούνται κυρίως σε παραδοσιακούς αλλά και σε νέους υπερσύγχρονους κλάδους της οικονομίας. Είναι επιχειρήσεις εξωστρεφείς, με μορφωμένο και σχετικά καλά αμειβόμενο ανθρώπινο δυναμικό, με νοικοκυρεμένη διαχείριση που καταφέρνει να επιβεβαιώνει την επάρκειά της στις ανοικτές αγορές και στις διεθνείς ανταγωνιστικές συγκρούσεις – χωρίς να σέρνεται στα κρατικοδορία φυτώρια της συναλλαγής. Δεν δίνουν τον τόνο στην ελληνική οικονομία. Αλλά κι αυτές, για να συνεχίσουν να αναπτύσσονται, έχουν ανάγκη να μεγαλώσουν.

Επειδή λοιπόν (α) το μικρό μέγεθος των επιχειρήσεων είναι ένα μεγάλο και γνωστό δομικό πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας. Κι επειδή είναι επίσης γνωστό ότι (β) πολλοί

επιλέγουν την ηδονή να είσαι αφεντικό παρά τον συνδυασμό δυνάμεων για να συνεχίσουν με ασφάλεια την ανάπτυξη της επιχειρήσεώς τους: Θα ήταν εύλογο, μέσα στις διάφορες, αποσπασματικές φορολογικές ρυθμίσεις ή στη θέση ορισμένων από αυτές, να υπάρχουν προβλεψείς-κίνητρα για συγχώνευση επιχειρήσεων και ανάπτυξη συνεργατικών σχημάτων, με μειώσεις φόρων και φοροαπαλλαγές συγκεκριμένων χρονικών διάρκειας, με τρόπο διαφανή και με σαφή στόχο να ενισχυθεί, να εκσυγχρονιστεί και να καταστεί ασφαλέστερα και μακροπρόθεσμα βιώσιμο το ελληνικό επιχειρηματικό δυναμικό – σε μια περίοδο, μάλιστα, που οι μεγάλες ελληνικές επιχειρήσεις με ταχείς ρυθμούς πωλούνται σε ξένα δίκτυα, από τις τράπεζες έως τα νοσοκομεία.

Δυστυχώς, το θέμα δεν κρίθηκε επείγον. Είχαν προτεραιότητα άλλες ρυθμίσεις, είτε χρήσιμες είτε πελαταιακού χαρακτήρα, όπως η καταπαράθρωση της φορολογίας των μερισμάτων – ένα ρουσφέτι που επιτρέπει κάποιον να εισπράττει μερίσματα που δεν είχαν διανεμηθεί πέρυσι ή και τα τελευταία χρόνια. Ομως, μετά τα ρουσφέτια, είναι λογικό ότι θα βρεθεί χρόνος και για τα υπόλοιπα θέματα.

kallitsiskostas@yahoo.com

Σε θέσεις μάχης πριν από τις κάλπες για τα τετράμηνα

Το δημοψήφισμα των καθηγητών την προσεχή Δευτέρα καθορίζει τις εξελίξεις στην Παιδεία - Ορατός ο κίνδυνος «βραχυκυκλώματος»

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Κορυφώνεται η αγωνία στο χώρο της δημόσιας Παιδείας καθώς εντείνονται οι διεργασίες για το κρίσιμο δημοψήφισμα της Δευτέρας από τους καθηγητές. Διχασμένες εμφανίζονται οι συνιστώσες της ΟΕΛΜΕΚ, την ίδια στιγμή που το υπουργείο εμφανίζεται ανυποχώρητο μπροστά στις πιέσεις που ασκούνται. Στην όλη εξέλιωση προστίθενται και οι μαθητές, η ηγεσία των οποίων συνάντησε την Τρίτη (05/11) τον υπουργό Παιδείας στον απόηχο του τεταμένου κλίματος. Και όλα αυτά ένα μόλις μήνα πριν τη διεξαγωγή των εξετάσεων τετραμήνων στα σχολεία, το σκηνικό στο χώρο της Παιδείας παραμένει εξαιρετικά θολό.

Η απόφαση του δημοψηφίσματος την προσεχή Δευτέρα αναμένεται να καθορίσει σε πολύ μεγάλο βαθμό την μετέπειτα πορεία στα σχολεία, καθώς σε περίπτωση αποδοχής από τους καθηγητές της πρότασης της ΟΕΛΜΕΚ, τις ώρες διεξαγωγής των εξετάσεων που θα διεξαχθούν από τις 9-16 Δεκεμβρίου, οι καθηγητές θα πραγματοποιούν στάσεις εργασίας. Δεν αποκλείεται μάλιστα με βάση αυτό το ενδεχόμενο να προκληθεί «βραχυκύκλωμα» στα σχολεία από τη στιγμή που οι καθηγητές θα απέχουν από τις αίθουσες την ώρα των εξετάσεων.

Η διχογνωμία στη συνεδρία της ΟΕΛΜΕΚ δεν αποκλείεται να αντικατοπτριστεί και στην κάλπη, καθώς με όσα διαφαίνονται δεν υπάρχει σαφής και ξεκάθαρη προτίμηση υπέρ ή εναντίον των απεργιακών μέτρων.

Διχασμένοι παρόλα αυτά παρουσιάζονται οι συνδικαλιστικοί εκπαιδευτικοί εταίροι αναφορικά με την εν λόγω προοπτική.

Αυτό διαφάνηκε ήδη από την 31η Οκτωβρίου, ημερομηνία κατά την οποία το Κεντρικό Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΕΛΜΕΚ απεφάνθη κατά πλειοψηφία υπέρ της διεξαγωγής δημοψηφίσματος για λήψη απεργιακών μέτρων ή στάσεων εργασίας τις ημέρες κατά τις οποίες θα διεξάγονται οι εξετάσεις τετραμήνων. Η διχογνωμία που εμφανίστηκε στη συνεδρία της οργάνωσης δεν αποκλείεται να αντικατοπτριστεί και στην κάλπη, καθώς με όσα διαφαίνονται δεν υπάρχει σαφής και ξεκάθαρη προτίμηση υπέρ ή εναντίον των απεργιακών μέτρων. Με ανακοινώσεις τους μάλιστα Κινήσεις Καθηγητών λαμβάνουν θέση για το όλο ζήτημα, κα-

Στάση αναμονής μέχρι να ξεκαθαρίσει το σκηνικό και στα δύο μέτωπα με καθηγητές και μαθητές τηρεί το υπουργείο, το οποίο παρόλα αυτά δεν κάνει σε καμία περίπτωση πίσω παρά τις πιέσεις που δέχεται.

λώντας τους καθηγητές οι μεν να υπερψηφίσουν, οι δε να καταψηφίσουν την πρόταση της ΟΕΛΜΕΚ.

Μία εξ αυτών, η «Προοδευτική Κίνηση Καθηγητών», σε ανακοίνωση αναφορικά με το δημοψήφισμα της Δευτέρας κάνει λόγο για «σημαντικό σταθμό στον αγώνα για την κατάργηση του παιδαγωγικού εκτρώματος των εξετάσεων τετραμήνων, ο οποίος ασφαλώς ούτε θα αρχίσει ούτε και θα τελειώσει στις 11 Νοεμβρίου 2019». Καλεί παράλληλα τους συναδέλφους τους «να ψηφίσουν ότι συμφωνούν με την πραγματοποίηση στάσεων εργασίας τις ημέρες διεξαγωγής των εξετάσεων τετραμήνων».

Στο ίδιο μήκος κύματος και η κίνηση «Νέα Πινόη» του αντιπροέδρου της ΟΕΛΜΕΚ Παντελή Νικολαΐδη, ο οποίος μάλιστα παραμένει υπέρμαχος της ολικής

κατάργησης του θεσμού των τετραμήνων από τα σχολεία. Να σημειωθεί πως οι κινήσεις της Νέας Πινόης, η Προοδευτική και η ΔΗΚΙ του νυν προέδρου της οργάνωσης Κώστα Χ'Ψάββα ήταν οι τρεις που πέρασαν κατά πλειοψηφία το λεκτικό του ψηφοδέλτιού της 11ης Νοεμβρίου. Η τελευταία παρόλα αυτά δεν έχει απευθύνει ανοικτό κάλεσμα στους καθηγητές για υπερψήφισή ή καταψήφισή της πρότασης.

Στην ακριβώς αντίπερα όχθη βρίσκεται από την πλευρά της η «Νέα Κίνηση Καθηγητών», η οποία με μια καυστική ανακοίνωση, μέμφεται ουσιαστικά την απόφαση που έλαβε η ΟΕΛΜΕΚ, θεωρώντας πως η επιλογή των απεργιακών μέτρων τη δεδομένη χρονική στιγμή ενισχύει την αναξιοπιστία της οργάνωσης και αποδομεί ουσιαστικά την εικόνα της

ΟΕΛΜΕΚ στα μάτια της κοινής γνώμης.

Αναφέρει παράλληλα ότι «η απεργία, που θα αφορά πολλές μέρες, όσο κι αν δεν το λένε ξεκάθαρα οι υποστηρικτές της συγκεκριμένης πρότασης, ότι τα απεργιακά μέτρα δεν είναι λύση. Ως εκ τούτου, σημειώνεται στην ανακοίνωση, «καλούμε τους συναδέλφους να απορρίψουν τη λήψη απεργιακών μέτρων, γιατί δεν είναι λύση». Το Κίνημα «Αλλαγή», που εξέφρασε και αυτό με τη σειρά του ενστάσεις ως προς τη διατύπωση του ψηφοδέλτιου, δεν έχει ακόμη προβεί σε επίσημο κάλεσμα προς τους καθηγητές.

Αποφασισμένοι οι μαθητές

Δυναμική στάση προτίθενται να ακολουθήσουν κατά τη διάρκεια των εξετάσεων τετραμήνων και οι μαθητές, με την ΠΣΕΜ να φαίνεται αποφασισμένη να α-

κολουθήσει πολιτικά δυναμικών μέτρων. Παρόλο που στις 24/10 η Γραμματεία της ΠΣΕΜ άλλαξε σύνθεση, η οργάνωση των μαθητών φέρεται αποφασισμένη να διατηρήσει την ίδια σκληρή γραμμή απέναντι στο Υπουργείο, παραμένοντας σταθερά εναντίον της εφαρμογής του θεσμού των τετραμήνων στα σχολεία.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τη Δευτέρα μαθητές της πρώτης τάξης σε δύο Λύκεια, κατήλθαν σε μονόωρη αποχή από τα μαθήματά τους, ενώ το ίδιο σκηνικό επαναλήφθηκε και την Τρίτη σε άλλο ένα Λύκειο. Και οι τρεις αυτές ενέργειες εκφράστηκαν ως ένδειξη διαμαρτυρίας για τις εξετάσεις τετραμήνων, ενώ οργανώθηκαν από τα Κεντρικά Μαθητικά Συμβούλια των σχολείων και όχι από την ΠΣΕΜ.

Την Τρίτη (05/11) μάλιστα η ΠΣΕΜ

είχε συνάντηση με τον υπουργό Παιδείας, κατά την οποία συζητήθηκε το όλο ζήτημα της εφαρμογής των τετραμήνων, χωρίς όπως αναμενόταν να προκύψει η παραμικρή σύγκλιση μεταξύ των δυο πλευρών. «Μια νομοθεσία πρέπει να βρίσκεται προς το συμφέρον της κοινωνίας», σχολίασε στην «Κ» ο πρόεδρος της ΠΣΕΜ Γιάννης Λαπθίος, ο οποίος ανέφερε ότι στη συνάντηση οι μαθητές κατέθεσαν τις δικές τους θέσεις ενώ έγινε και ανταλλαγή απόψεων.

Η αντίθεση των μαθητών προς τις εξετάσεις τετραμήνων αναμένεται πολύ σύντομα να αποκτήσει μάλιστα συγκεκριμένη μορφή, μιας και όπως ανέφερε ο κ. Λαπθίος «εντός της εβδομάδας θα συνέλθει η Γραμματεία της οργάνωσης με στόχο να αποφασιστούν συγκεκριμένα δραστικά μέτρα μέχρι και τον Δεκέμβριο που θα διεξαχθούν οι εξετάσεις. Οι μαθητές, όπως σημείωσε ο πρόεδρος της ΠΣΕΜ, θέλουν τους καθηγητές δίπλα τους σε αυτό τον αγώνα, καλώντας τους παράλληλα να ταχθούν διά της ψήφου υπέρ των απεργιακών μέτρων.

Ανυποχώρητο το υπουργείο

Στάση αναμονής μέχρι να ξεκαθαρίσει το σκηνικό και στα δύο μέτωπα με καθηγητές και μαθητές τηρεί το υπουργείο, το οποίο παρόλα αυτά δεν κάνει σε καμία περίπτωση πίσω παρά τις πιέσεις που δέχεται. Όπως επισημαίνει παράλληλα όλες αυτές τις ημέρες, οι εξετάσεις θα διεξαχθούν κανονικά, ακόμη και στο ενδεχόμενο απεργιακών μέτρων από τους καθηγητές. Επικαλούμενο τη νομοθεσία αλλά και τις σαφείς εγκυκλίους που κατά διαστήματα εκδίδονται προς τα σχολεία, το υπουργείο προχωρά ακάθεκτο με τον προγραμματισμό που έχει εξαγγελλθεί.

Με τη δημοσίευση μάλιστα διευκρινιστικής ανακοίνωσης αναφορικά με την ενδεχόμενη αδικαιολόγητη αποχή μαθητών από τις εξετάσεις, το υπουργείο διευκρινίζει πως σύμφωνα με όσα απορρέουν από τους περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσων Εκπαιδευσης Κανονισμούς του 2017, οι οποίοι διέπουν, μεταξύ άλλων, και τη διεξαγωγή των εξετάσεων, όσοι μαθητές αποφασίσουν να απέχουν από τις εξετάσεις αδικαιολόγητα θα υποστούν συγκεκριμένες επιπτώσεις.

Στην ίδια γραμμή κινείται παράλληλα και σε ό,τι έχει να κάνει και στην πιθανότητα απεργιακών μέτρων από τους καθηγητές, αναφερόμενο στην υπαρξη ενός σχεδίου Β', το οποίο παρόλα αυτά μέχρι στιγμής δεν φαίνεται διατεθειμένο να αποκαλύψει. Σε κάθε περίπτωση η Δευτέρα αναμένεται πέρα από την ετυμολογία της κάλπης, να αποτελέσει την απαρχή νέων δεδομένων σε ό,τι έχει να κάνει με την ομαλότητα στο χώρο της Παιδείας.

Τραμπ και Ερντογάν τρέχουν τώρα να σβήσουν την πυρκαγιά

Σε κομβικό σημείο οι αμερικανοτουρκικές σχέσεις

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

«Ανεξάρτητα από ότι ισχυρίζονται οι επίσημοι αξιωματούχοι των δυο πλευρών, το σίγουρο είναι ότι το τελευταίο διάστημα στις αμερικανοτουρκικές σχέσεις βρισκόμαστε αντιμέτωποι με μια μεγάλη πυρκαγιά. Χρειαζόμαστε, λοιπόν, έμπειρους και αποτελεσματικούς πυροσβέστες για να θέσουμε υπό έλεγχο τις διασχο-

Αμφίβολη παραμένει η επίσκεψη του Τούρκου Προέδρου στον Λευκό Οίκο, λίγα εικοσιτετράωρα πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία.

πισμένες εστίες, προτού η πυρκαγιά προσλάβει ανεξέλεγκτες διαστάσεις». Τη θέση αυτή διατυπώνουν κύκλοι της τουρκικής κυβέρνησης, ενόψει της επικείμενης επίσκεψης του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν στον Λευκό Οίκο.

Η επίσκεψη του κ. Ερντογάν προγραμματίζεται για τις 13 Νοεμβρίου, ύστερα από πρόσκληση του Ντόναλντ Τραμπ. Η αμερικανική προεδρία ισχυρίζεται ότι τη συνάντηση ζήτησε η τουρκική πλευρά,

Ο Ταγίπ Ερντογάν δήλωσε ότι θα αποφασίσει για το αν θα πάει ή όχι στις Ηνωμένες Πολιτείες την επόμενη εβδομάδα, αφού προηγουμένως έχει τηλεφωνική συνομιλία με τον Ντόναλντ Τραμπ.

Εξάλλου, ο εκπρόσωπός της τουρκικής Προεδρίας δήλωσε ότι ο Πρόεδρος της Τουρκίας δεν έχει αποφασίσει ακόμη για το αν θα πάει ή όχι στις ΗΠΑ, προσθέτοντας ότι υπάρχουν «ενδοιασμοί» στην τουρκική πλευρά. «Οι αξιολογήσεις μας σχετικά με το αν θα πραγματοποιηθεί η επίσκεψη βρίσκονται ακόμα σε εξέλιξη. Στόχος μας με αυτή την επίσκεψη δεν είναι απλά να πάμε στην Ουάσινγκτον, αλλά αντίθετα, να επιτύχουμε απτά αποτελέσματα σύμφωνα με τα συμφέροντα της χώρας μας», επεσήμανε ο Ιμπραχίμ Καλίν.

Οι τελευταίες κρίσιμες εξελίξεις

Σύμφωνα με τους κύκλους της τουρκικής κυβέρνησης, ο Πρόεδρος της Τουρκίας δεν αποκλείεται να μεταιώσει την ύστατη στιγμή την επίσκεψή του στην Ουάσινγκτον, σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την αναγνώριση της Αρμενικής Γενοκτονίας από την αμερικανική Βουλή των Αντιπροσώπων και τις σχεδιαζόμενες κυρώσεις σχετικά με την νέα εισβολή στην Συρία. Τουρκικές πηγές αναφέρουν ότι Τραμπ και Ερντογάν έχουν ισχυρό δεσμό παρά την οργή του Κογκρέσου για την εισβολή στην Συρία και την αγορά

Σύμφωνα με τους κύκλους της τουρκικής κυβέρνησης, ο Πρόεδρος της Τουρκίας δεν αποκλείεται να μεταιώσει την ύστατη στιγμή την επίσκεψή του στην Ουάσινγκτον, σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την αναγνώριση της Αρμενικής Γενοκτονίας από την αμερικανική Βουλή και τις σχεδιαζόμενες κυρώσεις σχετικά με τη νέα εισβολή στην Συρία.

ρωσικών πυραύλων.

Σύμφωνα με τα διεθνή και τουρκικά μέσα, Τούρκος αξιωματούχος ασφαλείας ανέφερε ότι η πρόσφατη επιστολή του Προέδρου των ΗΠΑ προς τον Τούρκο ομολόγο του, μαζί με τις πληροφορίες στο Κογκρέσο, έχουν πλῆξει τις αμερικανοτουρκικές σχέσεις. «Σε περίπτωση που η ατμόσφαιρα δεν αλλάξει, δεν θα υπάρχει κανένα νόημα για αυτή την επίσκεψη», προσθέτει η συγκεκριμένη πηγή.

Στην Ουάσινγκτον, ο Πρόεδρος Τραμπ βρίσκεται αντιμέτωπος με μπαράζ αρνητικών σχολίων και επικρίσεων της Γερουσίας και της Βουλής των Αντιπροσώπων. Και τα δύο σώματα κινούνται με αποφασιστικότητα προς την κατεύθυνση της επιβολής αυστηρών κυρώσεων στην Τουρκία. Οι τελευταίες κινήσεις τους δυσχεραίνουν την θέση του Προέδρου Τρα-

μπ, ο οποίος παρά τις μεγάλες δυσκολίες επιμένει στην σημασία της διατήρησης του διαλόγου και της συνεργασίας με την Τουρκία.

Την ίδια ώρα στον αμερικανικό και διεθνή Τύπο δημοσιεύονται πληροφορίες σύμφωνα με τις οποίες η τουρκική πλευρά πιέζει την ηγεσία Τραμπ με την Υπόθεση Κασόγκι. Τα τελευταία, μέχρι στιγμής ανεπιβεβαίωτα ρεπορτάζ θέλουν την Άγκυρα να έχει εντοπίσει την εμπλοκή του γαμπρού και συμβούλου του κ. Τραμπ στην υπόθεση της δολοφονίας του αντιπολιτευόμενου δημοσιογράφου στο προξενείο της Σαουδικής Αραβίας στην Κωνσταντινούπολη.

Αρνητικό το κλίμα στην Άγκυρα

Ανεξάρτητα από τις τελευταίες κινήσεις της αμερικανικής Γερουσίας και της Βου-

λής και των πληροφοριών που διαρρέουν στον τουρκικό Τύπο, το σίγουρο είναι ότι στην Άγκυρα επικρατεί αρνητικό κλίμα σχετικά με το μέλλον των αμερικανοτουρκικών σχέσεων. Σχετικά με το ενδεχόμενο της επίσκεψης του Τούρκου Προέδρου στην Ουάσινγκτον, οι Τούρκοι αξιωματούχοι επισημαίνουν χαρακτηριστικά ότι οι Πρόεδροι των ΗΠΑ και της Τουρκίας έχουν αναλάβει ρόλο «πυροσβέστη» στις διμερείς σχέσεις και επιχειρούν να ελέγξουν τις διάφορες εστίες αντιπαράθεσης.

Χαρακτηριστική είναι και η πρόσφατη παρέμβαση του τουρκικού φιλοκυβερνητικού κέντρου στρατηγικών μελετών «Seta», το οποίο προειδοποιεί ότι οι αμερικανοτουρκικές σχέσεις πλέον βρίσκονται σε κομβικό σημείο.

Την στιγμή, λοιπόν, που ο Τούρκος

Πρόεδρος καλείται να αποφασίσει αν τελικά θα μεταβεί στην Ουάσινγκτον για να επιχειρήσει από κοινού με τον Αμερικανό ομόλογο του να θέσει υπό έλεγχο την ένταση στις διμερείς σχέσεις, το τουρκικό κέντρο ερευνών δίνει τον απαισιόδοξο τόνο της ημέρας, με την εξής χαρακτηριστική τοποθέτηση: «Κατά τη διάρκεια της ηγεσίας του Μπαράκ Ομπάμα, ελλείψει στρατηγικής, αυτοί που διεξήγαγαν επιχειρήσεις στο έδαφος άρχισαν να διαμορφώνουν την πολιτική της αμερικανικής κυβέρνησης. Τώρα εκείνοι που δεν θέλουν να συνεργαστούν με την Τουρκία θέλουν να διαμορφώσουν την πολιτική των ΗΠΑ. Αυτοί οι κύκλοι παραμένουν κοντόφθαλμοι και δεν παρέχουν πειστικές αναπάνσεις σε ερωτήσεις για τον μακροπρόθεσμο προγραμματισμό των ΗΠΑ στην Συρία και στην ευρύτερη περιοχή».

Μετά τον σάλο, τρέχουν για ανακλήσεις

Αρχισαν οι διαφωνίες εντός του Υπουργικού για το επενδυτικό πρόγραμμα, ενώ ψάχνονται για την διαδικασία αφαίρεσης υπηκοοτήτων

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

«Η φήμη της χώρας είναι πιο σημαντική από την πώληση μιας ακόμη έπαυλης», έλεγε μεσούσης της πολιτικής θύελλας που προκλήθηκε από την αποκάλυψη της πολιτογράφησης του Μαλαισιανού καταζητούμενου Τζο Ταεκ Λόου ο υπουργός Οικονομικών Χάρης Γεωργιάδης διαμνύοντας πως «θα πρέπει να έχουμε την τόλμη και το θάρρος να κάνουμε τομές για το σήμερα και το αύριο». Το αν απευθυνόταν στους εμπλεκόμενους με το επενδυτικό πρόγραμμα φορείς, μερίδα των οποίων παρεμβαίνουν για χαλάρωση των κριτηρίων έκδοσης κυπριακού διαβατηρίου ή αν έστειλε μήνυμα στον πρόεδρο Αναστασιάδη, τυγχάνει διαφόρων ερμηνειών. Το σίγουρο είναι πως μετά την διεθνή κατακραυγή, με τα διεθνή ΜΜΕ όπως οι Bloomberg, Reuters, Financial Times να ασχολούνται με τα κυπριακά διαβατήρια και να εγείρουν ερωτήματα για την διαδικασία που ακολουθήθηκε από την κυβέρνηση στην υπόθεση Λόου, η κυβέρνηση τρέχει να σβήσει την φωτιά, προχωρώντας σε ανακλήσεις υπηκοοτήτων.

Και σε βιβλίο ο Λόου

Πέντε με έξι περιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης Λόου, θα τεθούν στην συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου το πρωί της Τετάρτης. Όπως ανέφερε άλλωστε η «Κ», στόχος της κυβέρνησης είναι η αφαίρεση των εν λόγω υπηκοοτήτων. Το ανέφερε και ο Πρόεδρος της Δευτέρας, μετά τα δημοσιεύματα της εφημερίδας «Πολίτης», αλλά και ο ίδιος ο υπουργός Εσωτερικών Κωνσταντίνος Πετρίδης. «Μία απλή αναζήτηση στο διαδίκτυο, έδειχνε πως κάτι δεν πήγαινε καλά με τον Μαλαισιανό», λένε κυβερνητικές πηγές. Από το 2018 άλλωστε, είχε εκδοθεί το best seller «Billion Dollar Whale: The man who fooled Wall Street, Hollywood and the World», βασισμένο στη ζωή του Μαλαισιανού καταζητούμενου χαρακτηριζοντάς τον μοντέρνο Γκάσμπαλ και παρουσιάζοντας πως κατάφερε να γίνει ο πλέον καταζητούμενος επιχειρηματίας στον πλανήτη.

Γνώριζαν για την κατάσταση

Βρισκόταν συνεπώς σε πλήρη άγνοια

Ο υπουργός Εσωτερικών θα ενημερώσει το Υπουργικό Συμβούλιο για τα αποτελέσματα των ελέγχων που έχουν γίνει για συγκεκριμένες «προβληματικές» περιπτώσεις. Δεδομένη θεωρείται η ανάκληση της υπηκοότητας Λόου, ενώ πολύ πιθανό θεωρείται ότι θα ακολουθήσουν κι άλλες.

όλο αυτό τον καιρό η κυβέρνηση; Όπως αναφέρουν κυβερνητικοί κύκλοι, η περίπτωση Λόου είναι ενόπιον του Υπουργικού Συμβουλίου εδώ και ένα μήνα. Ο Κωνσταντίνος Πετρίδης είχε κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου για την εν λόγω περίπτωση, ενώ θέμα για υιοθέτηση αυστηρότερων μέτρων στην όλη διαδικασία είχε θέσει από την προηγούμενη πενταετία, όπως λένε στελέχη και της νυν και της προηγούμενης κυβέρνησης.

Το μπαλάκι ευθυνών

Η όλη υπόθεση πάντως άνοιξε το κουτί της Πανδόρας με τους εμπλεκόμενους της υπόθεσης να ρίχνουν ο ένας στον άλλο το μπαλάκι των ευθυνών. Ενδεικτική η κόντρα Σωκράτη Χάσικου με την Τράπεζα Κύπρου, μετά από τις αναφορές τραπεζικών κύκλων ότι προειδοποίησαν την κυβέρνηση για τον Λόου. Σημειώνεται πως ο κ. Λόου είχε πάρει διαβατήριο κατά την περίοδο που ο Σωκράτης Χάσικος ήταν υπουργός Εσωτερικών, με τον τελευταίο να εξηγεί «πως η Ιντερπόλ διαβεβαίωσε ότι δεν είχε πληροφορίες εναντίον του αιτητή, η Κυπριακή Αστυνομία

Η κυβέρνηση γνώριζε εδώ και ένα μήνα για την περίπτωση του Μαλαισιανού καταζητούμενου, του οποίου η ζωή έγινε best seller που εκδόθηκε το 2018.

επιβεβαίωσε το λευκό ποινικό μητρώο του και η Τράπεζα Κύπρου πιστοποίησε την καθαρότητα των χρημάτων της επένδυσής». Κύκλοι της Τράπεζας Κύπρου την επόμενη μέρα βεβαίως είχαν αναφέρει στα ΜΜΕ ότι είχαν προειδοποιήσει την κυβέρνηση για την περίπτωση Λόου. Θέση που διέψευσε ο Σωκράτης Χάσικος αναφέροντας ότι η Τράπεζα Κύπρου ανακάλυψε ότι τα λεφτά του κ. Λόου είναι «βρώμικα» την επόμενη της έκδοσης του διαβατηρίου. «Παραιτήθηκαν τον Μάιο του 2017 και η τότε έκθεση της ΜΟΚΑΣ δεν δικαιολογούσε αφαίρεση της υπηκοότητας», εξήγησε μέσω ανάρτησης

του ο κ. Χάσικος, με την Τράπεζα Κύπρου να μην επανέρχεται.

Το ερώτημα που εγείρεται είναι τώρα τι γίνεται. Κατά τη συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου, θα συζητηθεί ο τρόπος που μπορεί να γίνει η αφαίρεση υπηκοοτήτων. Ο υπουργός Εσωτερικών θα ενημερώσει για τα αποτελέσματα των ελέγχων που έχουν γίνει μέχρι στιγμής για συγκεκριμένες «προβληματικές» περιπτώσεις που εντοπίστηκαν από το υπουργείο Εσωτερικών. Στην περίπτωση Λόου θεωρείται δεδομένη η αφαίρεση της υπηκοότητας, ενώ δεν αποκλείεται το ίδιο να γίνει και στην περίπτωση των άλλων πέντε.

Θολό είναι πως θα υλοποιηθεί κάτι τέτοιο, καθώς μόνο μία φορά έχει αφαιρεθεί υπηκοότητα επί θητείας Σωκράτη Χάσικου. Υπάρχει το ενδεχόμενο να κινηθεί νομική διαδικασία από τη Γενική Εισαγγελία ή να αφαιρεθεί αμέσως η υπηκοότητα από το Υπουργικό Συμβούλιο. Το σίγουρο είναι πως πρόκειται για μία διαδικασία που θα πάρει χρόνο καθώς όπως αναφέρουν αρμόδιες πηγές υπάρχει ολόκληρη νομοθεσία η οποία ενδεχομένως

Η τότε έκθεση της ΜΟΚΑΣ δεν δικαιολογούσε αφαίρεση υπηκοότητας, λέει ο Σωκράτης Χάσικος, απαντώντας σε τραπεζικούς κύκλους που διαρρέουν ότι προειδοποίησαν την κυβέρνηση για την περίπτωση Λόου.

να πάρει ένα με δύο μήνες για να ολοκληρωθεί.

Διαφορετικές τάσεις

Ήδη το πρωί της Τρίτης, ο υπουργός Οικονομικών Χάρης Γεωργιάδης και ο υπουργός Εσωτερικών Κωνσταντίνος Πετρίδης ανηφόρισαν στο Προεδρικό όπου είχαν συνάντηση με τον Πρόεδρο. Συνάντηση με τον Πρόεδρο έχουν κάθε Τρίτη και Πέμπτη, ωστόσο αυτή τη φορά επικεντρώθηκαν στο θέμα των πολιτογραφήσεων. Ο Χάρης Γεωργιάδης είχε στείλει το δικό του μήνυμα σε ομιλία του στο Economist, αρνούμενος τη θέση εμπλεκόμενων φορέων ότι οι νέοι όροι σκοτώνουν το πρόγραμμα. Όπως είπε, «η φήμη της χώρας είναι πιο σημαντική από την πώληση μιας ακόμη έπαυλης» και σημείωσε πως η επίδραση του προγράμματος στην οικονομία υπερεκτιμάται. «Τείνει να δημιουργηθεί η εικόνα ότι εξαρτιόμαστε από αυτό, δεν ισχύει». Ανέφερε ο κ. Γεωργιάδης. Υπάρχουν μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου πάντως που εκτιμούν πως το επενδυτικό πρόγραμμα τείνει να προκαλέσει πολύ με-

γαλύτερη ζημιά στην εικόνα της κυβέρνησης, αλλά και στην κυπριακή οικονομία δεδομένου ότι το όνομα της Κύπρου δυσφημίζεται. Αυτό αναμένεται να θέσουν κάποιοι εξ αυτών στο Υπουργικό Συμβούλιο, θέτοντας ακόμα και ζήτημα να σταματήσει το επενδυτικό πρόγραμμα με το επιχείρημα πως έχει ολοκληρώσει τον κύκλο του. Υπάρχουν βεβαίως και μέλη της κυβέρνησης που εξηγούν πως η κατάχρηση του προγράμματος και τα λάθη έγιναν στην αρχή της εφαρμογής του επενδυτικού προγράμματος. Όπως εκτιμούν, με τα αυστηρότερα κριτήρια έχουν μειωθεί κατά πολύ οι πολιτογραφήσεις.

Πυρά από οικονομικούς κύκλους

Οι προεκτάσεις των χρυσών διαβατηρίων τόσο εντός όσο και εκτός ανησυχούν πάντως ήδη οικονομικούς κύκλους. Ενδεικτική η στάση του προέδρου του ΚΕΒΕ Χριστόδουλου Αγκαστινιώτη στο συνέδριο του Economist, όπου τέθηκε το θέμα των πολιτογραφήσεων. Απαντώντας στον διευθυντή της «Καθημερινής» Ανδρέα Παράσκο που έθιξε το ότι πλάττεται η Κύπρος διεθνώς, ανέφερε χαρακτηριστικά: «Αν ρίχνετε το φταίξιμο στην Κυβέρνηση, θέλω να ριζώ το φταίξιμο στους δημοσιογράφους, γιατί εσείς θα το παρακάνετε για να πουλήσετε εφημερίδες. Ναι έγιναν λάθη αλλά μερικές φορές δεν έχετε το μέτρο. Υπάρχουν κολλέγια που συνδυάζουν εκπαίδευση με άδειες παραμονής αλλά αυτό είναι λάθος και εξαρτάται από εσάς να το δείτε, αλλά διαφωνώ με τις δηλώσεις σας, ότι είναι διεφθαρμένο το σύστημα», ανέφερε ο κ. Αγκαστινιώτης.

Οικονομικοί κύκλοι, όπως η εταιρεία Henley and Partners Invest Cyprus, ανέφεραν στο συνέδριο του Economist πως η πολιτογράφηση μέσω επενδύσεων έχει αρκετά ωφέληματα και για τους επενδυτές αλλά και για την χώρα. «Αν νομίζουμε ότι κάνουμε καλό στην χώρα μας με το να λέμε ότι είμαστε διεφθαρμένοι, δεν κάνουμε καλό στην χώρα μας. Αν κάποιος θέλει να είναι στην αντιπολίτευση, υπάρχουν πολλοί τρόποι. Ας μην πυροβολούμε την ίδια την χώρα μας», ανέφερε χαρακτηριστικά ο Πρόεδρος του Invest Cyprus. Δηλώσεις που κατέδειξαν πως το όλο ζήτημα δεν θα κλείσει ανώδυνα.

ΓΥΡΙΖΕΙ ΣΕΛΙΔΑ Ο ΟΜΙΛΟΣ ΛΑΪΚΟΥ

Τα αποτελέσματα του 2017 και 2018, αλλά και η γεινικότερη πορεία των τελευταίων χρόνων, ανασκόπησε η Γενική Συνέλευση του Λαϊκού που πραγματοποιήθηκε στις 23 Οκτωβρίου 2019.

Τα αποτελέσματα του Ομίλου κρίνονται από τους μετόχους του ως θετικά και ενθαρρυντικά για το μέλλον του Ομίλου, αφιόνοντας πίσω του τις δυσκολίες και τα προβλήματα του παρελθόντος. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, Μίνως Χαράλαμπος, αναφέρθηκε στις στρατηγικές αποφάσεις και τις σημαντικές αλλαγές που επήλθαν στον Όμιλο, υπογραμμίζοντας ότι ο Όμιλος Λαϊκού γυρίζει σελίδα.

Ο Όμιλος παρουσίασε το 2017 κέρδος μετά την φορολογία, 2,5 εκατομμύρια, ενώ το 2018 τα κέρδη ανήλθαν σε 2,7 εκατομμύρια. Ανάμεσα στα σημαντικότερα επιτεύγματα του Ομίλου είναι η ανέγερση του υπερσύγχρονου εργοστασίου οινόπνευσης της ΛΟΕΛ, στην περιοχή Αγίου Σιλά στη Λεμεσό. Έγινε επίσης αναφορά στη στρατηγική σημασία απόφαση για ενοποίηση του τυπογραφείου PRINTCO με το τυπογραφείο CASSOULIDES, δημιουργώντας από την 1/1/2019 την εταιρεία PRINTCO - CASSOULIDES.

Η συνέντευξη των εταιρειών ΟΜΙΛΟΣ ΛΑΙΚΟΥ DISTRIBUTORS LTD και COSMOS TRADING LTD το τέλος του 2012 στον τομέα της διανομής απέδωσε μέχρι σήμερα εξαιρετικά αποτελέσματα καταστρώντας την εταιρεία ΛΑΙΚΟ COSMOS TRADING LTD σε μια από τις μεγαλύτερες και αξιόπιστες εταιρείες στον τομέα της διανομής.

Ο Πρόεδρος του Ομίλου ευχαρίστησε το Διοικητικό Συμβούλιο, τη Διευθυντική Ομάδα και το προσωπικό της Εταιρείας για την μεγάλη τους προσπάθεια που κατέβαλαν όλο αυτό το διάστημα, που χωρίς τη συμβολή τους δεν θα υπήρχαν αυτά τα αποτελέσματα. Ευχαρίστησε τις χιλιάδες των μετόχων για την υπομονή και την εμπιστοσύνη που επιδεικνύουν στο Διοικητικό Συμβούλιο, αλλά και τις χιλιάδες των πελατών που αγαλλιάζουν και εμπιστεύονται τα προϊόντα του Ομίλου.

Η Γενική Συνέλευση εξέλεξε νέο Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου που αποτελείται από τους: Μίνω Χαράλαμπος, Νίκο Ιωάννου, Μιχάλη Παρίδη, Γεώργιο Τσακιστό, Γεώργιο Μωυσή, Γιάννο Βαλανίδη, Νεοκλή Παρίδη, Παναγιώτη Νεοφύτου, Χαράλαμφο Παπαγεωργίου, Νάσο Κούκο, Χρυσόστομο Πασαράδη και Μάριο Παναγή.

ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΤΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΠΟΥ ΣΤΗΡΙΞΕ Η ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ

Έδωσε ρεύμα η ψυχή!

«Σήκω ψυχή μου, δώσε ρεύμα» προέτρεψαν με το τραγούδι τους ο Διονύσης Σαββόπουλος και η παρέα του στη μεγάλη συναυλία. Κι όντως... Η ψυχή των ανθρώπων της Κύπρου ανταποκρίθηκε αυθόρμητα κι έδωσε ρεύμα στην ελπίδα και την ανθρωπιά!

Η συναυλία που πραγματοποιήθηκε στον προαύλιο χώρο της Ιερής Μητρόπολης Ταμασού και Ορεινής από τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Ασθενών, με τη στήριξη της ΟΠΑΠ Κύπρου, είχε στόχο την ευαισθητοποίηση του κυπριακού κοινού και στην ενθάρρυνση, ιδιαίτερα των νέων, ώστε να δηλώσουν δότες οργάνων. Σύμφωνα λοιπόν με τα επίσημα στοιχεία του Υπουργείου Υγείας, 168 συνάνθρωποι μας δήλωσαν υπεύθυνα την επιθυμία τους να γίνουν δότες οργάνων, ενώ άλλοι 80 υπέβαλαν αίτηση για εγγραφή στο Αρχείο Δοτών Μυελού των Οστών.

Οι αριθμοί καταγράφουν ήδη μια εξαιρετική επίδοση σε σχέση με την ανταπόκριση στα προηγούμενα χρόνια και επιβεβαιώνουν ότι οι άνθρωποι της Κύπρου κοινωνούν

τα μηνύματα του Παγκύπριου Συνδέσμου Ασθενών και γίνονται δότες οργάνων προσπερνώντας τις όποιες αναστολές και φοβίες.

Παράλληλα, η πρωτοφανής προσέλευση κόσμου στην Ιερή Μητρόπολη Ταμασού και Ορεινής, συνέβαλε δυναμικά και στην οικονομική στήριξη του Παγκύπριου Συνδέσμου Ασθενών, ώστε να μπορέσει να συνεχίσει με ουσιαστικό τρόπο τις πολυσήμαντες προσπάθειές του.

Η ΟΠΑΠ Κύπρου ευχαρίστησε όλους τους συντελεστές της μεγάλης συναυλίας της 11ης Οκτωβρίου και βεβαιώνει ότι θα συνεχίσει με συνέπεια την ανθρωποκεντρική πορεία που ακολουθεί στην κυπριακή κοινωνία εδώ και πενήντα χρόνια, δημιουργώντας γέφυρες προσφοράς με πυλώνες τον πολιτισμό, την παιδεία, το περιβάλλον, τον αθλητισμό και προπαντός την υγεία. Ιδιαίτερα όμως, η ΟΠΑΠ Κύπρου ευχαρίστησε τους ανθρώπους του τόπου μας, που με την παρουσία τους στη μεγάλη συναυλία της 11ης Οκτωβρίου έδωσαν ρεύμα με την ψυχή τους και φωτίσαν την πιο συγκλονιστική γέφυρα ζωής!

Χρήμα από Ιορδανία για τις κυπριακές ΑΠΕ

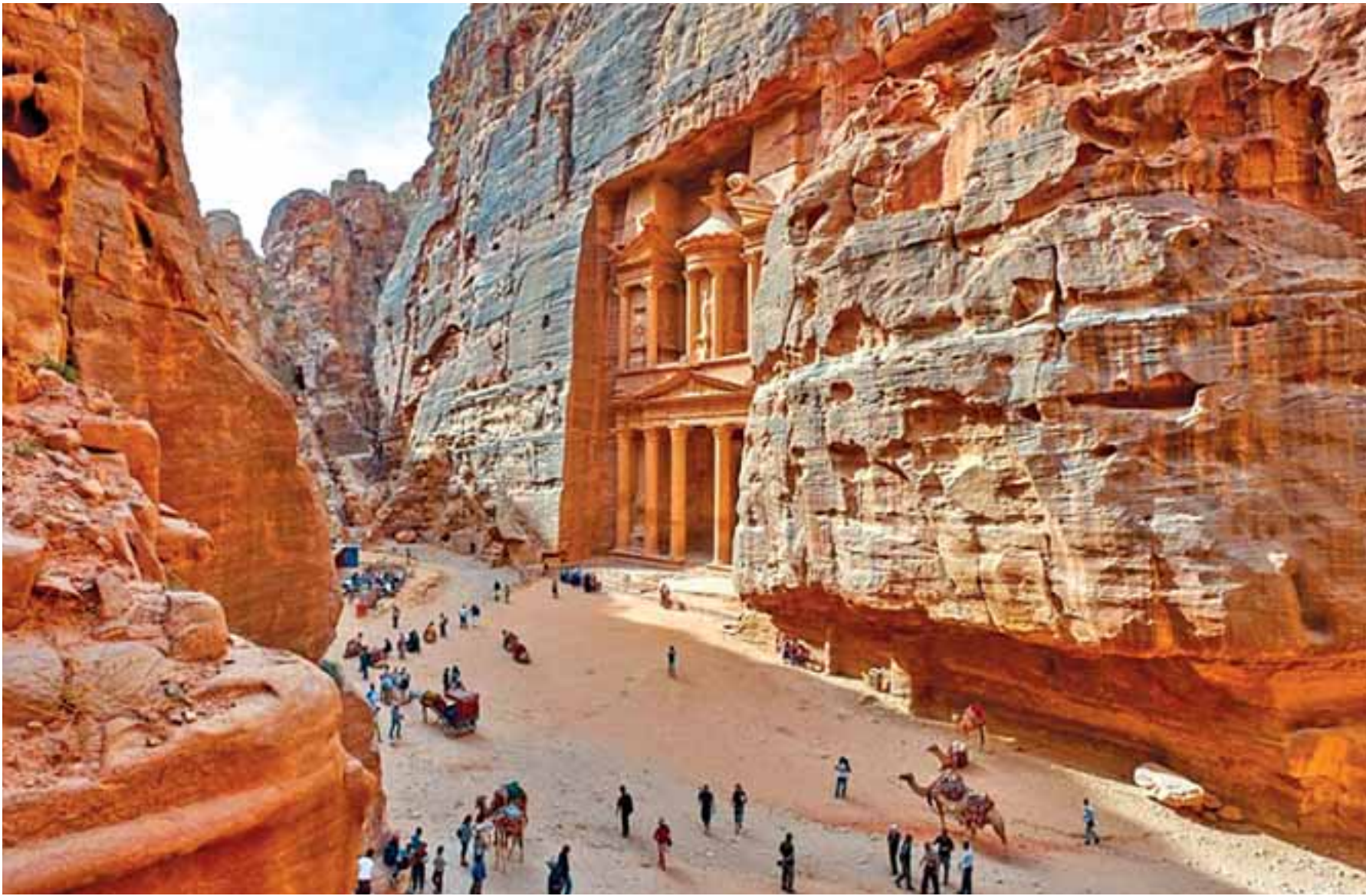
Ελλιψη ρευστότητας φέρνει στασιμότητα στην δημιουργία φωτοβολταϊκών, ψάχνει λύσεις σε ξένους επενδυτές η ΟΕΒ

Της ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Η προσπάθεια για σύσταση επενδυτικού ταμείου, το οποίο θα χρηματοδοτήσει επενδύσεις στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας δεν είναι κάτι καινούργιο, αλλά είναι σε εξέλιξη τους τελευταίους μήνες. Ήδη η ΟΕΒ, η οποία έχει αναλάβει την πρωτοβουλία, είναι στο ψάξιμο για επενδυτές, οι οποίοι θα βάλουν την βάση ώστε να προχωρήσουν αναπτύξεις φωτοβολταϊκών πάρκων. Κινήσεις που κρίνονται αναγκαίες από την στιγμή που οι τράπεζες είναι σφικτές στο να δίνουν δάνεια σε επιχειρήσεις, ακολουθώντας τις οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας είτε άλλων εποπτικών αρχών. «Αν ο επιχειρηματίας δεν μπορεί να βάλει το ποσοστό που του αναλογεί το οποίο ανέρχεται στο 20-30%, η τράπεζα είναι διστακτική. Είναι αρκετά λεφτά και εκεί υπάρχει το πρόβλημα γι' αυτό και εμείς προσπαθούμε να δημιουργήσουμε το επενδυτικό ταμείο», αναφέρει σχετικά. Πέραν όμως του επενδυτικού ταμείου, η ΟΕΒ έχει ξεκινήσει το τελευταίο διάστημα κύκλο επαφών με ομάδα επιχειρηματιών από την Ιορδανία. Οι επαφές έχουν ακριβώς αυτόν τον στόχο- την εξεύρεση πόρων ώστε να προχωρήσουν επενδύσεις πρωτίστως στον τομέα των ΑΠΕ. Εξάλλου, ενδιαφέρον υπάρχει, και αυτό διαφάνηκε στο επιχειρηματικό φόρουμ Κύπρου - Ιορδανίας, το οποίο διοργανώθηκε τον προηγούμενο μήνα, δηλώνει στην «Κ» ο πρόεδρος της ΟΕΒ Γιώργος Πέτρου. Στο πλαίσιο του φόρουμ, είχαν γίνει συναντήσεις και συζητήσεις σε επίπεδο business to business με εταιρείες και επιχειρήσεις της Ιορδανίας. Πλέον, η ΟΕΒ είναι στο ακουστικό, αναμένοντας τις εισηγήσεις των επιχειρηματιών για τους τομείς στους οποίους θα επενδύσουν. Ακολουθώς, ανάλογα με το ενδιαφέρον που θα προκύψει, η ΟΕΒ θα διευθετήσει συναντήσεις με τους Κύπριους επιχειρηματίες για να μπουν τα θεμέλια της συνεργασίας. Αυτό το βήμα λύνει μέχρι ενός βαθμού τα χέρια της ΟΕΒ, η οποία έχει αναλάβει να εξεύρει κεφάλαια για χρηματοδότηση των projects που έχουν να κάνουν με τις ΑΠΕ.

Αδεις 350 μεγαβάτ

Σημειώνεται ότι μέχρι τώρα έχουν εκδοθεί άδειες για δημιουργία φωτοβολταϊκών πάρκων ισχύος 350 μεγαβάτ. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα η Κύπρος να είναι ανακλόουη με τις δεσμεύσεις της στην ΕΕ για την προώθηση των ΑΠΕ. Έτσι, η προσπάθεια με την Ιορδανία (σε συνεργασία και με τον Invest Cyprus) γίνεται αφού υπάρχει φόβος ότι χωρίς ξένες επενδύσεις θα υπάρχει στασιμότητα στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και έχει διπλό στόχο. Από την μια, να μειωθεί το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας, κάτι που θα προκύψει από την αύξηση

Στις προτεραιότητες του Υφυπουργείου Τουρισμού είναι η ενίσχυση των τουριστικών ροών από και προς την Ιορδανία μέσω της προώθησης κοινών τουριστικών πακέτων.

της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Από την άλλη, το να δίνονται άδειες για φωτοβολταϊκά πάρκα, έχει αντίκρυσμα στις υποχρεώσεις μας απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μόνο εάν και εφόσον αυτά τα πάρκα λειτουργήσουν και αρχίσουν να παράγουν ενέργεια.

Σημειώνεται ότι η προσπάθεια με τους Ιορδανούς επενδυτές είναι ανεξάρτητη με την προσπάθεια της ΟΕΒ για το επενδυτικό ταμείο. Πρόσωπα από τον επιχειρηματικό κόσμο εισποούνται ως άλλη εναλλακτική, να επωφεληθεί ο τομέας των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας με κάποιο τρόπο από το πρόγραμμα των πολιτογραφίσεων. Αναφέρουν δε ότι στην περίπτωση που υπήρχε υποστήριξη οικονομική, μέσω του προγράμματος των πολιτογραφίσεων στον τομέα των ΑΠΕ, τότε πολύ γρήγορα θα μπορούσε να έχει καλυφθεί το οικονομικό κενό.

Και σε άλλους τομείς

Μπορεί ο τομέας των ανανεώσιμων

Πέραν των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, υπάρχει πεδίο για επενδύσεις και στην τεχνολογία των πληροφοριών και στον τουρισμό, λέει ο πρόεδρος της ΟΕΒ Γιώργος Πέτρου.

να ήταν στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος, ωστόσο υπάρχουν και άλλοι τομείς στους οποίους ενδεχομένως να δούμε επενδύσεις όπως για παράδειγμα στην τεχνολογία των πληροφοριών, ή κινήσεις οι οποίες θα ενισχύσουν τις εξαγωγές και τις εισαγωγές από και προς την Κύπρο. Οι εξαγωγές υπηρεσιών Κύπρου προς Ιορδανία διατηρούνται σε χαμηλά επίπεδα και περιορίζονται στον τομέα των τροφίμων και των υπηρεσιών. Αγγίζουν τα

προηγούμενα χρόνια σε ετήσια βάση τα 10 εκατομμύρια, ενώ οι εισαγωγές υπήρξαν από Ιορδανία τα 5 εκατομμύρια. Οι εισαγωγές προϊόντων από την χώρα είναι σε πολύ χαμηλά επίπεδα, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία τα οποία έχει αναρτημένα στη σελίδα του του Υπουργείου Εμπορίου. Παρόλα αυτά, όπως τονίζει ο πρόεδρος της ΟΕΒ, η Ιορδανία διατηρεί καλές σχέσεις με τις υπόλοιπες χώρες της Μέσης Ανατολής, και αυτό μεταφράζεται σε εμπόριο χωρίς περιορισμούς οι οποίοι επιβάλλονται συχνά μεταξύ των χωρών της περιοχής.

Σύμφωνη σχέσεων

Η σύμφωνη σχέσεων Κύπρου - Ιορδανίας είναι στις προτεραιότητες της ΟΕΒ, αναφέρει ο κ. Πέτρου. Εξάλλου, η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου βλέπει ότι μέσα από την συνεργασία προκύπτουν ευκαιρίες για επενδύσεις στην ευρύτερη περιοχή, και συγκεκριμένα σε χώρες οι οποίες βρίσκονται σε έκρυθμη

κατάσταση. Όπως για παράδειγμα στη Συρία και στο Ιράκ. Αν και είναι ίσως πρώιμο να θεθεί επί τάπητος το θέμα, είναι δεδομένο ότι με την λύση των προβλημάτων στην γειτονική χώρα, θα ανοίξει το δάφους για ανοικοδόμησή της. Αυτό μεταφράζεται σε ευκαιρίες επενδύσεων για την επόμενη δεκαετία. Η Ιορδανία, όντας δίπλα από την Συρία και το Ιράκ, ήδη έχει ξεκινήσει την προσπάθεια ανάπτυξης συνεργασίας ώστε να μπουν σε αυτές τις αγορές.

Και στον τουρισμό

Η εγγύτητα καθώς και η αυξημένη συχνότητα των πτήσεων από και προς το Αμμάν είναι θετικά στοιχεία για την ενίσχυση των τουριστικών ροών μεταξύ Κύπρου και Ιορδανίας.

Η αεροπορική συνδεσιμότητα Κύπρου - Ιορδανίας ήδη υπάρχει, αφού προσφέρονται πτήσεις έξι φορές την εβδομάδα (εκτός Τρίτης) στο χειμερινό πρόγραμμα μέχρι τις 28 Μαρτίου 2028 από

Κυπριακές εταιρείες στο Αμμάν

Η κυπριακή επιχειρηματική παρουσία στην Ιορδανία, ήταν έντονη τα προηγούμενα χρόνια λόγω της δραστηριότητας της εταιρείας J&P Overseas. Ειδικότερα στην κατασκευή του διεθνούς αερολιμένα Queen Alia στην πρωτεύουσα της χώρας στο Αμμάν η εταιρεία συμμετείχε κατά 20% στο Διοικητικό Συμβούλιο. Μετά το κλείσιμο της εταιρείας η ελληνική Άβα ανέλαβε να ολοκληρώσει τις εκκρεμότητες που άφησε η κυπριακή εταιρεία. Σε αυτό το πλαίσιο, έχει υπογράψει επέκταση της σύμβασης με το διεθνές αεροδρόμιο Queen Alia, για την αναβάθμιση του συστήματος διαχείρισης αποσκευών, συνολικής αξίας 51 εκατομμυρίων ευρώ και συμμετοχή 50% για την ΑΒΑΞ. Σύμφωνα με πληροφορίες από την ΟΕΒ, πλέον τρεις κυπριακές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην γειτονική χώρα. Η πρώτη πρόκειται για εργοστάσιο παραγωγής προϊόντων και εργαλείων βαφής (Cypriot-Jordanian company for decorating tools) τα οποία εξάγονται σε αραβικές χώρες. Δραστηριοποιείται επίσης εταιρεία η οποία ασχολείται στον τομέα της τεχνολογίας της πληροφορίας, ενώ από το 2001 λειτουργεί στο Αμμάν γραφείο της Logicom. Την ομάδα των κυπριακών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην χώρα συμπληρώνει εργοστάσιο επεξεργασίας ελαιολάδου και γαλακτοκομικών προϊόντων.

Λάρνακα προς Αμμάν με τις αερογραμμές Royal Jordanian. Είναι ήδη γνωστός ο στόχος του Υφυπουργείου να επενδύσει στην αγορά της Ιορδανίας, στο πλαίσιο των προτεραιοτήτων του για συνεργασίες με τις γειτονικές χώρες της Κύπρου. Ήδη έχουν γίνει επαφές για προβολή θεματικών πακέτων, σε συνεργασία και με το Ισραήλ για τη δημιουργία τριγώνου συνεργασίας.

Ο τομέας του τουρισμού θα μπορούσε να είναι ιδιαίτερα επωφελής για την Κύπρο ιδιαίτερα από την στιγμή που η Ιορδανία προσελκύει τουρισμό από χώρες με τις οποίες η Κύπρος δεν συνδέεται αεροπορικά, όπως είναι η Αμερική και η Κίνα. Μέχρι στιγμής τα στοιχεία της επιβατικής κίνησης από και προς το Αμμάν περιορίζονται σε μερικές χιλιάδες. Σύμφωνα με την στατιστική υπηρεσία φέτος, από τον Ιανουάριο μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2019, έφτασαν στην Κύπρο συνολικά 15,5 χιλιάδες επισκέπτες από την Ιορδανία.

ΑΡΘΡΟ / Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΙΚΟΛΕΤΟΠΟΥΛΟΥ*

Κλιματική αλλαγή και επιχειρήσεις

Οι πρόσφατες διεθνείς πολιτικές εξελίξεις στο θέμα της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής είναι πολλές και σημαντικές, με κυριότερες σε διακρατικό ή κρατικό επίπεδο την πολύ γνωστή πα διάσκεψη του Σεπτεμβρίου του ΟΗΕ, την κατοπινή δώδεκα προσχώρησης Ρωσίας στη Συμφωνία των Παρισίων, και βεβαίως τη νέα φιλική προσκείμενη στο θέμα ηγεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στον αντίποδα, μεγάλες ασιατικές χώρες όπως Κίνα, Ινδία, Βιετνάμ κ.λπ. προχωρούν σε αυξανόμενη χρήση άνθρακα στην ηλεκτροπαραγωγή, η δε Κίνα επί πλέον προωθεί λιγνιτικές μονάδες σε περιοχές όπως τα Βαλκάνια – συχνά με χρηματοδότηση από ευρωπαϊκές θεσμικές τράπεζες!

Ιδιαίτερα ενεργοποιημένες όμως είναι πλέον και οι διεθνείς ιδιωτικές επιχειρήσεις όχι μόνο με μεμονωμένα αλλά και συλλογικά παραδείγματα, όπως οι Global Investors for Sustainable Development Alliance, το Circular Economy 100 (CE100) Network κ.λπ. και βεβαίως τις ριζοπατικές λύσεις μείωσης των εκπομπών θερμοκηπίου στη ναυτιλία μέσω του IMO,

πρωτοστατούντων των Ελλήνων πλοιοκτητών, αλλά και συνεχή παραγωγή δραστηριοτήτων τεχνολογικών λύσεων.

Στη χώρα μας οι εξελίξεις είναι επίσης ραγδαίες. Παρατηρείται ένας κυβερνητικός ακτιβισμός σε τέσσερις κυρίως άξονες: Πρώτον, στην απολιγνιτοποίηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, σε βαθμό που μέχρι και η υπό κατασκευήν Πτολεμαΐδα 5 είναι υπό συζήτηση. Δεύτερον, στην εξοικονόμηση ενέργειας ακόμη και με πρόταση για φοροαπαλλαγές μέχρι μείωσης του ΕΝΦΙΑ. Τρίτον, στις ανανεώσιμες πηγές (ΑΠΕ) όπου οι δημοπρασίες προχωρούν (βραδέως αλλά υπάρχει δημιουργία διαβούλευση για επιτάχυνση των διαδικασιών) και με την πρόσφατη απόφαση της ΡΑΕ η Πελοπόννησος οδεύει προς σύνδεση νέων ΑΠΕ, με τη γεωθερμία όμως να παραμένει τελείως αδικημένη την ώρα που η Τουρκία είναι η τέταρτη χώρα στον κόσμο. Τέταρτον, στις μεταφορές με τη συνεχιζόμενη ηλεκτροκίνηση των τρένων, την εξαγγελθείσα απόσυρση για «καθαρά Ι.Χ.» και τη διυπουργική επιτροπή για πλέγμα κινήτρων μετάβασης

Οι προσπάθειες αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και στη χώρα μας πρέπει να αποτελούν ένα συνεκτικό πλέγμα μέτρων που να μειώνουν κατά το δυνατόν τις εκπομπές αερίου θερμοκηπίου.

από το ντιζέλ και τη βενζίνη στην ηλεκτροκίνηση, συμπεριλαμβανομένου σημαντικού μέρους του στόλου των λεωφορείων που θα είναι ηλεκτρικά.

Θα πρέπει πάντως να αντιμετωπισθεί το γεγονός ότι η Ελλάδα έχει ακριβή μέση τιμή ηλεκτρικής ενέργειας στην Ε.Ε. Επίσης, ενώ δεν αμφισβητούνται οι οικο-

νομικά και γεωπολιτικά πλεονεκτήματα της πρόσφατης νομοθετικής κύρωσης των συμβάσεων υδρογονανθράκων, δεν ισχύει το ίδιο από πλευράς εκπομπών αερίων θερμοκηπίου (Α.Θ.) – με τη δε αξιωματική αντιπολίτευση να αλλάζει οψίμως θέση, θεωρώντας ίσως την Γκρέτα αντίπαλο για το Nobel Ειρήνης! Ακόμη,

ενώ υπάρχει κινητικότητα ως προς την εκπομπή Α.Θ. από την παραγωγή ενέργειας, τη βιομηχανία, τα κτίρια και τις μεταφορές, δεν ακούγονται αντίστοιχες πρωτοβουλίες για τη γεωργία και την κτηνοτροφία που επίσης εκπέμπουν Α.Θ.

Από πλευράς ιδιωτικών πρωτοβουλιών παρατηρείται σημαντική ανάπτυξη των ΑΠΕ, παρά τα αδειοδοτικά και (μέχρι πρόσφατα) χρηματοδοτικά εμπόδια, οι προαναφερθείσες πρωτοβουλίες στη ναυτιλία, οι δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε κτίρια και βιομηχανία σε όλα τα επίπεδα, η νέα μονάδα αερίου στη Βοιωτία κ.λπ. Εδώ σημειώνεται ότι το αέριο μπορεί να είναι και σχιστολιθικής προέλευσης από τις ΗΠΑ, ενώ όμως εμείς έχουμε απαγορεύσει έρευνες για αντίστοιχο αέριο στην Ελλάδα. Στο μεταξύ, ενεργοβόροι κλάδοι στη χώρα μας όπως τοιμεντοβιομηχανία, χαλυβουργία, διυλιστήρια, παραγωγή μαγνησίας και ασβέστου κ.λπ. συνεχίζουν να υποφέρουν από τον ανταγωνισμό χωρίς χωρίς σύστημα εμπορίας εκπομπών, π.χ. Τουρκία κ.λπ. αλλά και Ηνωμένο Βασίλειο μετά το Brexit! – και είναι άγνωστο

αν και τότε θα εφαρμοσθούν τα αντισταθμιστικά μέτρα με τα οποία πρόσφατα απείλησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή...

Είναι σαφές ότι οι προσπάθειες αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής στη χώρα μας πρέπει να αποτελούν ένα συνεκτικό πλέγμα μέτρων που να μειώνουν κατά το δυνατόν τις εκπομπές αερίου θερμοκηπίου. Επίσης όμως στο επίπεδο μείωσης των οικονομικών και κοινωνικών παράπλευρων απωλειών, τα οποία μέτρα πρέπει αφενός να αντιμετωπίσουν ισόροπα και δίκαια όλους τους κλάδους που εκπέμπουν αέρια θερμοκηπίου και αφετέρου να επιτυγχάνουν σύμμετρη και βιώσιμη επιστροφή όλων των δυνατών λύσεων (α) αποκατάστασης σε περιοχές (Κοζάνη, Αρκαδία) και (β) εξισορρόπησης σε ενεργοβόρους κλάδους που πρόκειται να πληγούν από τις πολιτικές αυτές.

* Ο κ. Βασίλης Νικολετόπουλος είναι ιδρυτής της εταιρείας συμβούλων Natural Resources PC η οποία είναι συνδιοργανώτρια του συνεδρίου www.climatechangeconference.gr που θα πραγματοποιηθεί στις 23 Οκτωβρίου 2019.

Λάρνακα → Αθήνα • Θεσσαλονίκη Βουκουρέστι

Ταξιδέψτε περισσότερο, απολαύστε περισσότερα

LIGHT

CLASSIC

PREMIUM

23

32

www.flyblueair.com

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2019

γαστρονόμος

Η ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΜΥΣΤΙΚΑ

ΤΩΡΑ ΚΑΙ ONLINE
WWW.GASTRONOMOS.COM.CY

- ✓ **Η Μαριλένα Ιωαννίδου** μάς προτείνει ασυνήθιστες συνταγές που θα προσθέσουν γεύση στο χορτοφαγικό μενού της νηστείας των Χριστουγέννων.
- ✓ **Η Αθηνά Λοϊζίδου** μάς στρώνει τραπέζι για μακαρονάδες και αποκαλύπτει τα μυστικά ενός τέλειου ριζότο.

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αντιμέτωπη με τις γερμανικές εμμονές η Λαγκάρντ στην ΕΚΤ

Δέχθηκε ήδη επίθεση από τον Γενς Βάιντμαν, επικεφαλής της Bundesbank

Νέα εποχή για την ΕΚΤ άρχισε από την Παρασκευή, καθώς ανέλαβε και επισημώς το τιμόνι της κεντρικής τράπεζας η πρώτη γυναίκα πρόεδρος της, η Κριστίν Λαγκάρντ, έτοιμη να δώσει μάχες. Και είναι σαφές πως θα χρειαστεί να τις δώσει, με μόνιμο αντίπαλο, όπως δείχνουν τα πράγματα, τη γερμανική αδιαλλαξία και τις γερμανικές εμμονές. Η νέα εποχή θα έχει, εν ολίγοις, πολλά από τα χαρακτηριστικά της παλαιάς. Προεξάρχον θα είναι, βέβαια, το διαρκώς ανοικτό μέτωπο ανάμεσα στην ηγεσία της τράπεζας και το «μπλοκ» που σχηματίζει η Γερμανία μαζί με τους παραδοσιακούς σύμμαχους της. Και το ποιο θα είναι το διακύβευμα έχει ήδη γίνει σαφές από τις τελευταίες πράξεις της προεδρίας Ντράγκι, καθώς, προτού ακόμη αναλάβει επισημώς η Λαγκάρντ, άρχισε να δέχεται να βέλν του γερμανικού μετώπου.

Η ίδια δηλώνει με όλους τους δυνατούς τρόπους και σε κάθε ευκαιρία πως είναι αποφασισμένη να μείνει πιστή στην κληρονομιά του Μάριο Ντράγκι. Παράλληλα, όμως, προσπαθεί και να δώσει το δικό της στίγμα στην πολιτική της ΕΚΤ γι' αυτό και επικείμενη προ ημερών μια καινοτομία που μάλλον συνάδει πλήρως με το κλίμα των ημερών. Εσπευσε να δηλώσει πως, στο πλαίσιο του νέου προγράμματος αγοράς ομολόγων (QE) που εγκαθιάνθεται μαζί με τη θητεία της, όπως ανακοίνωσε ο

Η Λαγκάρντ ξεκαθάρισε ότι θα μείνει πιστή στην κληρονομιά του Ντράγκι.

προκάτοχός της τον Σεπτέμβριο, εκείνη θα δώσει προτεραιότητα στην αγορά πράσινων ομολόγων. Αργότερα μάλιστα προσέθεσε πως γενικότερα θα αναζητήσει τρόπους για να μπορέσουν οι κεντρικές τράπεζες να συνδράμουν στην προσπάθεια για την προστασία του περιβάλλοντος. Η δήλωσή της αντιμετωπίστηκε ως εμπρηστική από το σκληρότερο ίσως «γεράκι» της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και επικεφαλής της γερμανικής Bundesbank, τον Γενς Βάιντμαν.

Ο άνθρωπος που έχει προβάλει α-

ντιρρήσεις σε όσα μέσα αντισυμβατικές πολιτικές επιστράτευσε η ΕΚΤ για να αντιμετωπίσει την κρίση του ευρώ επέκρινε την πρότασή της στον γνώριμο τόνο της γερμανικής κινδυνολογίας. Διέβλεψε συγκριμένα τον κίνδυνο να επιβαρυνθούν δυσανάλογα οι κεντρικές τράπεζες και να υπονομιεωπώθηκε ως εμπρηστική από το σκληρότερο ίσως «γεράκι» της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και επικεφαλής της γερμανικής Bundesbank, τον Γενς Βάιντμαν.

Ο άνθρωπος που έχει προβάλει α-

την κ. Λαγκάρντ επισημαίνοντας πως ένα QE στην υπηρεσία του περιβάλλοντος μπορεί να αντιβαίνει την κύρια αποστολή της ΕΚΤ, δηλαδή τη σταθερότητα των τιμών. Υπενθύμισε μάλιστα πως η κεντρική τράπεζα δεν έχει τη δημοκρατική νομιμότητα να προωθήσει περιβαλλοντική πολιτική, ένα επιχείρημα που τυπικά ευσταθεί αλλά φαίνεται μάλλον άκαιρο μετά τα όσα έχουν συμβεί στην Ευρωζώνη στη διάρκεια της κρίσης χρέους.

Και βέβαια ακόμη ένα από τα χαρακτηριστικά της παλαιάς εποχής, που προφανώς δεν πρόκειται να λείψει από τη θητεία της κ. Λαγκάρντ, είναι και οι προσφυγές γερμανικών πολιτικών και ακαδημαϊκών στη Δικαιοσύνη κατά των μέτρων της ΕΚΤ. Προτού ακόμη εξαπολύσει τα συνθήκη βέλν του ο επικεφαλής της Bundesbank, ομάδα ακαδημαϊκών είχε ήδη προσφύγει και πάλι στο Συνταγματικό Δικαστήριο της Γερμανίας, όπως έχουν πράξει επανειλημμένως άλλοι Γερμανοί ακαδημαϊκοί σχεδόν σε κάθε βήμα της πολιτικής Ντράγκι. Ζητούσε να απαγορευτεί η συμμετοχή της Γερμανίας στο νέο πρόγραμμα και επικαλείτο τις επικρίσεις δύο πρώην στελεχών της τράπεζας, των επίσης Γερμανών Οτμαρ Ισινγκ και Γιούργκεν Σταρκ, που το χαρακτήρισαν «παράλογο» και υποστήριξαν ότι δεν έχει καμία σχέση με την αποστολή της ΕΚΤ.

Αναγκαίος ο συντονισμός δημοσιονομικών πολιτικών για τόνωση της ανάπτυξης

Προτού δεχθεί τα πρώτα βέλν και τις συστάσεις της Γερμανίας, η κ. Λαγκάρντ είχε δηλώσει πως προτεραιότητά της θα είναι η συμφιλίωση της ΕΚΤ και η επαναφορά ενός κλίματος συναίνεσης. Κι αυτό γιατί η νέα πρόεδρος παραλαμβάνει μια κεντρική τράπεζα δικασμένη βαθύτατα σε ό,τι αφορά όχι μόνον το νέο πρόγραμμα αγοράς ομολόγων αλλά και τα επίπεδα των επιτοκίων.

Στη συνεδρίαση του Σεπτεμβρίου είχε εκπλωθεί κυριολεκτικά ανταρσία στους κόλπους του Δ.Σ. με περίπου το 1/3 των στελεχών του να τοποθετούνται κατηγορηματικά εναντίον του νέου προγράμματος. Εν ολίγοις, η νέα πρόεδρος θα πρέπει να πείσει αυτό το ποσοστό των διοικητών κεντρικών τραπεζών για την αναγκαιότητα του νέου προγράμματος. Η πρόθεση της Λαγκάρντ για συμφιλίωση δεν την εμπόδισε, πάντως, να απαντήσει έμμεσα στον Γερμανό επικεφαλής της Bundesbank και παράλληλα να επαναλάβει για μία ακόμη φορά ότι παραμένει πιστή στην πολιτική του Μάριο Ντράγκι. Επανάλαβε την έκκληση που απηύθυνε ο προκατόχος της προς τις χώρες-μέλη με δημοσιονομικά πλεονάσματα να τα χρησιμοποιήσουν για να τονώσουν την ανάπτυξη και την απασχόληση.

Σε ομιλία της στο γαλλικό ραδιόφωνο, η κ. Λαγκάρντ υπενθύμισε ότι οι χώρες-μέλη της Ευρωζώνης αναγκάστηκαν να συντονίσουν τις δημοσιονομικές τους πολιτικές στη διάρκεια της κρίσης χρέους. Χαρακτήρισε, όμως, «λυπηρό» ότι δεν υπάρχει κανένας συντονισμός των δημοσιονομικών πολιτικών σήμερα και δεν καταβάλλουν καθόλου προσπάθεια όσες χώρες-μέλη έχουν τη δυνατότητα να τονώσουν την ανάπτυξη, κάνοντας χρήση των δημοσιονομικών τους πλεονασμάτων. Προφανώς απευθύνθηκε συγκεκριμένα

Το ΔΝΤ έχει καλέσει το Βερολίνο να αυξήσει τις δαπάνες και να επενδύσει σε υποδομή.

κριμένα στη Γερμανία αλλά και στη σύμμαχό της Ολλανδία, καλώντας τις «να βάλουν το χέρι στην τσέπη και να επενδύσουν σε υποδομές, Παιδεία και καινοτομία ώστε να περιορίσουν, έτσι, ανισορροπίες που εμφανίζονται στην οικονομία της Ευρωζώνης». Το Βερολίνο τα τελευταία πέντε χρόνια εμφανίζει σε μόνιμη βάση δημοσιονομικό πλεόνασμα, αλλά δεν το έχει ως τώρα αξιοποιήσει για να τονώσει την ανάπτυξη.

Τελευταία, όμως, υφίσταται συστηματικά πιέσεις καθώς η γερμανική οικονομία τείνει να διολισθήσει σε ύφεση. Υπενθυμίζει ότι και υπό την ηγεσία της Κριστίν Λαγκάρντ, το ΔΝΤ έχει επανειλημμένως καλέσει το Βερολίνο να αυξήσει τις δαπάνες και να επενδύσει ανανεώνοντας τις απηχαιωμένες υποδομές της χώρας.

Μείωση επενδύσεων στη Βρετανία εξαιτίας του Brexit

Όσο η Βρετανία βαδίζει για μια ακόμη φορά προς τις κάλπες, η οικονομία της σταδιακά επιβραδύνεται και αναμένεται να δεχθεί ακόμη ισχυρότερο πλήγμα όταν αποχωρήσει από την Ε.Ε. Από το δημοψήφισμα του 2016 ο ρυθμός ανάπτυξης της βρετανικής οικονομίας υποχώρησε στο 1,9% το 2016, στο 1,4% το 2018 και προβλέπεται πως φέτος θα φτάσει το 1,2% του ΑΕΠ. Ακόμη και στην περίπτωση εφαρμογής ενός σχεδίου Brexit που θα συνοδεύεται από ζώνη ελεύθερου εμπορίου, οι οικονομολόγοι προειδοποιούν ότι η οικονομία θα συρρικνωθεί κατά 3,5% σε βάθος χρόνου. Στον αντίποδα βρίσκονται οι προβλέψεις για τη βρετανική οικονομία όσον αφορά το σενάριο παραμονής της χώρας στην Ε.Ε. Πρόκειται για ένα από τα πολλά σενάρια που θα προκύψουν ύστερα από τη διεξαγωγή ενός δεύτερου δημοψηφίσματος, όπως προτείνει το Εργατικό Κόμμα.

Η επιβράδυνση της οικονομίας οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μείωση των επενδύσεων, αφού οι επιχειρήσεις δυσκολεύονται να κάνουν σχέδια για το μέλλον όσο υφίσταται ακόμη αβεβαιότητα σχετικά με το Brexit. Ως αποτέλεσμα, το βάρος μεταφέρθηκε στους καταναλωτές, οι οποίοι έχουν μετατραπεί σε κινητήριο δύναμη της οικονομίας. Η καλή εικόνα της αγοράς εργασίας ενθαρρύνει τους καταναλωτές. Το ποσοστό ανεργίας πλσιάζει το χαμηλότερο επίπεδο από τη δεκα-

Οι επιχειρήσεις δυσκολεύονται να κάνουν σχέδια για το μέλλον, λόγω της αβεβαιότητας που επικρατεί.

ετία του 1970 και οι μισθοί αυξάνονται περισσότερο από τον πληθωρισμό. Ωστόσο, το ποσοστό απασχόλησης μειώθηκε την περίοδο του καλοκαιριού για πρώτη φορά τα τελευταία δύο χρόνια, ενώ τα εισοδήματα δεν έχουν

επιστρέψει ακόμη στα προ κρίσης επίπεδα. Επιπλέον, σύμφωνα με την εταιρεία ερευνών αγοράς GfK, η καταναλωτική εμπιστοσύνη άγγιξε το χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων έξι ετών τον Οκτώβριο.

Οι οικονομολόγοι προειδοποιούν ότι η οικονομία θα συρρικνωθεί κατά 3,5% σε βάθος χρόνου.

Για πρώτη φορά από το 2012, η βρετανική οικονομία περιέπεσε σε ύφεση το δεύτερο τρίμηνο έτους. Στην προετοιμασία για την πρώτη προθεσμία Brexit τον Μάρτιο, οι εταιρείες συγκέντρωσαν μεγάλα αποθέματα προϊόντων, τα οποία και διοχέτευσαν το δεύτερο τρίμηνο στην αγορά σε χαμηλές τιμές. Προβλέπεται ωστόσο ότι η βρετανική οικονομία θα ανακάμψει το τρίτο τρίμηνο. Πάντως, το ΔΝΤ αναμένει αναμικτή ανάπτυξη της βρετανικής οικονομίας το 2020, καθώς ταυτόχρονα θα επιβαρυνθεί από την παγκόσμια επιβράδυνση και τον εμπορικό πόλεμο.

«Η Βρετανία θα εξακολουθήσει να τραυματίζεται σε αργή κίνηση», δήλωσε ο Γιάτζιτ Καντά, διευθυντής του βρετανικού Ινστιτούτου Οικονομικών και Κοινωνικών Ερευνών (NIESR), σύμφωνα με τη βρετανική εφημερίδα Guardian. Ο Καντά άφησε να εννοηθεί ότι η οικονομία της χώρας δεν θα συρρικνωθεί απότομα, αλλά θα βιώσει έναν αργό θάνατο όσο οι επενδύσεις αναβάλλονται εξαιτίας της αβεβαιότητας για το Brexit.

Η Volkswagen δεν επείγεται να αναζητήσει εναλλακτικές χώρες για το εργοστάσιό.

«Οχι» σε εργοστάσιο VW στην Τουρκία από το συνδικάτο της αυτοκινητοβιομηχανίας

Το νέο εργοστάσιο της Volkswagen που η τουρκική κυβέρνηση επιθυμεί διακαώς να προσελκύσει στη χώρα, φαίνεται πως απομακρύνεται όλο και περισσότερο. Τα πανίσχυρα εργατικά σωματεία της γερμανικής αυτοκινητοβιομηχανίας δεσμεύτηκαν να εμποδίσουν το σχέδιο της Volkswagen να κατασκευάσει εργοστάσιο αξίας 1,3 δισ. ευρώ στην Τουρκία μέχρι να σταματήσει η τουρκική επίθεση στη βόρεια Συρία.

«Θέλω να το πω πολύ καθαρά: οι εκπρόσωποι των εργαζομένων δεν πρόκειται να εγκρίνουν (το σχέδιο) για όσο διάστημα προσπαθεί η Τουρκία να επιτύχει τους πολιτικούς της στόχους με πόλεμο και πίεση», δήλωσε χθες ο Μπερντ Οστερλοχ, επικεφαλής όλων των εργατικών σωματείων της Volkswagen παγκοσμίως, μιλώντας σε εφημερίδα των εργαζομένων. Η μεγαλύτερη αυτοκινητοβιομηχανία του κόσμου έχει βάλει από τον Οκτώβριο στον πάγο το σχέδιο για την κατασκευή εργοστασίου στην Τουρκία μετά την τουρκική εισβολή στη Συρία και τη διεθνή ένταση που αυτή προκάλεσε. Η εισβολή έγινε μετά την αποχώρηση των αμερικανικών στρατευμάτων από την περιοχή, η οποία άνοιξε τον δρόμο για τα τουρκικά στρατεύματα που πέρασαν τα σύνορα και ανάγκασαν την κούρδικη πολιτοφυλακή να αποτραβηχτεί από την περιοχή. Το σχέδιο της Volkswagen ήταν το εργοστάσιο που θα κατασκεύαζε στην Τουρκία να παράγει 300.000 αυτοκίνητα τον χρόνο και να αποτελέσει βάση για την επέκταση της γερμανικής

εταιρείας στην Τουρκία και τη Μέση Ανατολή. Η κατασκευή του εργοστασίου θα αποτελούσε μεγάλο επίτευγμα για την κυβέρνηση Ερντογάν, ο οποίος θέλει απεναντιωμένα να προσελκύσει ξένες επενδύσεις μετά τη νομισματική κρίση του 2018 και την οικονομική ύφεση που τη διαδέχθηκε. Την Τετάρτη, ο οικονομικός διευθυντής της Volkswagen, Φρανκ Βάλτερ, είχε δηλώσει ότι ανησυχεί για την πολιτική κατάσταση που επικρατεί στην Τουρκία και ότι παρακολουθεί τις εξελίξεις. Είχε προσθέσει πως η γερμανική εταιρεία δεν πεζέται χρονικά ώστε να αναζητήσει εναλλακτικές χώρες για την κατασκευή του εργοστασίου και ότι οι στόχοι παραγωγής μπορούν κάλλιστα να καλυφθούν από το εργοστάσιο της VW στη Σλοβακία αλλά και σε άλλες χώρες. Η διοίκηση της εταιρείας αρνήθηκε να σχολιάσει το δημοσίευμα του Bloomberg.

Ο επικεφαλής των εργατικών συνδικάτων της Volkswagen, Μπερντ Οστερλοχ, δήλωσε ακόμα στην εφημερίδα των εργαζομένων της ότι στις κατευνητικές γραμμές της εταιρείας για την κοινωνική συνεισφορά των εργοστασίων της αναφέρεται σαφώς πως απαιτείται «ένα περιβάλλον σταθερότητας και αξιοπιστίας». Στη Volkswagen, οι εκπρόσωποι των εργαζομένων επιρραίζουν σημαντικά τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων της εταιρείας. Τα εργατικά σωματεία διαθέτουν τις μισές από τις θέσεις του εποπτικού συμβουλίου της εταιρείας και έχουν σημαντικά δικαιώματα αρνησικυρίας.

Παραμένει ανθεκτική η αγορά εργασίας στις ΗΠΑ

Η απεργία των 46.000 εργαζομένων της General Motors και η συρρικνωση του κλάδου της μεταποίησης δεν κατάφεραν να αποσταθεροποιήσουν την αμερικανική αγορά εργασίας, όπως δείχνει η έκθεση του Οκτωβρίου από το υπουργείο Εργασίας των ΗΠΑ. Η οικονομία των ΗΠΑ αντιστέκεται σε έναν κυκλώνα εξωτερικών προβλημάτων, όπως οι εμπορικές εντάσεις με την Κίνα και η επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας. Παραμένει ανθεκτική λόγω της εξάρτησής της

από την ισχυρή εγχώρια κατανάλωση και κατ' επέκταση από τη σταθερή αγορά εργασίας.

«Όσο η εμπιστοσύνη παραμένει αρκετά υψηλή, όσο αυξάνονται οι θέσεις εργασίας, έστω και σε χαμηλό ρυθμό, και όσο αυτή η αύξηση των θέσεων εργασίας εξακολουθεί να συνεισφέρει στην αύξηση των μισθών, η κατανάλωση θα συνεχίσει να υποστηρίζει την οικονομία», δήλωσε στους New York Times ο Μπεν Χέρζον, οικονομολόγος της Macroeconomic

Advisors. Το τελευταίο τρίμηνο δημιουργούνται κατά μέσον όρο 176.000 θέσεις εργασίας ανά μήνα, σύμφωνα με τους NYT. Ο ρυθμός δημιουργίας νέων θέσεων έχει, ωστόσο, επιβραδυνθεί σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2018, όταν προσλαμβάνονταν κατά μέσον όρο 222.000 εργαζόμενοι. Μια μικρή επιβράδυνση είναι δικαιολογημένη, αφού οι περικοπές φορολογίας του 2017 ώθησαν τους εργοδότες να δημιουργήσουν πέρυσι περισσότερες θέσεις εργασίας. Το ε-

ρώτημα είναι εάν ο ρυθμός θα παραμείνει στα τρέχοντα επίπεδα ή εάν θα μειωθεί περαιτέρω.

Στη δεύτερη περίπτωση ενδέχεται να διαφυσθεί η βασική προεκλογική υπόθεση του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ για ισχυρή οικονομία. Θα μπορούσε επίσης να προκαλέσει αναστάτωση στους κόλπους της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ, η οποία μείωσε την Τετάρτη τα επιτόκια δανεισμού με στόχο να ενισχύσει την οικονομία.

Expertise Solutions Value

www.pwc.com.cy

Οι εταιρείες εμφιαλωμένου νερού εγκαταλείπουν το πλαστικό μπουκάλι

Στρέφονται σε πολλαπλών χρήσεων μπουκάλια και παγούρια από άλλα υλικά και σε αυτόματους πωλητές

Όσο οι καταναλωτές απομακρύνονται από την πλαστική συσκευασία και δείχνουν μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση για τον πλανήτη και την κλιματική αλλαγή, τόσο πονοκεφαλιάζουν οι εταιρείες εμφιαλωμένου νερού. Διότι καλούνται να λύσουν αυτήν τη σπαζοκεφαλιά. Οι άνθρωποι δεν αγοράζουν πλέον πλαστικές φιάλες, αλλά πολλαπλών χρήσεων μπουκάλια και παγούρια για νερό, που βάζουν από τη βρύση του σπιτιού ή της δουλειάς. Οπότε, οι εταιρείες αυτές, όπως οι Danone, Nestle, Coca-Cola (Coke) και Pepsi, αντιλήφθηκαν ότι από τη βρύση μπορούν να προέξουν τα αντισταθμιστικά έσοδα, όπως αναφέρει το Bloomberg. Αλλιώς, επί 40 χρόνια οι καταναλωτές αγόραζαν τρισεκατομμύρια φιάλες νερού Perrier, Evian, Dasani και Aquafina, χωρίς να συνειδητοποιούν ότι το τίμημα που κατέβαλαν, δεν ήταν τόσο για το νερό όσο για το πλαστικό και τα μεταφορικά του, αφού οι εταιρείες λαμβάνουν το νερό δωρεάν ή σε μία συμβολική τιμή.

Μακριά από το πλαστικό

Σήμερα εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής σε ορισμένες πώλεις απαγορεύονται εντελώς οι πωλήσεις νερού σε πλαστική συσκευασία, ενώ γενικά στον κλάδο μειώνονται και οι πωλήσεις του προϊόντος αυτού. Ως απάντηση, οι εταιρείες εμφιαλώνουν το νερό σε μεταλλικά κουτάκια, κατασκευάζουν συσκευές, που προσθέτουν στο νερό γεύση ή ανθρακικό ή δημιουργούν άλλα προϊ-

Οι άνθρωποι αγοράζουν πολλαπλών χρήσεων μπουκάλια και παγούρια, και τα γεμίζουν από τη βρύση. Οπότε εταιρείες όπως οι Danone, Nestle, Coca - Cola (Coke) και Pepsi αντιλήφθηκαν ότι από τη βρύση μπορούν να προέξουν τα αντισταθμιστικά έσοδα.

όντα, που διευκολύνουν τους καταναλωτές να φτιάχνουν μόνοι τους ανθρακούχο νερό κατ' οίκον. Επίσης, δημιουργούν μηχανήματα-ψύκτες, που πουλάνε το δικό τους επώνυμο νερό «χύμα» και μπορούν οι καταναλωτές να γεμίσουν τα παγούρια και τα μπουκάλια τους. Είναι σαφές το μήνυμα του διευθυνόντος συμβούλου της Nestle, Μαρκ Σνάνιντερ, όταν μίλουσε σε αναλυτές τον Οκτώβριο. «Ο κλάδος του εμφιαλωμένου νερού θα πρέπει να αντεπεξέλθει σε μία σειρά θεμάτων βιωσιμότητας, τα οποία αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη σημασία»,

είπε. Πάντως, ο Χάουαρντ Τέλφορντ, υπεύθυνος του κλάδου αναψυκτικών και νερού στην εταιρεία ερευνών στρατηγικής αγορών, Euromonitor, επισημαίνει πως οι εν λόγω προσπάθειες θα έχουν ισχυρό αντίκτυπο στο ίδιο το ανθρακικό αποτύπωμα των εταιρειών, αλλά οι νέες παροχές στο καταναλωτικό κοινό, όπως οι γεύσεις στο νερό και το ανθρακικό θα ενισχύσουν τα κέρδη ομίλων τύπου Nestle, Coca-Cola και Pepsi. Και επεξηγεί: «Δείχνουν την τάση του μέλλοντος, όταν το ανθρακούχο νερό, οι γεύσεις του και τα πρόσθετα ωφέλιμα

στοιχεία θα είναι η κινητήριος δύναμη του προϊόντος "εμφιαλωμένο νερό" και όχι πλέον η άνεση της συσκευασίας μιας χρήσεως».

Μέχρι το 1970 το εμφιαλωμένο νερό πωλείτο σε περιοχές της Ευρώπης, όπου οι εταιρείες εκμεταλλεύονταν το νερό ελκτικών πηγών. Αίφνης το 1973, η DuPont έκανε πατέντα το πλαστικό μπουκάλι PET. Ήταν πιο φθινό και ελαφρύ, αλλά και ανθεκτικότερο από το εύθραστο γυαλί. Σήμερα η Danone με το γνωστό νερό Evian (από τις πηγές Εβιάν νότια της λίμνης της Γενεύης) το

«Ο κλάδος του εμφιαλωμένου νερού θα πρέπει να αντεπεξέλθει σε μία σειρά θεμάτων βιωσιμότητας», τονίζει ο επικεφαλής της Nestle Μαρκ Σνάνιντερ.

γ' τρίμνο εμφανίζει τα χαμηλότερα έσοδα 10ετίας από το εμφιαλωμένο νερό, όπως αναφέρει το Bloomberg. Η Danone, απαντώντας, εστιάζει στα μηχανήματα πώλησης του Evian σε συσκευασία σφαιρας με λιγότερο πλαστικό από το μπουκάλι. Η Coke στις βορειοανατολικές πολιτείες των ΗΠΑ διαθέτει το νερό Dasani σε λευκοσιδηρά τενεκεδάκια, ενώ ανάλογες κινήσεις κάνουν και οι Danone και Pepsi σε εθνικές αγορές η πρώτη και σε εστιατόρια και γήπεδα η δεύτερη. Η Pepsi πέρυσι αγόρασε τη SodaStream, που κατασκευάζει συστήματα για παραγωγή ανθρακούχου νερού στο σπίτι. Επίσης, δημιούργησε το σήμα Drinkfinity για ψύκτες και κιάφουλες που προσαρμόζονται σε αντίστοιχα παγούρια της εταιρείας και δίνουν γεύση στο νερό είτε προσθέτουν δόσεις καφείνης, βιταμινών και ηλεκτρολυτών. Τέλος, η Coke κατασκευάζει ψύκτες, από όπου οι καταναλωτές ανανεώνουν το νερό τους και με 1 δολάριο ανά 20 συγγίες (περίπου 625 γραμμάρια) προσθέτουν ανθρακικό ή γεύση.

Θα λάβουν 250 εκατ. δολ. από την ενεργοποίηση των ασφαλιστρών έναντι χρεο-κοπίας που είχαν αγοράσει.

Κέρδη για hedge funds από τη χρεοκοπία της Thomas Cook

Εσοδα περίπου 250 εκατομμυρίων δολαρίων αναμένεται να αποκομίσουν κεφάλαια αντιστάθμισης κινδύνου που είχαν στοιχηματίσει ότι θα χρεοκοπήσει η βρετανική ταξιδιωτική εταιρεία Thomas Cook, σύμφωνα με πληροφορίες του Bloomberg. Επενδυτές όπως η Sonas Asset Management και η XAIA Investment που είχαν αγοράσει ασφαλίστρα έναντι κινδύνου χρεοκοπίας (cds), αναμένεται να λάβουν το 90% του ποσού που καλύπτεται από τα συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά εργαλεία, σύμφωνα με τα αποτελέσματα δημοπρασίας που διενεργήθηκε χθες. Τα ασφαλίστρα έναντι κινδύνου χρεοκοπίας ενεργοποιούνται όταν μια εταιρεία αποτυγχάνει να εξυπηρετήσει το χρέος της και χρησιμοποιούνται από τους επενδυτές για να στοιχηματίσουν στη δυνατότητα αποτυχίας ενός δανειστή ή για να προστατεύσουν μια επένδυσή τους σε ομόλογο.

Η εταιρεία Thomas Cook, η οποία απασχολούσε 21.000 υπαλλήλους και ήταν το αρχαιότερο ταξιδιωτικό γραφείο, καθώς είχε ιδρυθεί πριν από 178 χρόνια, χρεοκόπησε τον Σεπτέμβριο όταν απέτυχε η διάσωσή του από την κινεζική εταιρεία Fosun. Η κατάρρευση της Thomas Cook ήταν μία από τις μεγαλύτερες εταιρικές χρεοκοπίες στην πρόσφατη ιστορία της Βρετανίας και ανάγκασε το βρετανικό κράτος να οργανώσει επείγουσα επιχείρηση επαναπατρισμού 150.000 Βρετανών πελατών της που είχαν αποκλειστεί στον τόπο διακοπών τους. Αν και σήμερα τα κεφάλαια αντιστάθμισης κινδύνου και άλλοι επενδυτές που είχαν αγοράσει τα ασφαλίστρα έναντι κινδύνου χρεοκοπίας για την Thomas Cook θα λάβουν τα χρήματα που κέρδισαν, δεν ήταν σίγουρο ότι θα απέδιδε το στοίχημά τους. Η πρόταση διάσωσης της Thomas Cook που είχε καταθέσει η Fosun περιελάμβανε σχέδιο για τη μετατροπή των ομολόγων που είχε εκδώσει η εταιρεία σε μετοχές της. Αν είχε επιτύχει το σχέδιο διάσωσης, τότε δεν θα υπήρχε ασφαλισμένο ακάλυπτο ποσό από τα ομόλογα με αποτέλεσμα να μηδενιστεί η αξία των σχετικών ασφαλιστρών έναντι κινδύνου χρεοκοπίας. Μια ομάδα επενδυτικών τμημάτων που διακρατούσε συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων (swap) της Thomas Cook, είχε προσλάβει δικηγόρο που είχε συλλάβει σχέδιο ώστε να εκτροχιάσει τη συμφωνία διάσωσης ύψους 1,1 δισ. δολαρίων της Fosun αν σε αυτή δεν περιλαμβάνονταν η πληρωμή των swap. Τελικά, ούτε αυτό το σχέδιο τέθηκε σε εφαρμογή διότι κατέρρευσε η προσπάθεια διάσωσης της Thomas Cook όταν είχαν ζητήσει οι πιστωτές την επιπλέον 200 εκατομμύρια λίρες στερελίνες. Η Citigroup είναι μια από τις εταιρείες που είχαν πουλήσει ασφαλίστρα για την περίπτωση της Thomas Cook και τώρα θα κληθεί να πληρώσει τη σχετική αποζημίωση.

Οι Βαν ντερ Βορμς έγιναν κατά 3,6 δισ. ευρώ πλουσιότεροι

Η οικογένεια Βαν ντερ Βορμς έχει μείνει μέχρι σήμερα μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας, είναι ελάχιστα γνωστή εκτός Ολλανδίας, αν και είναι μία από τις πλουσιότερες στον κόσμο. Τώρα, η οικογένεια αναμένεται να λάβει περίπου 3,6 δισ. ευρώ από την πώληση του μεριδίου της στην εταιρεία οπτικών ειδών GrandVision στη γαλλοϊταλική EssilorLuxottica. Τα έσοδα θα πάνε στην εισηγμένη εταιρεία επενδύσεων Hal Trust, την οποία ελέγχουν οι Βαν ντερ Βορμς. Το πού θα επενδυθούν στη συνέχεια παραμένει μυστήριο.

«Είμαι πολύ περίεργος να μάθω τι θα κάνει η Hal με αυτά τα δισεκατομμύρια», λέει στο Bloomberg ο Tjys Μπέρκελντερ, αναλυτής της ABN Amro Bank. «Κανείς από τους απένω δεν γνωρίζει». Η οικογένεια θα μπορούσε να ανταμείψει τους μετόχους της Hal Trust με επιστροφή μερισμάτων, να επενδύσει τα 3,6 δισ. ευρώ ή ακόμη και να κλείσει την επενδυτική της εταιρεία και να αφιερωθεί ολοκληρωτικά στη φιλανθρωπία, εκτιμάει ο αναλυτής της ABN

Amro. Τα περιουσιακά στοιχεία της οικογένειας Βαν ντερ Βορμς ανέρχονται στα 10,1 δισ. ευρώ, σύμφωνα με τον δείκτη δισεκατομμυριοχών του Bloomberg. Η οικογένεια έφτιαξε την περιουσία της ιδρύοντας τη ναυτιλιακή εταιρεία Holland America Line, την οποία πούλησε στη δεκαετία του '80 στην Carnival έναντι περίπου 540 εκατ. ευρώ. Στη συνέχεια, η οικογένεια τοποθέτησε τα χρήματά της στη Hal Trust, την οποία ελέγχουν οι Βαν ντερ Βορμς. Το πού θα επενδυθούν στη συνέχεια από την ξυλεία και την αεροπολία μέχρι τη ναυτιλία. Τα περιουσιακά στοιχεία της Hal Trust ανέρχονται σε 11,3 δισ. ευρώ, σύμφωνα με το Bloomberg, αλλά παρά το γεγονός ότι είναι εισηγμένη εταιρεία περιβάλλεται από μυστικοπάθεια. Η Hal Trust έχει εκδώσει και ανώνυμες μετοχές, γεγονός που επιτρέπει στους κατόχους τους να αποκρύπτουν την ταυτότητά τους. Τα μέλη της οικογένειας Βαν ντερ Βορμς και άλλα υψηλόβαθμα στελέχη της Hal Trust αναφέρονται στις εται-

Η οικογένεια Βαν ντερ Βορμς αναμένεται να λάβει περίπου 3,6 δισ. ευρώ από την πώληση του μεριδίου της στην εταιρεία οπτικών ειδών GrandVision στη γαλλοϊταλική EssilorLuxottica. Τα έσοδα θα πάνε στην εισηγμένη εταιρεία επενδύσεων Hal Trust, την οποία ελέγχουν οι Βαν ντερ Βορμς. Το πού θα επενδυθούν στη συνέχεια παραμένει μυστήριο.

ρικές κοινοποιήσεις μόνο με τα αρχικά τους και αποφεύγουν τη δημοσιότητα. «Πάντοτε αρνούνται να απαντήσουν ακόμη και στην πιο ασήμαντη ερώτηση και απλώς παραπέμπουν στην ιστοσελίδα τους», λέει στο Bloomberg ο Γιάκκιμ Βανσάντεν, αναλυτής της KBC Securities. «Είναι μια πολύ σπάνια να βλέπει κανείς εταιρείες τόσο μυστικοπαθείς όσο η Hal», προσθέτει. Ο Μάρτιν Βαν ντερ Βορμς, 61 ετών, ο οποίος ήταν μέχρι πριν από πέντε χρόνια εκτελεστικός πρόεδρος της εταιρείας, ζει στο Μονακό και προτιμάει να κάνει ιστιοπλοΐα μόνος του παρά να πηγαίνει σε γκαλά. Ο εξάδελφός του Κάρλ Όλε, 48 ετών, ζει στο Λονδίνο και διευθύνει μια εταιρεία επενδύσεων στον αγροτικό τομέα. Εκπρόσωποι της Hal Trust αρνήθηκαν να προβούν σε σχόλια και οι απόπειρες να έρθει το Bloomberg σε επαφή με τους Μάρτιν και Κάρλ Όλε ήταν ανεπιτυχείς.

Ωστόσο, οι πλούσιες οικογένειες της Ολλανδίας έχουν σημαντικούς λόγους για να μένουν μακριά από τα φώτα

της δημοσιότητας. Το 1983 κακοποιοί είχαν απαγάγει τον μεγαλύτερο Φρέντι Χάινκεν ζητώντας λύτρα. Είκοσι χρόνια μετά, ένοπλοι κακοποιοί είχαν απαγάγει την Κλαούντια Μέλχερς, κόρη του δισεκατομμυριοχού βιομηχάνου Χαν Μέλχερς, ο οποίος τύχαινε να είναι οπταντικός μέτοχος της Hal. Επιπλέον, «στην Ολλανδία οι περισσότερες πλούσιες οικογένειες δεν επιθυμούν να είναι γνωστές για τον πλούτο τους», λέει ο Κόρνε Βαν Ζέλ, αναλυτής της Actiam ο οποίος κατέχει μετοχές της εταιρείας. Παρ' όλα αυτά, η οικογένεια Βαν ντερ Βορμς ήρθε πρόσφατα αντιμέτωπη με ανεπιθύμητη δημοσιότητα.

Η διαρροή στοιχείων από τη δικηγорική εταιρεία Mossak Fonseca, υπόθεση που έγινε γνωστή ως «Αρχεία του Παναμά», τράβηξε την προσοχή στα κεντρικά γραφεία της Hal στο Κουρασάο, ολλανδική κτήση στην Καραϊβική. Πιστή στις συνήθειές της η οικογένεια Βαν ντερ Βορμς παρέμεινε σιωπηλή καθ' όλη τη διάρκεια των αποκαλύψεων των «Αρχείων του Παναμά».

Προκήρυξη Θέσης Εργασίας ΑΝΩΤΑΤΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Η Εταιρεία

Η Κυπριακή Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων Λτδ (ΚΕΔΙΠΕΣ), η οποία εξειδικεύεται στην ανάκτηση και διαχείριση μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων και τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων, επιθυμεί να προσλάβει έμπειρο άτομο για τη θέση του/της Ανώτατου/ης Εκτελεστικού/ής Διευθυντή/τριας με βάση τη Λευκωσία.

Η Θέση

Η θέση απευθύνεται σε διευθυντικό στέλεχος με δυναμική προσωπικότητα, γνώσεις και εμπειρία, το οποίο θα ηγηθεί της στρατηγικής κατεύθυνσης της Εταιρείας, παρέχοντας καθοδήγηση προς τη διευθυντική ομάδα για τη διασφάλιση της επίτευξης των στρατηγικών της στόχων.

Βασικές Αρμοδιότητες

- Καθορισμός, επικοινωνία, εφαρμογή και παρακολούθηση της στρατηγικής κατεύθυνσης και του επιχειρησιακού πλάνου της Εταιρείας
- Διασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας, με στόχο τη μεγιστοποίηση της αξίας τους το συντομότερο, την απομόνχευσή τους και τη μεγιστοποίηση της πληρωμής της κρατικής βοήθειας
- Διασφάλιση της αποτελεσματικής διεξαγωγής των εποπτικών και λειτουργικών δραστηριοτήτων της διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων μέσω της εύρυθμης και αποτελεσματικής παρακολούθησης της σχέσης με την εταιρεία εξυπηρέτησης χορηγήσεων ή/και περιουσιακών στοιχείων
- Επίβλεψη και καθοδήγηση της διευθυντικής ομάδας με σκοπό την επίτευξη σωστής οργάνωσης, διοίκησης και εύρυθμης λειτουργίας της Εταιρείας
- Διαμόρφωση και εφαρμογή των σχετικών πολιτικών και συστημάτων με σκοπό την αποτελεσματική υλοποίηση της επιχειρησιακής στρατηγικής και άλλων αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου
- Παρακολούθηση και επίβλεψη της προόδου και ανάπτυξης των διαφόρων επιχειρησιακών τμημάτων της Εταιρείας, σχετικά με την υλοποίηση των στρατηγικών αποφάσεων, και ανάληψη βελτιωτικών ενεργειών όπου κρίνεται αναγκαίο
- Διασφάλιση της συμμόρφωσης της Εταιρείας με τους εν ισχύει νόμους, κανονισμούς, οδηγίες και εγκυκλίους των αρμοδίων εποπτικών και άλλων τοπικών και διεθνών αρχών
- Παρακολούθηση του προϋπολογισμού και των οικονομικών αποτελεσμάτων της Εταιρείας και υποβολή εισιγήσεων για λήψη των απαραίτητων διορθωτικών μέτρων
- Αναφορά προς το ανεξάρτητο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας
- Ανάπτυξη, διαχείριση και διατήρηση ισχυρών σχέσεων με εσωτερικούς και εξωτερικούς φορείς, συμπεριλαμβανομένων των μέσων μαζικής ενημέρωσης

Προβάδισμα της Κίνας στην τεχνολογία 5G

Οι ΗΠΑ έμειναν πίσω στην ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών, καθώς το Πεκίνο αναδεικνύεται σε παγκόσμια υπερδύναμη

Της ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ

Η τεχνολογική πρόοδος και η υπεροχή στην υψηλή τεχνολογία δύσκολα μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο διαπραγματεύσεως όπως τα προϊόντα και οι υπηρεσίες. Γι' αυτό και οι αλληπάληλοι γύροι εμπορικών συνομιλιών ανάμεσα στην Ουάσιγκτον και στο Πεκίνο αποδεικνύονται όχι μόνον ατελέσφοροι, αλλά απολύτως μάταιοι ως προς το πραγματικό ή, τουλάχιστον, το πιο ουσιαστικό διακύβευμα του σινοαμερικανικού εμπορικού πολέμου: τη στρατηγική υπεροχή στην υψηλή τεχνολογία και, βέβαια, στην τεχνολογία κινητής τηλεφωνίας πέμπτης γενιάς (5G). Ο αγώνας ανάμεσα στις δύο μεγαλύτερες οι-

Η τεχνολογία πέμπτης γενιάς είναι στρατηγικής σημασίας ούσα 100 φορές ταχύτερη από την προηγούμενη.

κονομίες του κόσμου για τη στρατηγική υπεροχή στην υψηλή τεχνολογία δείχνει –προς το παρόν, τουλάχιστον– να λήγει με νικητή την Κίνα, που έχει πλέον διασφαλίσει το προβάδισμα στην τεχνολογία πέμπτης γενιάς.

Ισως αυτός είναι ο λόγος που έως τώρα η Ουάσιγκτον έχει στραφεί εναντίον του κινεζικού κολοσσού τηλεπικοινωνιών, τη Huawei, όσο και γενικότερα προς το Πεκίνο και τις φιλοδοξίες του να αναδειχθεί σε παγκόσμια τεχνολογική υπερδύναμη. Στη διάρκεια της εβδομάδας, οι τρεις μεγαλύτερες εταιρείες τηλεπικοινωνιών της Κίνας, China Telecom, China Unicorn και China Mobile, έθεσαν σε λειτουργία το δικτυο κινητής τηλεφωνίας 5G. Τα σχετικά πακέτα θα παρέχονται μά-

Οι τρεις μεγαλύτερες εταιρείες τηλεπικοινωνιών China Telecom, China Unicorn και China Mobile έθεσαν σε λειτουργία δικτυο κινητής τηλεφωνίας 5G σε 50 πόλεις της Κίνας, ανάμεσα στις οποίες το Πεκίνο, η Σαγκάη και η Σετζέν.

λιστα σε τιμές που θα αρχίζουν από 16 δολάρια και θα υπερβαίνουν ακόμη και τα 25 δολάρια.

Το δικτυο παρουσιάστηκε σε 50 πόλεις της Κίνας, ανάμεσα στις οποίες το Πεκίνο, η Σαγκάη και η Σετζέν. Είναι πλέον ευρέως γνωστό πως η τεχνολογία πέμπτης γενιάς είναι 100 φορές ταχύτερη από την προηγούμενη, γι' αυτό και είναι

στρατηγικής σημασίας και για τις δύο μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου. Ισχύει βέβαια ότι και στις ΗΠΑ οι αμερικανικές εταιρείες έχουν εγκαταστήσει δικτυα πέμπτης γενιάς σε περιοχές ορισμένων πόλεων, ενώ διαθέτει το δικό της δικτυο και η Νότια Κορέα.

Στην Κίνα, όμως, τα δικτυα είναι ήδη τα μεγαλύτερα στον κόσμο ε-

ξαιτίας αφενός του κολοσσίου πληθυσμού της χώρας και αφετέρου των εκτεταμένων επενδύσεων που έχουν κάνει οι κινεζικές εταιρείες. Στα σχέδια του Πεκίνου είναι να καλύψει κατ' αρχάς τις ανάγκες των τριών μεγαλύτερων πόλεων της Κίνας. Οι τρεις μεγαλύτερες εταιρείες κινητής τηλεφωνίας προβλέπουν πως μέχρι το τέλος του έ-

τους το άθροισμα των επενδύσεών τους στο κλάδο θα έχει φτάσει τα 38,5 δισ. ευρώ. Σύμφωνα με την ένωση τεχνολογίας κινητής τηλεφωνίας GSMA, οι συνδέσεις πέμπτης γενιάς ανά τον κόσμο θα έχουν φτάσει το 1,2 δισ. έως το 2025. Εξ αυτών, όμως, οι μισοί χρήστες θα βρίσκονται στην Κίνα, όπου σημειωτέον περίπου 19 εκατ. άτομα

είχαν κάνει ήδη κράτηση για τις υπηρεσίες πέμπτης γενιάς.

Όλα αυτά τείνουν να δικαιώνουν την ανησυχία της Ουάσιγκτον πως έχει μείνει πίσω στην ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών και κινδυνεύει να περιθωριοποιηθεί περαιτέρω. Με τις δυσάρεστες εκπλήξεις από την αλματώδη πρόοδο της Κίνας στις υψηλές τεχνολογίες, η μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο και η ισχυρότερη χώρα στον κόσμο φαίνεται να αναβιώνει το τραύμα που της προκάλεσε στο παρελθόν η Σοβιετική Ένωση όταν προηγήθηκε στο διάστημα. Στην πραγματικότητα, πάντως, πρόκειται μάλλον για ένα ακόμη επεισόδιο της κινεζικής επέλασης που εκτοπίζει σταδιακά την αμερικανική βιομηχανία, κάτι ανάλογο δηλαδή με αυτό που έγινε πριν από μερικά χρόνια στη βιομηχανία των σπάντων γαϊών. Γιατί πολλοί θα θυμούνται ότι μόλις πριν από 10 χρόνια, οι δέκα μεγαλύτερες εταιρείες τεχνολογίας ήταν αμερικανικές και ήταν αυτές που καθόριζαν τις διεθνείς προδιαγραφές. Ανάμεσά τους εταιρείες όπως οι AT&T και Verizon. Σήμερα οι τέσσερις από τις 10 μεγαλύτερες εταιρείες Ιντερνετ είναι κινεζικές.

Σε ό,τι αφορά τη Huawei, που σήμερα είναι η πρώτη στον κόσμο εταιρεία εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών και δικτύων πέμπτης γενιάς, μόλις πριν από δέκα χρόνια δεν ήταν παρά ένας σχεδόν άγνωστος πάροχος υπηρεσιών. Απευθυνόταν μάλιστα κυρίως στις χώρες της νοτιοανατολικής Ασίας και σε εκείνες του πρώην σοβιετικού μπλοκ σε Ανατολική και Κεντρική Ευρώπη. Δύσκολα θα φανταζόταν κανείς πριν από μερικά χρόνια πως η Huawei θα ανταγωνιζόταν τις αμερικανικές εταιρείες, και μάλιστα στις πολύ ανεπτυγμένες αγορές. Μόλις πριν από μία δεκαετία τα έσοδά της ανέρχονταν σε 28 δισ. δολάρια, αλλά το περασμένο έτος αυξήθηκαν σε 197 δισ. δολάρια.

Τεράστια ώθηση

Κινεζικά ΜΜΕ αναφέρουν εκτιμήσεις αναλυτών σύμφωνα με τους οποίους η τεχνολογία 5G θα επιφέρει θεμελιώδεις μεταβολές στην κινεζική κοινωνία και θα δώσει νέα ώθηση στην ανάπτυξη της. Ειδικότερα, η κινεζική ακαδημία τεχνολογίας, πληροφορίας και επικοινωνιών προβλέπει πως η εμπορική χρήση της τεχνολογίας πέμπτης γενιάς θα οδηγήσει σε αύξηση της κατανάλωσης ώστε αυτή θα υπερβεί το 1 τρισ. δολάρια από το 2020 ως το 2025. Προβλέπει επι-

σης πως θα ακολουθήσει ανάπτυξη της κινεζικής ψηφιακής οικονομίας ώστε αυτή θα φτάσει στα 2,1 τρισ. δολάρια στο ίδιο χρονικό διάστημα. Οι τομείς που θα πάρουν μεγάλη ώθηση θα είναι, μεταξύ άλλων, τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, η εικονική πραγματικότητα και η υπηρεσίες «νέφους» στο Ιντερνετ. Θα σημειωθεί, άλλωστε, πραγματική έκρηξη στις πωλήσεις κινητών τηλεφώνων συμβατών με τις υποδομές και τα δικτυα πέμπτης γενιάς. Προσπονός, όμως, η νέα τεχνολογία αναμένεται να επιφέρει έναν μετασχηματισμό της κινεζικής οικονομίας, διευκολύνοντας μια ανάπτυξη υψηλής προστιθέμενης αξίας στον μεταποιητικό τομέα, στη γεωργία, στις μεταφορές, στην παιδεία και στην Υγεία.

Κακό εργασιακό περιβάλλον σε κολοσσούς με τεράστια κέρδη

Προβληματική αντιμετώπιση του προσωπικού από Huawei, Aramco και Google

Σκανδαλωδώς κακή είναι συχνά η μεταχείριση που επιφυλάσσουν στο προσωπικό τους επιχειρηματικοί κολοσσοί με λιγνιτώδη κέρδη και δεσπόζουσα θέση στην παγκόσμια αγορά. Ο λόγος για κολοσσούς όπως η κινεζική εταιρεία εξοπλισμού Huawei, που τόσο έχει απασχολήσει τα διεθνή ΜΜΕ μετά τον αποκλεισμό της από την αμερικανική αγορά και τις κατηγορίες του προέδρου Τραμπ, όπως η ναυαρχίδα του πετρελαϊκού κλάδου της Σαουδικής Αραβίας, η Aramco, που επίσης έχει γνωρίσει ασυνήθιστη δημοσιότητα τα τελευταία τρία χρόνια εξαιτίας της επικείμενης εισαγωγής της στο χρηματιστήριο, και όπως η τόσο οικεία σε όλους μας Google, που τείνει να μονοπωλήσει την έρευνα στο Διαδίκτυο και κατά συνέπεια έχει βρεθεί στο στόχαστρο της Κομισιόν.

Σύμφωνα με ρεπορτάζ του Bloomberg, το προσωπικό της Huawei προώθησε επιστολή διαμαρτυρίας στο δικτυο εσωτερικής επικοινωνίας της κινεζικής εταιρείας. Σε αυτή επέκρινε δριμύτητα την πολιτική καταχρηστικών υπερωριών που εφαρμόζει η Huawei και κατηγορούσε τα στελέχη της και τους υπεύθυνους του τμήματος ανθρώπινων πόρων ότι συγκαλύπτουν την έκταση του προβλήματος των εξοντωτικών υπερωριών. Η πρωτοβουλία για την επιστολή φαίνεται πως α-

Καταγγελίες εργαζομένων ότι η κινεζική Huawei εφαρμόζει πολιτική καταχρηστικών υπερωριών.

νήκει στον Χου Λινγκ, μέλος του τμήματος ανθρωπίνων πόρων. «Συνάδελφοι, σας συμβουλεύω να μην επιπυτεύστε το τμήμα ανθρωπίνων πόρων, δεν είναι ειλικρινείς», τόνιζε στην εν λόγω επιστολή ο Χου. Παράλληλα αμφισβητούσε την αποτελεσματικότητα και την επάρκεια που μπορούν να επιδεικνύουν οι μηχανολόγοι της Huawei όταν εργάζονται με τέτοιους ρυθμούς.

Η δημοσιοποίηση της επιστολής συνέπεσε με στοιχεία που δόθηκαν στη δημοσιότητα και αφορούν τις αμοιβές των υψηλόβαθμων στελεχών της σαουδαραβικής Aramco. Ο πετρελαϊκός κολοσσός, «η κότα που κάνει τα χρυσά αυγά» όπως τη χαρακτηρίζουν αναλυτές της αγοράς, συγκέντρωσε πέρυσι κέρδη ύψους 111 δισ. δολαρίων. Το ποσό αυτό υπερβαίνει το άθροισμα των κερδών που συγκέντρωσαν στο ίδιο χρονικό διάστημα οι πέντε μεγάλες ανταγωνιστριές της, οι Exxon Mobil, Chevron, Royal Dutch Shell, BP και Total SA. Αμείβει, όμως, τα στε-

λέχη της με μισθούς πολύ μικρότερους από εκείνους των ανταγωνιστριών της. Η εταιρεία έχει πολιτική να μην δημοσιεύει τις αποδοχές του προσωπικού της και μόνον τα αποσπασματικά αυτά στοιχεία δημοσιεύτηκαν σε δελτίο που συνόδευε πρόσφατο ενημερωτικό σχετικό με τις εκδόσεις ομολόγων της εταιρείας.

Αυτό φέρει το σύνολο της διοίκησης και τα μέλη του Δ.Σ., συνολικά 17 άτομα, να έχουν μοιραστεί περίπου 30 εκατ. δολάρια σε αμοιβές και παροχές. Το εν λόγω ποσό δεν είναι παρά το ήμισυ του αντίστοιχου που προσφέρουν οι σημαντικότερες ανταγωνιστριές της, όπως οι Exxon Mobil και Chevron Corp. Πολύ περισσότερα στοιχεία αναμένεται να δοθούν όταν θα προχω-

ρήσει τελικά, μετά τόσες αναβολές, το σχέδιο εισαγωγής της Aramco στο χρηματιστήριο του Ριάντ. Οι πληροφορίες αυτές, όμως, γίνονται γνωστές ενώ κλείνει ένας χρόνος από τη στάση εργασίας και τις μαζικές εκδηλώσεις διαμαρτυρίας 20.000 υπαλλήλων της Google. Όπως επισημαίνει σχετικό ρεπορτάζ της ιστοσελίδας Vox, τότε το προσωπικό του ψηφιακού κολοσσού κατήγγειλε την εταιρεία ότι όχι μόνο συγκαλύπτει στελέχη της που είχαν κατηγορηθεί για σεξουαλική παρενόχληση και κακή συμπεριφορά στον χώρο εργασίας, αλλά τους αντάμειψε με περίπου 100 εκατ. δολάρια.

Εκτοτε η εταιρεία ζήτησε συγγνώμη για τις παρεκτροπές και τροποποίησε μέρος της πολιτικής της στο θέμα της σεξουαλικής παρενόχλησης, ενώ δεσμεύθηκε να διευκολύνει τους υπαλλήλους της όταν θέλουν να καταγγείλουν ανάρμοστες συμπεριφορές. Εχει παρέλθει, όμως, ένας χρόνος και πολλοί υπάλληλοι της επιμένουν πως οποιαδήποτε αλλαγή έχει γίνει δεν είναι παρά εντελώς επιφανειακή. Επιμένουν ειδικότερα πως τα υψηλόβαθμα στελέχη εξακολουθούν να εκδικούνται υφισταμένους τους που κατήγγειλαν κακές συμπεριφορές τους, όπως και ότι γενικότερα έχει κλονιστεί βαθύτατα η εμπιστοσύνη ανάμεσα στην εταιρεία και στο προσωπικό της.

Στην Google, υπάλληλοι της επιμένουν πως υψηλόβαθμα στελέχη εξακολουθούν να εκδικούνται υφισταμένους τους που κατήγγειλαν κακές συμπεριφορές τους.

“BDO. *What matters to you, matters to us*”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

Σε δύο ταμπλό ο Τζέρεμι Κόρμπιν

Ασαφής για το Brexit, ενώ κατηγορεί τον Μπόρις Τζόνσον για «θατοερισμό με αναβολικά»

Να ταυτίσει τον απερχόμενο πρωθυπουργό Μπόρις Τζόνσον με τον σκληρό νεοφιλελευθερισμό της «Σιδηράς Κυρίας» Μάργκαρετ Θάτσερ επιχειρήσε ο ηγέτης των Εργατικών, Τζέρεμι Κόρμπιν, στη διάρκεια χθεσινής προεκλογικής ομιλίας του, στο Χάρλοου του Εσσεξ. «Αυτό που θέλουν οι Συντηρητικοί του Μπόρις Τζόνσον είναι να κλέψουν το Brexit για να εξαπολύσουν έναν θατοερισμό με αναβολικά», δήλωσε ο 70χρονος πολιτικός, για να προσθέσει: «Κάθε ψήφος για τους Τόρις του Τζόνσον είναι ψήφος προδοσίας του Εθνικού Συστήματος Υγείας και διευκολύνει το ξεπούλημά του στον Τραμπ».

Ο αριστερός ηγέτης των Εργατικών έχει κατηγορηθεί από αρκετούς, ακόμη και από στελέχη του κόμματός του, ότι δεν παίρνει καθαρή θέση για το Brexit, στην προσπάθειά του να αλιεύσει ψήφους και από τα δύο στρατόπεδα. Στη χθεσινή του ομιλία, ο Κόρμπιν παραδέχθηκε ότι κάνει ακριβώς αυτό, υποστηρίζοντας ότι η στάση του είναι η μόνη που μπορεί να ενώσει μια δικασμένη χώρα σε προοδευτική βάση.

«Ορισμένες φορές με κατηγορούν ότι προσπαθώ να μιλήσω και στις δύο πλευρές – και σε όσους ψήφισαν υπέρ της εξόδου, και σε όσους τάχθηκαν υπέρ της παραμονής. Ξέρετε κάτι; Έχουν δίκιο! Γιατί θα έπρεπε να συνομιλώ μόνο με τη μισή χώρα;», διερωτήθηκε ο Κόρμπιν, επαναλαμβάνοντας την παγία θέση του: νέα συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, για ένα Brexit όπου η Βρετανία θα διατηρεί πιο στενή σχέση με την Ένωση, και δημοψήφισμα για την αποδοχή αυτής της λύσης ή για ακύρωση του Brexit, χωρίς η ηγεσία των Εργατικών να παίρνει δεσμευτική θέση. Ερωτηθείς κατά πόσον θα ήταν έτοιμος να αναστείλει το Brexit μετά τις εκλογές προκειμένου να διευκολύνει μια κυβέρνηση συνεργασίας με το φιλοευρωπαϊκό κόμμα των Φιλελευθέρων, ο Κόρμπιν παρουσιάστηκε σκοπιμώς ασαφής. «Διεξάγουμε εκστρατεία για να κερδίσουμε τις εκλογές με κυβέρνηση πλειοψηφίας των Εργατικών. Δεν κάνουμε εκστρατεία για να σχηματίσουμε συνασπισμό με οποιονδήποτε», δήλωσε.

Για μία ακόμη φορά ο ηγέτης των Εργατικών, Τζέρεμι Κόρμπιν, απέφυγε να λάβει ξεκάθαρη στάση έναντι του Brexit, κατά τη χθεσινή ομιλία του στο Χάρλοου του Εσσεξ.

Δεν θα ψηφίσει για πρωθυπουργό τον ηγέτη των Εργατικών το φιλοευρωπαϊκό κόμμα των Φιλελευθέρων.

Το ενδεχόμενο κυβέρνησης συνεργασίας με τους Εργατικούς απέκλεισε, πάντως, η ηγέτις των Φιλελευθέρων, Τζον Σουΐνσον. «Διαβεβαιώνω με απόλυτο, κατηγορηματικό τρόπο ότι οι Φιλελεύθεροι Δημοκράτες δεν πρόκειται να φέρουν με την ψήφο τους τον Τζέρεμι Κόρμπιν στο Νο 10», δηλαδή στην πρωθυπουργική

κατοικία της Ντάουνινγκ Στρίτ, δήλωσε η Σουΐνσον σε ομιλία της στο Λονδίνο.

Σύμφωνα με νέα δημοσκόπηση της εταιρείας YouGov, οι Συντηρητικοί προηγούνται των Εργατικών με 13 μονάδες σε πανεθνική κλίμακα (38% έναντι 25%), αυξάνοντας τη διαφορά κατά μία μονάδα από την προηγούμενη δημοσκόπηση. Ωστόσο, απειλητική άνοδο τεσσάρων μονάδων καταγράφει το Κόμμα Brexit του Νάιτζελ Φάρατζ, το οποίο έρχεται τέταρτο, φθάνοντας το 11%. Στην τρίτη θέση βρίσκονται οι Φιλελεύθεροι, με σταθερό ποσοστό 16%. Στο μεταξύ, η Εμιλί Θόρνμπερι, εκπρόσωπος των Εργατικών για θέματα εξωτερικής πολιτικής, κατηγόρησε τον Τζόνσον ότι δεν δίνει

στη δημοσιότητα έκθεση αρμόδιας επιτροπής της Βουλής για τη θυλούμενη ρωσικά ανάμειξη στο δημοψήφισμα του 2016, επειδή φοβάται ότι θα μπορούσε να τον βλάψει προεκλογικά. Προσέθεσε, δε, ότι ενδέχεται η έκθεση να θέτει ερωτήματα για τη σχέση του Τζόνσον με άτομο που θεωρείται ύποπτο για κατασκοπεία υπέρ της Ρωσίας και το οποίο είχε χαρακτηρίσει τον αρχηγό των Συντηρητικών «φίλο του». Οι Συντηρητικοί έκαναν λόγο για θεωρίες συνωμοσίας και απέδωσαν την καθυστέρηση στην ανάγκη να μελετήσει προσεκτικά ο πρωθυπουργός την εν λόγω έκθεση προτού τη δημοσιοποιήσει.

REUTERS, A.P

Ρωσική παρουσία στα πεδία μαχών της Λιβύης

Την παρουσία τουλάχιστον 200 Ρώσων μισθοφόρων στα πεδία μαχών της Λιβύης επιβεβαιώνουν αυτόπτες μάρτυρες, οι οποίοι περιγράφουν την ευρεία εκστρατεία του Κρεμλίνου στη χώρα με στόχο τη στήριξη του πολέμαρχου Χαλίφα Χαφτάρ, σύμφωνα με άρθρο των New York Times. Το Κρεμλίνο έχει αποστείλει τις τελευταίες εβδομάδες προηγμένα μαχητικά αεροσκάφη Σουχόι, συστοιχίες πυροβόλων, δεκάδες καλά εκπαιδευμένους ελεύθερους σκοπευτές, καθώς και δεκάδες προηγμένα μη επανδρωμένα αεροσκάφη. Οι Ρώσοι έχουν συνάψει έτσι άτυπη συμμαχία υπέρ του Χαφτάρ με τα Εμιράτα, την Αίγυπτο, τη Σαουδική Αραβία και τη Γαλλία, εκτιμώντας ότι ο πολέμαρχος προσφέρει την καλύτερη ευκαιρία για αντιμετώπιση του πολιτικού Ισλάμ και επιβολή αυταρχικού καθεστώτος στη Λιβύη. Ο Χαφτάρ βρίσκεται σε πόλεμο εδώ και πέντε χρόνια εναντίον συμμαχίας πολιτοφυλακών από τη δυτική Λιβύη, που ελέγχουν την πρωτεύουσα Τρίπολη και απολαμβάνουν τη στήριξη της Τουρκίας.

Οι Ρώσοι μισθοφόροι ελεύθεροι σκοπευτές εργάζονται για λογαριασμό του ομίλου Wagner, ιδιωτικής εταιρείας με

Οι Ρώσοι έχουν συνάψει άτυπη συμμαχία υπέρ του Χαφτάρ με τα Εμιράτα, την Αίγυπτο, τη Σαουδική Αραβία και τη Γαλλία.

στενές σχέσεις με το Κρεμλίνο, που ηγήθηκε της ρωσικής επέμβασης στη Συρία. Την ίδια στιγμή, ο ΟΗΕ χαρακτηρίζει «κακόγουστο αστείο» το εμπόργκο όπλων κατά των ένοπλων παρατάξεων του λιβυκού εμφυλίου πολέμου. Η διένεξη στη Λιβύη είναι η πρώτη που διεξάγεται κυρίως από στόλο μη επανδρωμένων αεροσκαφών (drones), με τον ΟΗΕ να εκτιμά ότι οι δύο πλευρές έχουν πραγματοποιήσει περισσότερες από 900 τέτοιες αποστολές το τελευταίο εξάμηνο. Την ώρα που μάχες διεξάγονται στα νότια προάστια της Τρίπολης, οι κεντρικοί δρόμοι της πρωτεύουσας είναι γεμάτοι κόσμο. Ειδικό εκτιμούν, όμως, ότι η άφιξη των Ρώσων μισθοφόρων θα αλλάξει τα δεδομένα υπέρ του Χαφτάρ.

Φωτογραφία αρχείου από τον Ιούνιο του 2016, που εικονίζει μαχητές του μετώπου της Τρίπολης να βάλλουν εναντίον θέσεων αντιπάλων τους, στην πόλη της Σύρτης.

Μορμόνοι γυναικόπαιδα θύματα καρτέλ ναρκωτικών στο Μεξικό

Τουλάχιστον τρεις γυναίκες και έξι παιδιά, πολίτες των ΗΠΑ, δολοφονήθηκαν χθες τα ξημερώματα στην πολιτεία Σονόρα του βόρειου Μεξικού από ενόπλιους, μέλη καρτέλ διακίνησης ναρκωτικών. Σύμφωνα με χθεσινές δηλώσεις του υπουργού Ασφαλείας, Αλφόνσο Ντουράζο, οι ένοπλοι επιτέθηκαν εκ παραδρομής εναντίον των τριών μεγάλων οχημάτων

τζιπ της θρησκευτικής κοινότητας Λα Μόρα, θεωρώντας ότι μετέφεραν μέλη αντιπαλνς συμμορίας. Η κοινότητα Λα Μόρα ιδρύθηκε πριν από δεκαετίες στη Σονόρα και αποτελεί σχίσμα της εκκλησίας των Μορμόνων. Μεταξύ των νεκρών συγκαταλέγονται δύο διδύμα έξι μηνών και τα δύο αδέρφια τους, ηλικίας οκτώ και δέκα ετών. Δύο από τα τρία τζιπ δεν

βρέθηκαν στον τόπο της επίθεσης, ενώ μέλη της θρησκευτικής κοινότητας ανέφεραν ότι οι οδηγοί και οι επιβαίνοντες σε αυτά, μεταξύ τους και τουλάχιστον 11 παιδιά, συνέχιζαν χθες να αγνοούνται. Εάν επιβεβαιωθεί ότι δράστες της επίθεσης είναι μέλη καρτέλ ναρκωτικών, δεν θα είναι η πρώτη φορά που μέλη της σχισματικής κοινότητας Λα Μόρα

πέφτουν θύματα βίας από τα καρτέλ. Το 2009, το μέλος της κοινότητας και συγγενής των θυμάτων της επίθεσης Δευτέρας Μπέντζαμιν Λεμπάρντο δολοφονήθηκε στη γειτονική μεξικανική πολιτεία της Τσιουάουα, εξαιτίας της ακτιβιστικής δράσης του κατά των καρτέλ ναρκωτικών.

REUTERS

Ο πρόεδρος «καίει» με την κατάθεσή του τον πρόεδρο Τραμπ

Ο πρόεδρος των ΗΠΑ στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Γκέρντον Σόντλαντ, κατέθεσε στο Κογκρέσο ότι ο ίδιος ενημέρωσε την ουκρανική κυβέρνηση να μην προσδοκά αμερικανική στρατιωτική βοήθεια, αν δεν προχωρήσει στις έρευνες που επιθυμούσε ο πρόεδρος Τραμπ.

«Είπα ότι η αμερικανική βοήθεια δεν θα επανέλθει μέχρι να ακούσουμε από την Ουκρανία τη δημόσια καταδίκη της διαφθοράς που συζητάμε τόσες εβδομάδες», είπε ο Σόντλαντ στην εξεταστική επιτροπή του Κογκρέσου. Ο πρόεδρος αναφερόταν στη συνομιλία του με σύμβουλο του Ουκρανού προέδρου Ζελένσκι. Το Κογκρέσο ερευνά τις απόπειρες του Αμερικανού προέδρου να υποχρεώσει την Ουκρανία σε έρευνες για τις επιχειρηματικές συναλλαγές του γιου του πολιτικού των Δημοκρατικών, Τζο Μπάιντεν. «Συμπεράνα ότι η αναστολή της χορήγησης βοήθειας είχε συνδεθεί με το προτεινόμενο διάγγελμα κατά της διαφθοράς», δήλωσε ο Σόντλαντ, κατάθεση που αφήνει περιθώριο στον Ντόναλντ Τραμπ να ισχυριστεί ότι το συμπέρασμα του Σόντλαντ ήταν αυθαίρετο.

Εν τω μεταξύ, οι Ηνωμένες Πολιτείες ξεκίνησαν επίσημως τη διαδικασία απόσυρσης από τη Συνθήκη των Παρισίων για το κλίμα, μετά τη συμπλήρωση, προχθές, της τριετούς υποχρεωτικής παραμονής στη συμφωνία όλων των χωρών που την υπέγραψαν. Η διαδικασία απο-

Ο ίδιος ενημέρωσε την ουκρανική κυβέρνηση να μην προσδοκά αμερικανική βοήθεια, αν δεν προχωρήσει στις έρευνες για τον γιο Μπάιντεν.

χώρησής θα διαρκέσει ένα έτος και θα ολοκληρωθεί την επομένη των αμερικανικών προεδρικών εκλογών του 2020, πράγμα που σημαίνει ότι, αν στις εκλογές αυτές κερδίσει οποιοσδήποτε άλλος υποψήφιος πλιν του Τραμπ, η αποχώρηση θα ακυρωθεί αμέσως μόλις γίνει.

REUTERS, A.P

Πρωτοβουλία για συνασπισμό με την AfD

Ενα μεγάλο ταμπού καταρρίπτουν με τη χθεσινή πρότασή τους στελέχη των Γερμανών Χριστιανοδημοκρατών. Για την ακρίβεια, προτείνουν διάλογο με την Εναλλακτική για τη Γερμανία (AfD) στη Θουριγγία. Δεκαεπτά στελέχη του κόμματος της Μέρκελ (CDU) στο κρατίδιο υιοθετούν τη συγκεκριμένη αμφιλεγόμενη πρωτοβουλία, μετά τις εκλογές της προπερασμένης Κυριακής, στις οποίες η Ακροδεξιά αναδείχθηκε δεύτερο κόμμα, δυσκολεύοντας ιδιαίτερα τον σχηματισμό κυβέρνησης συνασπισμού χωρίς τη συμμετοχή της.

Το έγγραφο των 17 Χριστιανοδημοκρατών φέρει τον τίτλο «Εκκλιση συντηρητικών μελών του CDU στη Θουριγγία» και υποστηρίζει την πρόταση που είχε υποβάλει ήδη την προηγούμενη εβδομάδα ο αντιπρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του CDU στο τοπικό Κοινοβούλιο, Μίχαελ Χάιμ, για μια πιθανή συνεργασία με την AfD. Το κείμενο, που αποκάλυψε η Ostthueringer Zeitung, φέρει μεταξύ άλλων και την υπογραφή του τοπικού βουλευτή Γεργκ Κέλνερ, ο οποίος, ωστόσο, μιλώντας στο περιοδικό Der Spiegel, διαψεύδει ότι έχει δώσει την έγκρισή του «για αυτό το καρτί, σε αυτή τη μορφή». Επιβεβαιώνει, πάντως, ότι στους κόλπους του κόμματος έγινε αυτή η συζήτηση.

«Πρέπει να μιλήσουμε με όλους», δηλώνει ο κ. Κέλνερ, αλλά ταυτόχρονα αποκλείει το ενδεχόμενο συνεργασίας τόσο με την AfD όσο και με την Αριστερά, η οποία κέρδισε τις εκλογές. Το επιχείρημά του είναι ότι ο αποκλεισμός της Εναλλακτικής για τη Γερμανία από κάθε συζήτηση ευνοεί τη «θυματοποίηση» της στα μάτια των πολιτών.

Στο μεταξύ, σε συνέντευξή της στο περιοδικό Spiege, με αφορμή τη συ-

Δεκαεπτά στελέχη των Γερμανών Χριστιανοδημοκρατών προτείνουν διάλογο με την Ακροδεξιά.

μπλήρωση 30 ετών από την πτώση του Τείχους, η Άγκελα Μέρκελ εκμυστηρεύθηκε ότι, αν είχε συνεχίσει να ζει στην Ανατολική Γερμανία, σήμερα θα ήταν συνταξιούχος και θα είχε εκπληρώσει το όνειρό της να ταξιδέψει στις ΗΠΑ, αφού οι συνταξιούχοι μπορούσαν να ταξιδεύουν ελεύθερα. «Να πάω στα Ρόκι Μάουντενς, να ταξιδέψω με το αυτοκίνητό εδω και εκεί, να ακούω Μπρους Σπρίνγκκιν: αυτό ήταν το όνειρό μου», απάντησε.

Μετανάστες με «χρήσιμες» ειδικότητες αναζητεί η Γαλλία

Ποσόστωση για μετανάστες εκτός Ε.Ε. θα υιοθετήσει για πρώτη φορά η Γαλλία, σύμφωνα με χθεσινές δηλώσεις της υπουργού Εργασίας Μιρίελ Πενικό, ικανοποιώντας πάγιο αίτημα των συντηρητικών κομμάτων της χώρας. Μιλώντας στη γαλλική τηλεόραση, η κ. Πενικό αποκάλυψε ότι το μέτρο θα τεθεί σε εφαρμογή το επόμενο καλοκαίρι, για να προσθέσει ότι η κυβέρνηση θα καταρτίσει κατάλογο των επιθυμητών επαγγελματιών ειδικοτήτων, που θα καλύπτονται από την ποσόστωση. Οι τελευταίες δημοσκοπήσεις, που εμφανίζουν τη Μαρίν Λεπέν να εξασφαλίζει υψηλά ποσοστά στην πρόθεση ψήφου απέναντι στον πρόεδρο Μακρόν, υποχρέωσε το κυβερνών κόμμα Δημοκρατία σε Κίνηση να υιοθετήσει το αμφιλεγόμενο μέτρο. Υποστηρικτές της κυβερνητικής πλειοψηφίας εκφράζουν τη διαφωνία τους με κάθε πρωτοβουλία προερχόμενη από

την άκρα Δεξιά. Παρουσιάζοντας τη Δευτέρα τη νέα πολιτική της για το μεταναστευτικό, η κυβέρνηση του πρωθυπουργού Εντουάρ Φίλιπ ανακάλυψε ότι οι αιτούντες άσυλο θα πρέπει να αναμένουν τρεις μήνες προτού εγγραφούν στο κρατικό σύστημα υγείας, για να δεσμευθεί ότι ο χρόνος διαχείρισης των αιτήσεων ασύλου θα μειωθεί, χάρη σε ενίσχυση της χρηματοδότησης αρμόδιων υπηρεσιών. Αντιδράσεις στην αριστερή αντιπολίτευση προκάλεσε επίσης η αλλαγή του συστήματος απόδοσης του οικονομικού βοηθήματος προς τους αιτούντες άσυλο. Μέχρι τώρα, οι πρόσφυγες αποκτούσαν τραπεζική κάρτα, μέσω της οποίας είχαν τη δυνατότητα να προβαίνουν σε αναλήψεις μετρητών. Από εδώ και στο εξής θα πρέπει να πραγματοποιούν τις αγορές τους μέσω των καρτών σε καταστήματα που διαθέτουν ειδικά τερματικά POS.

Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

• Επιχειρηματικά Δάνεια
• Χρηματοδότηση Έργων

• Χρηματοδότηση Εμπορίου
• Ψηφιακή Τραπεζική

• Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
• Καταθέσεις

800 00 722 | www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθούνας 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Μάστιγα για Ιταλία και Ελλάδα το brain drain

Συνεχίζεται το κύμα μετανάστευσης μορφωμένων νέων στον Βορρά

Η φυγή πνευματικού κεφαλαίου από τις χώρες του νότου της Ευρώπης (Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία και Πορτογαλία) για τις κεντροευρωπαϊκές και βορειοευρωπαϊκές χώρες έχει ανακοιη σε σύγκριση με τα πρώτα χρόνια της κρίσης, αλλά δεν έχει διακοπεί εντελώς, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις όπως στην Ισπανία και στην Πορτογαλία παρατηρείται και αντιστροφή της τάσης αυτής. Η κατάσταση παραμένει, εντούτοις, ίδια και απρόβλεπτη για τη νότια Ιταλία, μία από τις φτωχότερες περιφέρειες της χώρας και της Ευρώπης συνολικά. Όπως χαρακτηρίστικά επισημαίνει η Deutsche Welle, στη νότια Ιταλία η κατάσταση δεν έχει βελτιωθεί ούτε στο ελάχιστο. Το κέντρο έρευνας Svimez στην ετήσια έκθεσή του αναφέρει ότι από εκεί έχουν μεταναστεύσει 2 εκατ. Ιταλοί την τελευταία 20ετία. Οι μισοί από αυτούς είναι νέοι μέχρι 34 ετών, ενώ ο ένας στους πέντε είναι κάτοχος πανεπιστημιακού διπλώματος. Οι προβλέψεις του ιδρύματος είναι ζοφερές, επισημαίνοντας πως εάν δεν βελτιωθεί το πλαίσιο της απασχόλησης, τα επόμενα 50 χρόνια ο ιταλικός νότος θα χάσει επιπλέον 5 εκατομμύρια νέους με υψηλό μορφωτικό επίπεδο. Η υψηλή ανεργία θα προκαλέσει μείωση του ΑΕΠ σε αυτές τις περιοχές έως και 40%. Συνολικά στη χώρα η νεανική ανεργία φθάνει σχεδόν το 29% (28,7%) με τα στοιχεία Σεπτεμβρίου, ενώ είχε εκτιναχθεί σε ύψη-ρεκόρ 43,5% τον Ιούλιο του 2014. Η έκθεση του ερευνητικού κέντρου Svimez συμπληρώνει, μάλιστα, ότι το κοινωνικό εισόδημα για τους άνεργους και τους χαμηλοσυνταξιούχους που ενέκρινε η προηγούμενη κυβέρνηση συνασπισμού της Δέξας του Βορρά και των Πέντε Αστέρων δεν μπορεί να αντιστρέψει την πορεία αυτή. Όπως τονίζει, πρόκειται για μία σταγόνα στον ωκεανό. Η μόνη λύση είναι η δημιουργία νέων, πραγματικών θέσεων εργασίας στο Παλέρμο, στη Νάπολη, τον Μπάρι και σε όλη τη νότια Ιταλία. Σύμφωνα με το Svimez, χρειάζονται άμεσα τουλάχιστον 3 εκατομμύρια νέες θέσεις εργασίας, ενώ η δραστηριότητα της μαφίας στην περιοχή κάνει τα πράγ-

ματα πιο δύσκολα. Οι εγκληματίες συνεχίζουν να εκβιάζουν και αποσπούν χρήματα από εμπόρους και επιχειρηματίες, ενώ αρνητικά επηρεάζει και η γραφειοκρατία. Μικρή εξαίρεση αποτελούν οι επενδύσεις στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας, αλλά δεν αρκούν. Μία από τις μεζόνες προκλήσεις της νέας κυβέρνησης του πρωθυπουργού Τζουζέπε Κόντε (με τη συμμετοχή των Πέντε Αστέρων και της Κεντροαριστεράς), είναι να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της αιμορραγίας του ανθρώπινου κεφαλαίου. Πόσο μάλλον, που το κίνημα Πέντε Αστέρων κέρδισε τις

Την τελευταία 20ετία υπολογίζεται πως 2 εκατ. Ιταλοί από τις νότιες περιοχές της χώρας έχουν μεταναστεύσει.

εκλογές χάρη στην καθοριστική ψήφο του ιταλικού νότου.

Στην περίπτωση της Ελλάδας, 427.000 νέοι άνθρωποι, που ζούσαν στις πόλεις, χωρίς οικογενειακές υποχρεώσεις και με υψηλό μορφωτικό επίπεδο μετανάστευσαν την περίοδο 2008-2016, σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα του ιδρύματος διαΝΕΟσις για τα χαρακτηριστικά αυτών των νέων εμigreδων. Αναλυτές επισημαίνουν ότι εάν η οικονομία αναπτυχθεί και δοθούν ευκαιρίες επαγγελματικής εξέλιξης αυτή η τάση μπορεί σταδιακά να αντιστραφεί. Το 75% είναι πτυχιούχοι πανεπιστημίου, το 1/3 κάτοχοι μεταπτυχιακών τίτλων, ενώ το 80% μετακινήθηκε σε χώρα της Ε.Ε. με τη Γερμανία και τη Βρετανία να δέχεται από το 25% του συνόλου η κάθε μία. Τέλος, όπως χαρακτηριστικά επισημαίνει στην Deutsche Welle ο πιανίστας Παναγιώτης Ηλιόπουλος, που ζει στο Βερολίνο 14 χρόνια, το ζήτημα της φυγής ανθρώπινου δυναμικού (brain drain) δεν είναι μεμονωμένο: «Πρέπει να λυθεί ευρύτερα, να υπάρξει ένα κράτος πρό-

Σύμφωνα με το Svimez, χρειάζονται άμεσα τουλάχιστον 3 εκατ. νέες θέσεις εργασίας στην Ιταλία, σε πόλεις όπως το Παλέρμο, η Νάπολη, τον Μπάρι κ.ά.

νοιας πανευρωπαϊκά ούτως ώστε κάποιος να μπορεί να μείνει στην πατρίδα του, εφόσον το θέλει. Αντίστοιχα να υπάρξει και όφελος με εισροή μορφωμένων ανθρώπων (brain gain) στην Ελλάδα, δηλαδή να έρχονται Ευρωπαίοι πολίτες για να εργαστούν στους τομείς που προσφέρει η χώρα – τουρισμός, βιολογικά προϊόντα κ.τ.λ.».

Επιστρέφουν στην Ιβηρική

Στην Ιβηρική Χερσόνησο τα πράγματα αλλάζουν συν τα χρόνια, διότι οι οικονομίες της Ισπανίας και της Πορτογαλίας έχουν βελτιώσει την απόδοσή τους. Οσοι νέοι και νέες έφυγαν μαζικά από την Ισπανία και την Πορτογαλία κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης, αποφασίζουν να επιστρέψουν, σύμφωνα με τελευταίο δημοσίευμα του γερμανικού περιοδικού Der Spiegel. Δέκα χρόνια αργότερα, 83.728 Ισπανοί κάνουν την αντίστροφη πορεία – και αυτά είναι τα στοιχεία του 2018 και μόνο. Είναι η πρώτη φορά, μάλιστα, που όσοι επιστρέφουν στην πατρίδα τους είναι περισσότεροι

από όσους την εγκαταλείπουν. Στη γειτονική Πορτογαλία παρατηρούνται ανάλογα φαινόμενα – και να σκεφθεί κανείς ότι στα πιο σκοτεινά χρόνια της κρίσης από το 2011 έως το 2014 είχαν φύγει 485.000 νέοι και νέες για την Κεντρική και Βόρεια Ευρώπη, σχεδόν όσοι και από την Ελλάδα. Οι περισσότεροι ήταν κάτω των 30 ετών. Το 2011, μάλιστα, ο τότε πρωθυπουργός Πέδρο Πάσος Κοέλιο είχε δηλώσει ότι όποιος δεν μπορούσε να βρει δουλειά στη χώρα, ήταν καλύτερο να φύγει.

Αρχάς γενομένων από το 2017, όμως, επιστρέφουν περισσότεροι Πορτογάλοι απ' όσους αποχωρούν. Η κυβέρνηση έχει εφαρμόσει πρόγραμμα κινήτρων για προσέλκυση ομογενών με φοροαπαλλαγές έως και 6.500 ευρώ σε αρχική οικονομική βοήθεια.

Σήμερα, η ισπανική οικονομία βρίσκεται στην πέμπτη διαδοχική χρονιά ανάπτυξης, ενώ η ανεργία στην Πορτογαλία βρίσκεται στο 6,5%, στο χαμηλότερο 15ετίας, και έχει 30.000 κενές θέσεις εργασίας, παρατηρεί το Spiegel.

Μάχη γιγάντων στη συνδρομητική τηλεόραση μέσω Internet

Με τον πόλεμο της μετάδοσης τηλεοπτικού προγράμματος να ανάβει για τα καλά μετά την είσοδο στη μάχη και της Apple, οι μεγάλοι πάροχοι όπως Netflix, Walt Disney, AT&T και Apple δαπανούν δισεκατομμύρια δολάρια και χρησιμοποιούν διάφορες στρατηγικές προκειμένου να κρατήσουν τους συνδρομητές τους. Η προσέλκυση νέων πελατών έχει υψηλό κόστος για τις εταιρείες, ενώ είναι πλέον πολύ εύκολο να τους χάσουν, καθώς με μερικά κλικ στο κινητό του ένας πελάτης μπορεί να ακυρώσει τη συνδρομή του.

Το σημαντικότερο όπλο όλων των εταιρειών είναι οι πρωτότυπες παραγωγές που προσφέρουν στους πελάτες τους. Όταν έγινε διαθέσιμη την περασμένη Παρασκευή η νέα υπηρεσία streaming Apple TV+, περιελάμβανε πρωτότυπες σειρές και παραγωγές που стоίχισαν 2 δισ. δολάρια. Η Netflix το 2019 πληρώσε 15 δισ. δολάρια για να εμπλουτίσει την ταινιοθήκη της, ενώ η HBO θα δαπανήσει 4 δισ. δολάρια την επόμενη τριετία για να προσφέρει προγράμματα μέσω της υπηρεσίας της HBO Max. Ωστόσο η απώλεια συνδρομητών ενδέχεται να κοστίσει στις εταιρείες ακόμη περισσότερα χρήματα. Έτσι επιστρατεύουν και άλλα «όπλα». Οι υπηρεσίες Netflix, Apple TV+, Disney+ και HBO Max προσφέρουν όλες ευελιξία, προσκαλώντας τους δυνητικούς πελάτες να γίνουν συνδρομητές για να δουν μια νέα σειρά που τους ενδιαφέρει και επιτρέποντάς τους να ακυρώσουν τη συνδρομή τους όποτε θέλουν.

Όμως, πέρα από την επένδυση δισεκατομμυρίων δολαρίων για τη δημιουργία πρωτότυπου περιεχομένου, οι εταιρείες χρησιμοποιούν επίσης σαν όπλα προσφορές και τη συχνότητα μετάδοσης των νέων επεισοδίων ώστε να αποκτήσουν την ακύρωση συνδρομών. Η Disney είναι ο μοναδικός πάροχος streaming τηλεοπτικού περιεχομένου που έχει χρησιμοποιήσει προσφορές πολυετούς διάρκειας για να προσελκύσει συνδρομητές. Τον Αύγουστο η εταιρεία είχε προσφέρει σε υπάρχοντα και νέα μέλη του επίσημου fan club της D23 έκπτωση 33% για τριετή συνδρομή –με ετήσιο κόστος 47 δολάρια– στην υπηρεσία

streaming Disney+. Η εταιρεία έχει το πλεονέκτημα πως προσφέρει τηλεοπτικό περιεχόμενο για παιδιά που βλέπουν ξανά και ξανά τις ίδιες ταινίες και τα ίδια σόου. Όμως και οι υπόλοιποι πάροχοι streaming τηλεοπτικού περιεχομένου έχουν επενδύσει στα λεγόμενα «παιδικά», ώστε να αποτρέψουν τους γονείς

Netflix, Apple TV+, Disney+ και HBO προσπαθούν με προσφορές και νέες παραγωγές να κρατήσουν τους συνδρομητές τους.

από το να ακυρώσουν τη συνδρομή τους μέχρι να εμφανιστούν τα νέα επεισόδια της αγαπημένης τους σειράς. Τον Μάιο η Netflix είχε προβεί σε μια σπάνια, για αυτήν, εξαγορά εταιρείας, αγοράζοντας τη StoryBots, ενώ τον Ιούλιο είχε ανακοινώσει τη μετάδοση επιτά νέων σειρών που απευθύνονται σε παιδιά προσχολικής ηλικίας. Η υπηρεσία Apple TV+ περιλαμβάνει δύο σειρές από τη μη κερδοσκοπική εταιρεία Sesame Workshop που παράγει το γνωστό «Sesame Street». Η δε HBO Max προσφέρει νέα επεισόδια της δημοφιλούς σειράς αλλά και τα περισσότερα από τα παλαιότερα.

Τέλος, οι εταιρείες κατανέμουν το περιεχόμενό τους με τέτοιο τρόπο ώστε να κρατούν ζωντανό το ενδιαφέρον των συνδρομητών τους ολόκληρο τον χρόνο. Η HBO Max μεταδίδει ένα νέο επεισόδιο των πρωτότυπων σειρών της την εβδομάδα. Για τις περισσότερες δραματικές σειρές που προσφέρει η υπηρεσία Apple TV+, περιλαμβάνονται των «The Morning Show» και «See», παρουσιάζει αρχικά τρία επεισόδια μαζεμένα και στη συνέχεια ένα κάθε εβδομάδα. Η Disney+ θα παρουσιάζει ένα επεισόδιο την εβδομάδα για νέες σειρές όπως η «Loki». Η Hulu επί χρόνια παρουσίαζε ένα επεισόδιο την εβδομάδα από πρωτότυπες σειρές της όπως «Handmaid's Tale» και «Castle Rock».

REUTERS

Πέρα από την επένδυση δια. δολαρίων για τη δημιουργία πρωτότυπου περιεχομένου, οι εταιρείες χρησιμοποιούν σαν όπλα προσφορές και τη συχνότητα μετάδοσης των νέων επεισοδίων ώστε να αποφέρουν την ακύρωση συνδρομών. Τα παιδικά προγράμματα αποτελούν επίσης έναν πολύτιμο μοχλό στην προσπάθεια αποτροπής ακύρωσης συνδρομών.

Ξεκίνησε η αντίστροφη μέτρηση για τα μικρά μοντέλα της Fiat

Προς απόσυρση λόγω συγχώνευσης με Peugeot και νέων κανόνων εκπομπής ρύπων

Τα εμβληματικά μικρά αυτοκίνητα της Fiat, τα 500άρκια και τα οχήματα 1.000 κυβικών, που ταυτίστηκαν με την εταιρεία, στήριξαν τη μεταπολεμική οικονομία της Ευρώπης και το όνειρο της ευημερίας και αγαπήθηκαν πολύ στους δρόμους αλλά και στο σινεμά, θα περάσουν σύντομα στην ιστορία, τουλάχιστον στη σημερινή μορφή τους με τα συμβατικά καύσιμα. Κι αυτή είναι μία από τις συνέπειες της συγχώνευσης Fiat Chrysler Automobiles (FCA) και Peugeot Citroen (PSA), όπως και το ενδεχόμενο να περικοπούν θέσεις εργασίας και να κλείσουν εργοστάσια. Όπως ανέφερε ο Μάικ Μάνλι, διευθύνων σύμβουλος

Fiat και Peugeot είχαν δεσμευθεί να μην κλείσουν εργοστάσια όταν συγχωνευθούν, τελικά, όμως, ίσως χρειαστεί να το κάνουν.

της Fiat Chrysler Automobiles, έχει υψηλό κόστος η μετατροπή των οχημάτων μικρού κυβισμού, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στους πολύ αυστηρότερους διεθνείς κανόνες για τη επίπεδα εκπομπών ρύπων. Αυτό επηρεάζει τα σχέδια της ιταλικής αυτοκινητοβιομηχανίας, η οποία σκέπτεται να διακόψει την κατασκευή αυτών των οχημάτων και να στρέψει την πελατεία της σε κατηγορία μεγαλύτερων αυτοκινήτων, με βελτιωμένα περιθώρια κέρδους, όπως αναφέρει ο ειδικευμένος ιστότοπος Automotive News Europe. Τα αυτοκίνητα μικρού κυβισμού συνολικά πρέπει

Η μετατροπή των οχημάτων μικρού κυβισμού, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στους πολύ αυστηρότερους διεθνείς κανόνες για τα επίπεδα εκπομπών ρύπων, έχει υψηλό κόστος, με αποτέλεσμα η Fiat να εξετάζει σοβαρά τη διακοπή της παραγωγής τους.

να εξοπλιστούν με περιπλοκούς καταλύτες, που τα κάνουν ακριβότερα. «Αυτό θα αναγκάσει ορισμένους παίκτες να φύγουν από την αγορά λόγω πολύ υψηλών επενδύσεων», λέει στο Reuters ο Φελίπε Μουνιόζ, αναλυτής της εταιρείας επιχειρηματικών προβλέψεων JATO Dynamics.

Λόγου χάρη, εκείνα τα μοντέλα της FCA που κυριαρχούν στα μικρά αυτοκίνητα είναι τα Fiat 500 και Panda, αλλά γράσκουν και χρειάζεται να αντικατασταθούν. Το τρίθυρο 500άρκι επανήλθε το 2007 ως ένα αμάξι με ρετρό πινελιές, φέρνοντας στην μνήμη και το

αρχικό μοντέλο του 1957. Οι πωλήσεις του στην ευρωπαϊκή αγορά μειώθηκαν 9% το πρώτο εξάμηνο τρέχοντος 91.150 οχήματα, ενώ το Panda τρίτης γενιάς τέθηκε σε κυκλοφορία τον Φεβρουάριο του 2012. Οι πωλήσεις του αυξήθηκαν 15% σε 105.534 οχήματα το πρώτο εξάμηνο και θεωρείται το κορυφαίο στην κατηγορία του στην Ευρώπη, αλλά δεν μπορεί να συνεχίσει στην υπέρτερη μορφή του. Ο κ. Μάνλι δεν έδωσε χρονοδιάγραμμα των αλλαγών, αλλά ένα είναι σίγουρο: μέσα από τη συγχώνευση FCA - PSA, η πρώτη θα έχει πρόσβαση σε πλατφόρμες της δεύτερης

για μικρότερο κυβισμό οχήματα (π.χ. τα Opel Corsa και Peugeot 208), τα οποία κυκλοφορούν και σε ηλεκτρική εκδοχή, όπως αναφέρει ο Automotive News Europe.

Κλείσιμο εργοστασίων
Αν και οι Fiat και Peugeot είχαν δεσμευθεί να μην κλείσουν εργοστάσια όταν συγχωνευθούν, τελικά ίσως χρειαστεί να το κάνουν. Η απόφαση της συμμαχίας τους συμπίπτει με περίοδο υποχώρησης της ζήτησης ειδικά για τα μικρά αυτοκίνητα, όπου και οι δύο εταιρείες είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένες, παρατηρεί το Reuters. Όπως αναφέρει σε δημοσίευσμά του, ο νέος όμιλος θα έχει πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα της τάξεως των σχεδόν 6 εκατομμυρίων αυτοκινήτων. Στην όλη πιεστική συνθήκη προστίθεται και η επιτακτική ανάγκη συμμόρφωσης στα όρια εκπομπών ρύπων το 2021 και το 2025 βάσει των ευρωπαϊκών κανόνων. Η FCA κλείνει να ενσωματώσει τους αποδοτικότερους κινητήρες της PSA, θέτοντας εν αμφιβόλω την επιβίωση των εργοστασίων κατασκευής κινητήρων της σε Ιταλία και Πολωνία. Ηδη η Peugeot Citroen έχει βοηθήσει την Opel, που εξαγόρασε το 2017, να σημειώσει πρόοδο στη συμμόρφωση με τα όρια στις εκπομπές ρύπων. Παρέχει τη δική της πλατφόρμα μικρών οχημάτων, αλλά και τους κινητήρες της για να τοποθετηθούν και στο εργοστάσιο της Opel στη Σαραγόσα της Ισπανίας. Σύμφωνα με όσα αναφέρει, τέλος, το Reuters, η ίδια πλατφόρμα θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και για τα μοντέλα με το εμπορικό σήμα της Lancia, της Alfa Romeo και της Fiat, ώστε να υπάρξουν οφέλη από τις οικονομίες κλίμακος.

Αυστηρό μήνυμα έστειλε ο Σόιμπλε στη Λαγκάρντ

Παραινέσεις να ακολουθήσει «πολύ συνετή» νομισματική πολιτική δέχθηκε από την πρώτη στιγμή από τη Γερμανία η νέα επικεφαλής της ΕΚΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, γεγονός που δείχνει πόσο δύσκολο θα είναι το έργο της να ακολουθήσει την πολιτική που της άφησε ως παρακαταθήκη ο Μάριο Ντράγκι.

Σε συνέντευξη που παραχώρησε στο Reuters, ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, υπουργός Οικονομικών των κυβερνήσεων Μέρκελ μεταξύ 2009 και 2017 και νυν πρόεδρος του γερμανικού Κοινοβουλίου, κάλεσε την πρόεδρο της ΕΚΤ να εφαρμόσει «πολύ συνετή» νομισματική πολιτική που να σέβεται τα όρια τα οποία θέτει η εξουσιοδότηση που έχει δοθεί στην κεντρική τράπεζα. Μιλώντας από το γραφείο του στο γερμανικό Κοινοβούλιο ο Σόιμπλε, δριμύς επικριτής του προγράμματος αγοράς ομολόγων της ΕΚΤ και των αρνητικών επιτοκίων δανεισμού, αναφέρθηκε στους προσωπικούς δεσμούς που είχε αναπτύξει με την κ. Λαγκάρντ όσο εκείνη ήταν υπουργός Οικονομικών της Γαλλίας, του διάστημα 2007-2011 και στη συνέχεια επικεφαλής του ΔΝΤ μέχρι πρόσφατα. Μάλιστα, ο κ. Σόιμπλε επαίνασε την ευρεία διεθνή εμπειρία που έχει αποκομίσει η κ. Λαγκάρντ και προσέθεσε ότι αναμένει πως η νέα επικεφαλής της ΕΚΤ «ασφαλώς θα ακολουθήσει πολύ συνετή» και ισχυρά νομισματική πολιτική. «Όμως η εξουσιοδότηση που έχει δοθεί στην ΕΚΤ είναι περιορισμένη, διότι η (υπάρξη

μιας) ανεξάρτητης κεντρικής τράπεζας είναι αιτιολογημένη δημοκρατικά μόνο όταν έχει περιορισμένη εξουσιοδότηση», τόνισε ο κ. Σόιμπλε σε μια ελάχιστη καλυμμένη προσπάθεια να υπενθυμίσει στην επικεφαλής της ΕΚΤ την ενόχληση αν όχι την οργή που υπάρχει μεταξύ πολλών Γερμανών πολιτικών και πολιτών για τα αρνητικά επιτόκια δανεισμού που έχει επιβάλει η κεντρική τράπεζα από το 2014. Το 2016, ο κ. Σόιμπλε είχε

Της ζήτησε να ακολουθήσει «πολύ συνετή» νομισματική πολιτική και να σέβεται τα όρια της κεντρικής τράπεζας.

κατηγορήσει την ΕΚΤ και τον τότε πρόεδρό της Μάριο Ντράγκι ότι ευθύνονται εν μέρει για την άνοδο του ακροδεξιού, ευρωσκεπτικιστικού κόμματος Εναλλακτική για τη Γερμανία (AfD). Πιο πρόσφατος στις παρααινέσεις του προς την κ. Λαγκάρντ εμφανίστηκε, χθες, ο κ. Αλεξάντερ Ντόμπριντ, κοινοβουλευτικός νγής των Χριστιανοκοινωνιστών (CSU) που συμμετέχουν στην κυβέρνηση συνεργασίας της κ. Μέρκελ. «Καλούμε μετ' επιτάσεως τη Λαγκάρντ να αλλάξει την πορεία που είχε ορίσει ο Ντράγκι και να θέσει τέλος στην πολιτική των των χαμηλών επιτοκίων δανεισμού».

REUTERS

Παγίδα για φορολογουμένους είναι οι ηλεκτρονικές αποδείξεις

Θα πρέπει να ανέρχονται στο 30% του εισοδήματος - Το πρόστιμο θα ανέρχεται στο 22%

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Η πρόθεση της κυβέρνησης να αυξήσει το ποσοστό των ζητούμενων ηλεκτρονικών αποδείξεων στο 30% του εισοδήματος για όλους ενδέχεται να αποτελέσει παγίδα για χιλιάδες φορολογουμένους και να ανεβάσει τον «λογαριασμό» που θα τους στείλει η εφορία σε υψηλότερα επίπεδα. Ζευγάρια με μεσαία εισοδήματα, χαμηλόμισθοι αλλά και όσοι πίνουν στην παγίδα των τεκμηρίων εκτιμάται ότι θα δυσκολευτούν αρκετά το 2020 για να πιάσουν τον νέο στόχο των e-αποδείξεων που βάζει το υπουργείο Οικονομικών. Όσοι δεν τα καταφέρουν θα βρεθούν αντιμέτωποι με την επιβολή ποινής - έξτρα φόρου. Το πρόστιμο θα ανέρχεται στο 22% και θα επιβάλλεται στο ποσό των αποδείξεων που θα υπολείπεται του στόχου. Ο φόρος αυτός θα προστεθεί στον φόρο που θα προκύψει για τα εισοδήματα που θα δηλώσουν οι φορολογούμενοι στις φορολογικές δηλώσεις του 2021. Προβληματισμό για τις κινήσεις της κυβέρνησης εκφράζει και η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Ακινήτων (ΠΟΜΙΔΑ) η οποία με επιστολή της στον υπουργό Οικονομικών Χρ. Σταϊκούρα αναφέρει ότι «μια τέτοια πρωτοφανής ρύθμιση, η οποία δεν συμπεριλήφθηκε ποτέ σε καμιά προεκλογική εξαγγελία της κυβέρνησης, είναι απαράδεκτη».

Με βάση τους ισχύοντες συντελεστές είναι σχετικά εύκολο για την πλειονότητα των φορολογουμένων να καλύψει το απαιτούμενο όριο δαπανών με πλαστικό χρήμα καθώς είναι μικρό αναλογικά με το ύψος του εισοδήματος, αλλά από το επόμενο έτος η συλλογή αποδείξεων για το 30% του ετήσιου εισοδήματος κρύβει παγίδες για πολλά νοικοκυριά. Το πέναλτι φόρου απειλεί κυρίως φορολογούμενους με μεσαία εισοδήματα.

Συγκεκριμένα, η συλλογή ηλεκτρονικών αποδείξεων για το 30% του εισοδήματος τους εκτιμάται ότι θα αποδειχθεί δύσκολη υπόθεση για τους έχοντες μεσαία εισοδήματα και ειδικά για τα ζευγάρια που εργάζονται και οι δύο. Για παράδειγμα, εάν

Περισσότερες για όλους τους e-αποδείξεις φορολογουμένων

Ζευγάρια με μεσαία εισοδήματα, χαμηλόμισθοι, αλλά και όσοι πίνουν στην παγίδα των τεκμηρίων, θα δυσκολευτούν να πιάσουν τον νέο στόχο των e-αποδείξεων.

ο σύζυγος έχει ετήσιο εισόδημα 30.000 ευρώ, θα πρέπει να πραγματοποιήσει συναλλαγές ύψους 9.000 ευρώ από 4.000 ευρώ σήμερα, ενώ αν η σύζυγος έχει ετήσιο εισόδημα 20.000 ευρώ, θα είναι υποχρεωμένη να εμφανίσει ηλεκτρονικές αποδείξεις 6.000 ευρώ, όταν φέτος απαιτείται μόνο 2.500 ευρώ. Με δεδομένο μάλιστα ότι πολλές βασικές δαπάνες ενός νοικοκυριού είναι κοινές για τα ζευγάρια όπως τα έξοδα για το σούπερ μάρκετ, το πλε-

κτρικό ρεύμα, η ύδρευση, το σταθερό τηλέφωνο, η συνδρομητική τηλεόραση, τα κοινόχρηστα, το πετρέλαιο θέρμανσης, τα φροντιστήρια και άλλες δαπάνες για τα παιδιά, τότε πολλοί φορολογούμενοι θα δυσκολευτούν να εξασφαλίσουν το απαιτούμενο ποσό ηλεκτρονικών συναλλαγών για να αποφύγουν τον έξτρα φόρο.

Σύμφωνα με πληροφορίες, στις προθέσεις του οικονομικού επιτελείου είναι να τεθεί ανώτατο πλαφόν στις ζητούμενες e-αποδείξεις. Συγκεκριμένα, θα ζητούνται αποδείξεις μέσω ηλεκτρονικών συναλλαγών μέχρι 20.000 ευρώ. Και αυτό όμως το ποσό μπορεί να αποδειχθεί παγίδα για όσους έχουν υψηλά εισοδήματα. Το υπουργείο Οικονομικών, για παράδειγμα, υποχρεώνει κάποιον που έχει εισοδήματα 65.000 ευρώ να παρουσιάσει ηλεκτρονικά αποδείξεις ύψους 19.500 ευρώ. Τον υποχρεώνει δηλαδή να «ρίξει» στην κατανάλωση το προαναφερθέν ποσό ακόμα και αν δεν του

είναι αναγκαίες όλες οι δαπάνες. Διαφορετικά θα υποστεί το πρόστιμο όπως και οι υπόλοιποι.

Από την πλευρά τους, οι ιδιοκτήτες ακινήτων, που καταβάλλουν σε φόρους πάνω από το 50% (σχεδόν 60%) των εισοδημάτων από ενοίκια, αντιδρούν σημειώνοντας ότι «η ανωτέρω υποχρέωση για μισθωτούς και συνταξιούχους προϋπήρχε, συνδυαζόμενη είτε με αφορολόγητο όριο είτε με χαμηλό φορολογικό συντελεστή, πράγμα το οποίο έχει καταργηθεί για τα μισθώματα. Συνεπώς, μια τέτοια ρύθμιση θα έπρεπε να συνδυαστεί με την καθιέρωση αφορολόγητου ορίου και στα εισοδήματα από μισθώματα, τουλάχιστον για όσους αυτά είναι το μοναδικό τους εισόδημα, αλλά και με ουσιαστική μειωτική παρέμβαση στην ισχύουσα ληπτική κλίμακα φορολογίας των μισθωμάτων, πράγμα που δεν φαίνεται να είναι στις προθέσεις» της κυβέρνησης.

ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	2019	2020	ΔΙΑΦΟΡΑ
€5.000	€500	€1.500	€1.000
7.000	700	2.100	1.400
8.000	800	2.400	1.600
9.000	900	2.700	1.800
10.000	1.000	3.000	2.000
11.000	1.150	3.300	2.150
12.000	1.300	3.600	2.300
13.000	1.450	3.900	2.450
14.000	1.600	4.200	2.600
15.000	1.750	4.500	2.750
16.000	1.900	4.800	2.900
17.000	2.050	5.100	3.050
18.000	2.200	5.400	3.200
19.000	2.350	5.700	3.350
20.000	2.500	6.000	3.500
25.000	3.250	7.500	4.250
30.000	4.000	9.000	5.000
35.000	5.000	10.500	5.500
40.000	6.000	12.000	6.000
45.000	7.000	13.500	6.500
50.000	8.000	15.000	7.000

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Βελτιώσεις στο νέο πλαίσιο προστασίας πρώτης κατοικίας

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Σε βελτιωτικές ρυθμίσεις στο θεσμικό πλαίσιο προστασίας της πρώτης κατοικίας προχωρεί το υπουργείο Οικονομικών, με νομοσχέδιο που κατέθεσε χθες στη Βουλή, προκειμένου να διευκολύνει την ένταξη περισσότερων οφειλετών στις διατάξεις του, καθώς η ανταπόκριση μέχρι στιγμής είναι απογοητευτική. Μόνο 10 προτάσεις ρυθμίσεων έχουν ολοκληρωθεί, ενώ απομένουν λιγότερο από δύο μήνες πλέον για τη λήξη της ισχύος του. Σύμφωνα με τις διατάξεις, με τις οποίες τροποποιείται ο ν. 4605/19, θα μπορούν, μεταξύ άλλων, να υπαχθούν στις προστατευτικές διατάξεις της ρύθμισης ακόμη και όσοι μένουν εκτός αυτής, σε μισθωμένο ακίνητο, διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση συνιδιοκτησίας διακαίνονται όλοι οι αιτούντες κρατική επιδότηση, ενώ η κατοικία προστατεύεται ακόμη και με αίτηση του ενός μόνο συνιδιοκτήτη. Αναλυτικότερα, οι ρυθμίσεις είναι οι εξής:

1. Επιτρέπεται πλέον να υποβάλουν αίτηση για να προστατεύσουν την κύρια κατοικία τους και όσοι διαμένουν σε μισθωμένο ή παραχωρημένο ακίνητο, εκτός της Περιφερειακής Ενότητας στην οποία βρίσκεται η κύρια κατοικία τους. Αφορά κυρίως σε όσους διαμένουν σε άλλη πόλη λόγω της εργασίας τους, π.χ. σώματα ασφαλείας, γιατροί, εκπαιδευτικοί κ.λπ.
2. Σε περιπτώσεις που υπάρχουν περισσότεροι του ενός ιδιοκτήτες, δίνεται η δυνατότητα προστασίας ολόκληρης της κατοικίας, με αίτηση μόνο του ενός συνιδιοκτήτη. Διευκολύνονται έτσι, συγγενείς, διαζευγμένα ζευγάρια κ.λπ.
3. Ρυθμίζεται η διαδικασία υποβολής αιτήσεων για οφειλές που βρίσκονται αποδεδειγμένα σε διάσταση, κατά τρόπο ώστε να μη χρειάζεται πλέον η συνυπογραφή της αίτησης από το έτερο εν διαστάσει μέλος.
4. Διευκρινίζεται ότι δικαιούνται την κρατική επιδότηση όλοι οι συνιδιοκτήτες που αιτούνται την προστασία της κύριας κατοικίας.

5. Παρέχεται για πρώτη φορά η δυνατότητα να συμμετέχει εγγυητής μικρότερης ηλικίας σε περιπτώσεις ηλικιωμένων οφειλετών, οι οποίοι δεν μπορούσαν να ωφεληθούν από τη ρύθμιση των δόσεων σε βάθος 25ετίας.

6. Δίνεται η δυνατότητα στους οφειλές που έχουν λάβει στεγαστικό δάνειο από εταιρείες παροχής πιστώσεων (ανώνυμες εταιρείες που νόμιμα παρέχουν δάνεια) να ρυθμίζουν τις οφειλές τους και να προστατεύουν την κύρια κατοικία τους μέσω της πλατφόρμας.

7. Εάν χρειαστεί κάποια αίτηση

Μόλις 10 προτάσεις ρύθμισης έχουν ολοκληρωθεί μέχρι σήμερα.

να επανυποβληθεί λόγω ελλείψεων ή σφαλμάτων, διατηρείται η προστασία της κύριας κατοικίας κατά το διάστημα που μεσολαβεί μέχρι την επανυποβολή.

Οι αλλαγές αφορούν τόσο σε νέες αιτήσεις που θα υποβληθούν όσο και σε αιτήσεις που έχουν ήδη υποβληθεί αλλά δεν έχουν ολοκληρωθεί, διευκρινίζει το υπουργείο Οικονομικών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία, εξάλλου, της Γενικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, από 1/7/2019, όταν άρχισε να λειτουργεί η ηλεκτρονική πλατφόρμα, μέχρι 3/11/2019:

- Έχουν εισέλθει στην πλατφόρμα και συναινέσαν στην άρση φορολογικού και τραπεζικού απορρήτου 44.446 χρήστες.
- Έχουν ξεκινήσει τη διαδικασία ετοιμασίας της αίτησης 29.895 χρήστες.
- Έχουν υποβληθεί 267 αιτήσεις και διαβιβαστεί στις τράπεζες.
- Έχουν δοθεί 56 προτάσεις ρύθμισης από τις τράπεζες.
- Έχουν ήδη αποδεχθεί 10 προτάσεις ρυθμίσεων οι δανειολήπτες και εκκρεμεί η αποδοχή των υπολοίπων.

2nd Annual Symposium

Center of Excellence in Risk & Decision Sciences (CERIDES)

Nicosia Risk Forum 2019

Thursday, 21 November 2019

Cultural Center,
European University Cyprus

Organizer:

European University Cyprus

CER!DES
Excellence in Innovation and Technology

Gold Sponsor:

Under the Auspices:

Bronze Sponsor:

Supporter:

Media Sponsor:

DELLEMC

ASBIS®

Powerful IT for
evolving businesses

Trusted devices. Trusted infrastructure. Trusted data.

Dell Technologies and Intel®

Contact Details:

ASBIS KYPROS LTD

Tel: 25257350, www.asbis.com.cy

26, Spyrou Kyprianou Street, 4040, Limassol- Cyprus

Το αντίδοτο στην εποχή των χαμηλών επιτοκίων

Το τελευταίο διάστημα, σχεδόν τριπλασιάστηκαν τοποθετήσεις σε επενδυτικά, ασφαλιστικά προϊόντα μακροπρόθεσμου ορίζοντα

Συνέντευξη στην **ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Η κατάργηση των capital controls έχει παγώσει την τάση εισροής νέων καταθέσεων στη χώρα, αλλά οι καταθέτες βρίσκονται αντιμέτωποι με τη νέα πραγματικότητα που δημιουργεί το περιβάλλον των χαμηλών επιτοκίων. Σκιαγραφώντας το προφίλ του Έλληνα καταθέτη ως συντηρητικού επενδυτή, ο επικεφαλής της Διεύθυνσης Ιδιωτών στη Eurobank κ. Γιώργος Βαρελτζίδης εξηγεί στη συνέντευξή του στην «Κ» ποιες επιλογές μπορούν να αποτελέσουν αντίδοτο στις χαμηλές αποδόσεις των παραδοσιακών καταθέσεων και ποια είναι η πολιτική των τραπεζών σε αυτή τη νέα πραγματικότητα.

– Ποιες είναι οι πρώτες ενδείξεις για τη ροή των καταθέσεων μετά την άρση των capital controls;

– Τα τελευταία τρίμηνα παρατηρείται μια σταθερή αύξηση των καταθέσεων επιχειρήσεων και νοικοκυριών, που συνδέεται πρωτίστως με τη σταδιακή βελτίωση του κλίματος εμπιστοσύνης μετά την ολοκλήρωση των πολυετών προγραμμάτων προσαρμογής της ελληνικής οικονομίας και την έναρξη ενός αναπτυξιακού κύκλου την τελευταία διετία. Αναμφισβήτητα, η πλήρης άρση των κεφαλαιακών περιορισμών έχει συμβάλει στην αύξηση των καταθέσεων. Παράλληλα είναι και ένα ισχυρό μήνυμα ότι βρισκόμαστε στον δρόμο της επιστροφής στην κανονικότητα, στον βαθμό που η βελτίωση του οικονομικού κλίματος συμβάλλει στην προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων και τελικά στην επιτάχυνση του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας, που είναι και το μεγάλο ζητούμενο.

– Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, οι καταθέσεις που διατηρούν οι επιχειρήσεις στο εξωτερικό ανέρχονται στα 10-12 δισ. ευρώ. Κάτω από ποιες προϋποθέσεις θα μπορούσε η ρευστότητα αυτή αλλά και οι αποταμιεύσεις των ιδιωτών να επιστρέψουν στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα.

– Η επιστροφή καταθέσεων που αφορά τις επιχειρήσεις έχει άμεση συσχέτιση με την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης και τη χρηματοδότηση των επιχειρηματικών τους σχεδίων. Ο επαναπατρισμός των ρευστών διαθεσίμων των ελληνικών επιχειρήσεων από το εξωτερικό θα επέλθει όταν θα καταγραφεί διάθεση ανάληψης επιχειρηματικού ρίσκου και ίδιας συμμετοχής σε επενδυτικά σχέδια. Η βελτίωση του οικονομικού κλίματος, η μείωση της αβεβαιότητας, η πορεία ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας σε συνδυασμό με κίνητρα για ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και των επενδύσεων, είναι παράγοντες που θα συμβάλουν καθοριστικά στη σταδιακή επιστροφή καταθέσεων από το εξωτερικό μεσοπρόθεσμα. Γενικότερα άλλωστε η επιστροφή καταθέσεων συσχετίζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό με την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των καταθετών. Οι συνολικές καταθέσεις, από το ιστορικό υψηλό που

“

Ο παραδοσιακός καταθέτης αναζητεί επενδύσεις που θα του αποφέρουν θετικές πραγματικές αποδόσεις.

είχαν καταγράψει τον Σεπτέμβριο του 2009 στα 238 δισ. ευρώ, μειώθηκαν κατά 50%, αγγίζοντας το χαμηλότερο επίπεδο των 119 δισ. ευρώ τον Απρίλιο του 2017. Ένα μεγάλο μέρος των καταθέσεων κατευθύνθηκε εκτός του ελληνικού τραπεζικού συστήματος κυρίως μέσω σημαντικών αναλήψεων μετρητών, εμβασμάτων προς τράπεζες του εξωτερικού αλλά και τοποθετήσεων σε αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων εκτός Ελλάδας. Ταυτόχρονα όμως καθοριστικό ρόλο στη δραματική μείωση των καταθέσεων του ιδιωτικού τομέα στην Ελλάδα έπαιξε η επίσης σημαντική μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών και εν συνεχεία η χρησιμοποίηση των αποταμιεύσεων για να καλυφθούν πάγιες υποχρεώσεις και έξοδα, με πρωτεύοντα ρόλο την κάλυψη των δυσανάλογα υψηλών φορολογικών υποχρεώσεων τα τελευταία χρόνια, στο πλαίσιο της δημοσιονομικής προσαρμογής της ελληνικής οικονομίας. Σήμερα, οι καταθέσεις ανέρχονται σε περίπου 140 δισ. ευρώ και όπως δείχνουν και τα τελευταία στοιχεία για την πορεία των καταθέσεων τον Σεπτέμβριο ένα σημαντικό μέρος των εισροών εξακολουθεί να κατευθύνεται στην αποπληρωμή των φόρων. Είναι λοιπόν σαφές ότι υπάρχει ακόμη σημαντική απόσταση να καλυφθεί και απαιτούνται περαιτέρω κινήσεις αποκατάστασης της εμπιστοσύνης και βελτίωσης των οικονομικών συνθηκών.

Ο κ. Γιώργος Βαρελτζίδης, επικεφαλής της Διεύθυνσης Ιδιωτών στη Eurobank, μιλάει στην «Κ» για τη νέα πραγματικότητα που δημιουργεί και στην εγκύρια τραπεζική αγορά το περιβάλλον των χαμηλών επιτοκίων.

“

Η πλήρης άρση των κεφαλαιακών περιορισμών έχει συμβάλει στην αύξηση των καταθέσεων.

– Τα επιτόκια έχουν υποχωρήσει σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα και οι αποδόσεις είναι πλέον μηδενικές. Τι μπορεί να κάνει πλέον ο ιδιώτης καταθέτης;

– Στη χώρα μας, ήδη έχει ξεκινήσει έντονη αποκλιμάκωση των επιτοκίων, ακολουθώντας την τάση που επικρατεί σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες όπου τα επιτόκια καταθέσεων είναι μηδενικά έως αρνητικά, αποτέλεσμα διεθνούς οικονομικού περιβάλλοντος και της υποστηρικτικής νομισματικής πολιτικής που ακολουθείται από την ΕΚΤ και η οποία, όπως φαίνεται, θα συνεχιστεί για αρκετό διάστημα ακόμα. Το βασικό επιτόκιο της ΕΚΤ είναι αρνητικό (-0,50%), ενώ ακόμη και τα μακροπρόθεσμα επιτόκια που ορίζονται από τον δείκτη αναφοράς του 10ετούς ομολόγου του γερμανικού Δημοσίου βρίσκονται στα ίδια αρνητικά επίπεδα. Σε αυτό το περιβάλλον, παρατηρούμε ωστόσο ότι έχουν αυξηθεί, έως και τριπλασιαστεί, οι εισροές σε επενδυτικά και ασφαλιστικά προϊόντα μακροπρόθεσμου ορίζοντα, που έχουν χαρακτηριστικά συσσωρευσης κεφαλαίου για το μέλλον.

Η εξήγηση έχει να κάνει με το γεγονός ότι ο παραδοσιακός καταθέτης αναζητεί αποδόσεις που θα τον βοηθούν να έχει τουλάχιστον θετικές πραγματικές αποδόσεις, δηλαδή ό,τι μένει στον πελάτη εάν από την ονομαστική απόδοση αφαιρέσουμε την επίπτωση του πληθωρισμού.

Στηρίζουμε τις εξωστρεφείς επιχειρήσεις

– Οι δείκτες ρευστότητας των τραπεζών έχουν αποκατασταθεί σε μεγάλο βαθμό μετά και τη σημαντική απομείωση του δανειακού τους χαρτοφυλακίου. Κατά πόσον τα επίπεδα καταθέσεων μπορούν να στηρίξουν μια ουσιαστική ενίσχυση της ανάπτυξης;

– Η αύξηση των καταθέσεων και η μείωση των δανειακών χαρτοφυλακίων, κυρίως λόγω αποπληρωμών, έχουν οδηγήσει τον λόγο κορηγήσεων/καταθέσεων κάτω από το 100%, δημιουργώντας πλεονάζουσα ρευστότητα στις συστημικές τράπεζες. Στη Eurobank, ο σχετικός δείκτης ρευστότητας διαμορφώθηκε το α' εξάμηνο του έτους στο 86,5%, παρουσιάζοντας αισθητή βελτίωση κατά 13 ποσοστιαίες μονάδες από το τέλος του 2018 που οφείλεται σε σημαντική αύξηση των καταθέσεων πελατών κατά σχεδόν 2 δισ. ευρώ την ίδια περίοδο. Επικουρικά στην

αύξηση των καταθέσεων επιδρά η σημαντική μείωση των μη εξυπηρετούμενων ανομιγμάτων (NPEs). Συγκεκριμένα, η πρόσφατη τιτλοποίηση NPEs ύψους 2,5 δισ. ευρώ και η τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου ύψους 7,5 δισ. ευρώ που βρίσκεται στο στάδιο των διαπραγματεύσεων, θα βοηθήσει να επιτευχθεί ο στόχος της τράπεζας για μονοψήφιο ποσοστό NPEs στο τέλος του 2020. Όλα τα παραπάνω μας δίνουν τη δυνατότητα να στηρίζουμε τα επενδυτικά σχέδια των πελατών και να χρηματοδοτήσουμε τις ανάγκες τους. Είναι απόφαση μας να συνδράμουμε στην αναστροφή της πιστωτικής συρρίκνωσης και να στηρίζουμε τους πελάτες μας, ειδικά τις δυναμικές, εξωστρεφείς επιχειρήσεις. Ετσι θα συνεπιδέσουμε στην ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας και στη δημιουργία ενός θετικού spiral για την ελληνική οικονομία.

Στη Eurobank, ο σχετικός δείκτης ρευστότητας διαμορφώθηκε το α' εξάμηνο του έτους στο 86,5%, παρουσιάζοντας αισθητή βελτίωση κατά 13 ποσοστιαίες μονάδες

Οφελος για 90.000 προς πώληση ακίνητα από την αναστολή ΦΠΑ

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΞΑΝΟΓΛΟΥ**

Σεξδόν 90.000 κατοικίες, που πωλούνται αυτή τη στιγμή πανελλαδικά, αναμένεται να επωφεληθούν από την επικείμενη αναστολή του ΦΠΑ 24%. Πρόκειται για ακίνητα που κατασκευάστηκαν από το 2006 και μετά, δηλαδή αφορούν τέθηκε σε ισχύ ο εν λόγω φόρος, ο οποίος επιβάλλεται στους αγοραστές νεόδμητων κατοικιών, πλην της πρώτης κατοικίας, η οποία απαλλάσσεται. Εξ αυτών, 74.264 ή το 85% βρίσκονται στο Λεκανοπέδιο της Αττικής, όπου άλλωστε είχε επικεντρωθεί το μεγαλύτερο μέρος της οικοδομικής δραστηριότητας, κυρίως τα χρόνια πριν από την οικονομική κρίση, αλλά και πιο πρόσφατα, ιδίως από το 2016 και μετά, όταν ενισχύθηκε σημαντικά η ζήτηση από ξένους επενδυτές.

Σύμφωνα με τα στοιχεία από τις αναρτημένες αγγελίες πώλησης κατοικιών, η μεγαλύτερη συγκέντρωση ακινήτων που κατασκευάστηκαν μετά το 2006 εντοπίζεται στα βόρεια και ανατολικά προάστια, δηλαδή τις περιοχές όπου υπήρχαν αρκετά κενά οικοπέδα ή παλιές μονοκατοικίες για να κατασκευαστούν νέα κτίρια. Στις περιοχές αυτές πωλούνται σήμερα 20.596 κατοικίες που χτίστηκαν από το 2006 και μετά, επί συνόλου 50.502 πωλούμενων κατοικιών. Δηλαδή, από το απόθεμα των απούλωντων κατοικιών στις εν λόγω περιοχές, το 41% είναι μεταγενέστερες του 2006. Πανελλαδικά, ο μέσος όρος κινείται περί το 30%, δηλαδή ένα στα τρία ακίνητα θα επωφεληθεί από την αναστολή του ΦΠΑ. Στον αντίποδα, στο κέντρο της Αθήνας, το μεγαλύτερο μέρος του οποίου οικοδομήθηκε τις δεκαετίες πριν από το 1980, μόλις το 15% των πωλούμενων κατοικιών είναι σήμερα μεταγενέστερο του 2006.

Όπως σημειώνουν φορείς της αγοράς,

Ζητούμενο πλέον να διασφαλιστεί ότι το μέτρο θα «περάσει» στους καταναλωτές μέσω χαμηλότερων τιμών.

το κρίσιμο στοιχείο πλέον είναι να διασφαλιστεί ότι το μέτρο αυτό όντως θα «περάσει» στους καταναλωτές μέσω χαμηλότερων τιμών για όλους τους ενδιαφερόμενους αγοραστές, αντί να το καρπωθούν οι κατασκευαστές. Σύμφωνα με μεστές, σήμερα, το σύνολο των ζητούμενων τιμών πώλησης από κατασκευαστές δεν υπολογίζει τον ΦΠΑ, δηλαδή οι τιμές που βρίσκει κανείς δεν περιλαμβάνουν ΦΠΑ. Ο φόβος είναι ότι λίγες ημέρες πριν ξεκινήσει να ισχύει το μέτρο, δηλαδή από την 1η Ιανουαρίου του 2020, θα υπάρξουν ορισμένοι (ή πολλοί...) επιτηδείοι, που θα σπεύσουν να αυξήσουν τις ζητούμενες τιμές, ώστε στη συνέχεια να τις μειώσουν, ανάλογα με το ποσοστό που θέλουν να καρπωθούν οι ίδιοι. «Πρόκειται για το κόλπο που εφαρμόζουν ορισμένοι έμποροι λίγο πριν από την περίοδο των εκπτώσεων», αναφέρει χαρακτηριστικά παράγοντας του κλάδου.

Υπενθυμίζεται ότι η υπαγωγή στην αναστολή είναι προαιρετική και χορηγείται κατόπιν αιτήσεως των κατασκευαστών οικοδομών, εντός εξάμηνης προθεσμίας. Για τα αδιάθετα από το 2006 ακίνητα, για τα οποία έχει επιστραφεί η εκπίεση ο ΦΠΑ εισροών και απαιτείται διακανονισμός φόρου (δηλαδή επιστροφή φόρου στο Δημόσιο), μετατίθεται η απόδοση στο Δημόσιο αυτού του ποσού ΦΠΑ στον χρόνο της παράδοσης - πώλησης του κάθε ακινήτου, όταν δηλαδή θα βρεθεί αγοραστής, και όχι άμεσα με την υποβολή της αίτησης αναστολής, για λόγους δι-

ευκόλυνσης της ρευστότητας των κατασκευαστικών επιχειρήσεων. Τέλος, προβλέπεται ότι στην περίπτωση αντιπαροχής, ο οικοπεδόχος δεν θα οφείλει να πληρώσει ΦΠΑ για τα διαμερίσματα που θα παραλάβει ως αντιπαροχή από τον κατασκευαστή.

Σε κάθε περίπτωση, επί της αρχής, το μέτρο κρίνεται θετικό, καθώς θα είναι πολλοί οι ωφελημένοι. Όπως αναφέρει ο κ. Μπάμπης Χαλαμπίδης, πρώην

Η κατανομή των πωλούμενων κατοικιών στις οποίες θα ισχύσει αναστολή ΦΠΑ τα επόμενα τρία χρόνια

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΩΛΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ 2006 ΚΑΙ ΜΕΤΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΩΛΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
Βόρεια και Ανατολικά Προάστια	20.596	50.502
Κέντρο Αθήνας	7.687	52.020
Κεντρικά και Δυτικά Προάστια	6.178	20.358
Κεντρικά και Νότια Προάστια	23.959	63.755
Υπόλοιπο Αττικής	9.734	24.177
Πειραιάς	2.799	9.184
Υπόλοιπο Πειραιά	3.311	9.968
ΣΥΝΟΛΟ ΑΤΤΙΚΗΣ	74.264	229.964
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	88.219	269.840

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

πρόεδρος Ελληνικού Ινστιτούτου Εκτιμητικής και πρώην Ορκωτός Εκτιμητής, κατ' αρχάς κερδισμένοι θα είναι όσοι έχουν ήδη κάποιο ακίνητο (άρα δεν μπορούν να εξασφαλίσουν την απαλλαγή πρώτης κατοικίας), αλλά και οι ξένοι αγοραστές/επενδυτές, είτε αυτοί ενδιαφέρονται για κάποιο εξοχικό, είτε για κάποιο αστικό ακίνητο, στο πλαίσιο του προγράμματος κορήγησης αδειών παρμονάς («χρυσή βίζα»), ή για την τοπο-

θέτηση στην αγορά των βραχυχρόνιων μισθώσεων μέσω κάποιας ψηφιακής πλατφόρμας.

Εξίσου σημαντικό είναι ασφαλώς και το γεγονός ότι οι κατασκευαστές θα μπορούν να προσφέρουν (θεωρητικά) ανταγωνιστικότερες τιμές σε μεγαλύτερη «γκάμα» αγοραστών, γεγονός που εφόσον μεταφραστεί σε αυξημένες πωλήσεις, θα δημιουργήσει επιπρόσθετη ρευστότητα, μέσω της οποίας θα επιτραπούν ενάρετες

νέων οικοδομών. Αλλωστε, παραδοσιακά, ο κλάδος της οικοδομής στην Ελλάδα ήταν σε μεγάλο βαθμό «αυτοχρηματοδοτούμενος», δηλαδή οι πωλήσεις από μία οικοδομή χρηματοδοτούσαν την α-νέγερση της επόμενης. Τα τελευταία χρόνια, λόγω κρίσης, οι περισσότεροι κατασκευαστές δεν ξεκινούσαν ένα νέο κτίριο, αν δεν είχαν προηγουμένως εξασφαλίσει την πώληση τουλάχιστον του 50% των διαμερισμάτων. Δύο ακόμα σημαντικά πλεονεκτήματα της αναστολής του ΦΠΑ, είναι ότι θα ευνοήσει τα περίπου 160 επαγγέλματα που συνδέονται με τον κλάδο, μειώνοντας την ανεργία, αυξάνοντας τις εισφορές, την εισπραχθέντων και γενικότερα, βελτιώνοντας τα οικονομικά των εν λόγω νοικοκυριών. Επίσης, ευνοημένες θα είναι και οι τράπεζες, οι οποίες θα δουν βελτίωση στους ισολογισμούς τους από την αύξηση της εμπορευσιμότητας (άρα και της αξίας) των ακινήτων τους, γεγονός που θα επιτρέψει να αυξήσουν ακόμα περισσότερο τις κορηγήσεις νέων δανείων, χρηματοδοτώντας την ανάπτυξη της οικονομίας.

Από την άλλη πλευρά, όπως σημειώνει ο κ. Χαλαμπίδης, υπάρχουν και οι «χαμένοι» της υπόθεσης, όσοι δηλαδή επιχειρούν να πωλήσουν ακίνητα προγενέστερα του 2006, που αποτελούν τα 2/3 του αποθέματος των απούλωντων. Οι εν λόγω ιδιοκτήτες είχαν μέχρι σήμερα το πλεονέκτημα της πώλησης των ακινήτων τους μόνο με φόρο μεταβίβασης 3%, με αποτέλεσμα, η συντριπτική πλειονότητα των αγοραστών να τον κλάδο, αλλά και μεγάλο μέρος των εγκύριων αγοραστών, να στρέφεται προς τα συγκεκριμένα ακίνητα. Με την αναστολή του ΦΠΑ, είναι προφανές ότι θα αυξηθεί ο ανταγωνισμός, εξέλθει, που ενδεχομένως να ασκήσει πιέσεις στις τιμές των συγκεκριμένων ακινήτων.

Επενδύσεις 8,7 δισ.

Επενδύσεις ύψους 8,7 δισ. ευρώ στον τομέα της ενέργειας περιλαμβάνει η ανανεωμένη πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το πρόγραμμα «Συνδέοντας την Ευρώπη» της περιόδου 2021-2027, μέσω του οποίου στηρίζει τις ενεργειακές διασυνδέσεις. Από το 2014 μέχρι και το 2018 η Επιτροπή έχει χορηγήσει ήδη 3,4 δισ. ευρώ σε συνολικά 135 έργα.

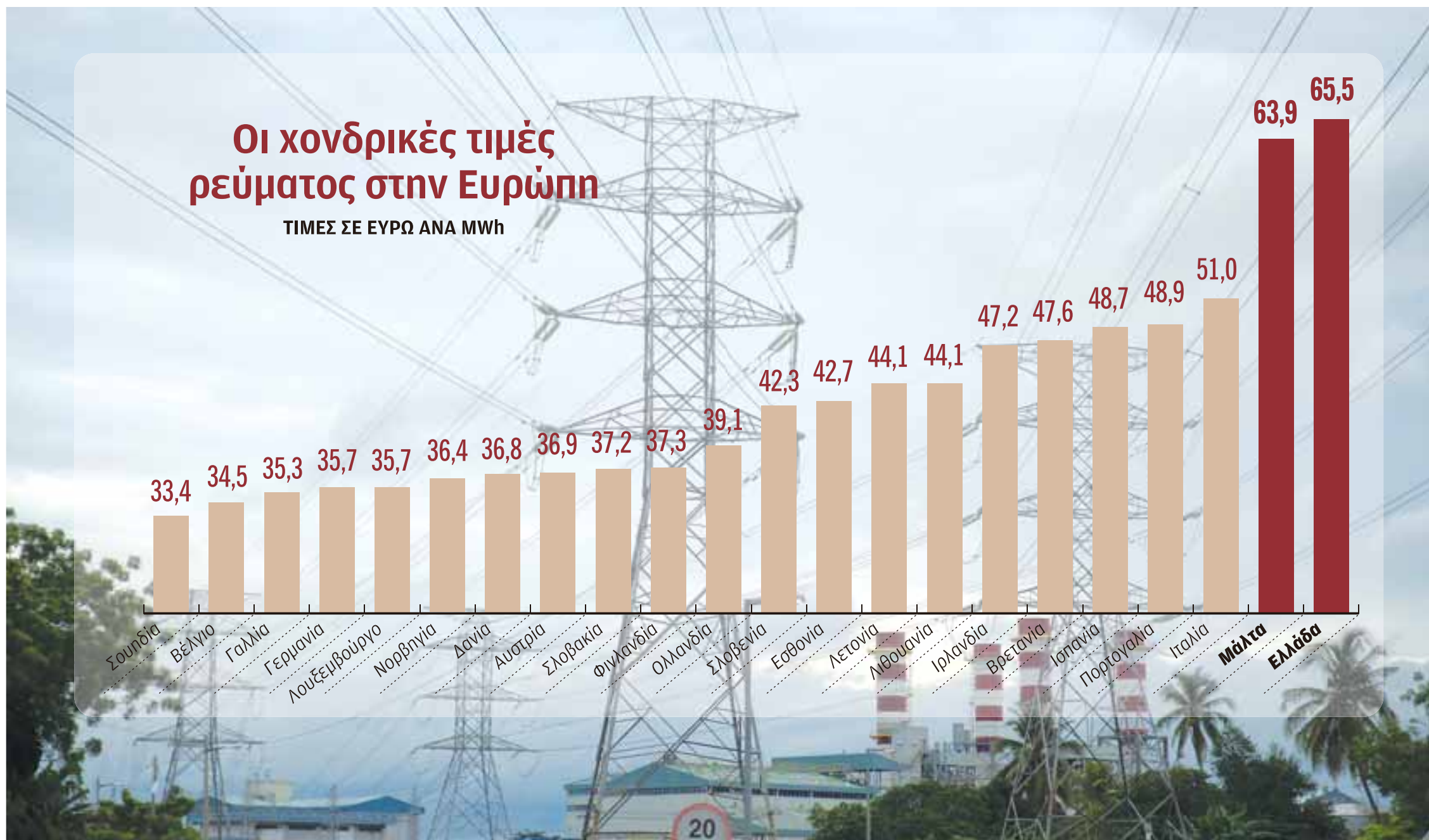
Επιδότησεις 556 εκατ.

Το 2019 η Επιτροπή ενέκρινε επιδοτήσεις ύψους 556 εκατ. ευρώ για 8 ενεργειακά έργα. Μεταξύ αυτών, το emblematico έργο διασύνδεσης Ιρλανδίας - Γαλλίας, που θα βάλει τέλος στην ηλεκτρική απομόνωση της Ιρλανδίας από την ευρωπαϊκή ήπειρο. Στον κατάλογο αυτών των έργων περιλαμβάνεται και η μελέτη για την ύψαια αποθήκη φυσικού αερίου στην Καβάλα.

Η πράσινη ενέργεια

Αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα επίπεδα των 17 GW ή ακόμη και των 20 GW, μέγεθος που ισούται με υπερτριπλάσια εγκατεστημένη ισχύ των σημερινών επιπέδων, θα φέρει η υλοποίηση του εθνικού στόχου για μερίδιο των ΑΠΕ στο 35% το 2030, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της ΡΑΕ.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Κλειδί» οι διασυνδέσεις για φθηνό ρεύμα

Αποτελεί την προϋπόθεση για τη μετάβαση από τον λιγνίτη ως εθνικού καυσίμου στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Της **ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ**

Το ακριβότερο ρεύμα στην Ευρώπη, με κόστος σχεδόν διπλάσιο από αυτό της ισχυρής οικονομικά Γερμανίας και αρκετά υψηλότερο από τον μέσο ευρωπαϊκό όρο παράγει η εγχώρια αγορά ηλεκτρισμού. Η ρηντική αυτή πρωτιά, που πλάττει την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας, αποτυπώνεται στα επίσημα στοιχεία της τριμηνιαίας έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη διαμόρφωση της χονδρικής τιμής ρεύματος το β' τρίμηνο του 2019 και είναι αποτέλεσμα της μακροχρόνιας πολιτικής προστατευτισμού του μονοπωλίου της ΔΕΗ και του λιγνίτη ως εθνικού καυσίμου, καθώς και του απομονωτισμού του εγχώριου ηλεκτρικού συστήματος λόγω έλλειψης επαρκών διασυνδεδεσών. Από την έγκαιρη υλοποίηση της απαιτούμενης αναβάθμισης των διασυνδέσεων ηλεκτρικής ενέργειας θα κριθεί τόσο η δημιουργία υγιούς ανταγωνισμού στην αγορά όσο και η επίτευξη του φιλόδοξου εθνικού στόχου διείσδυσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) στο 35% της τελικής κατανάλωσης ενέργειας το 2030. Χωρίς επαρκείς διασυνδέσεις, η βιώσιμη μετάβαση από τον λιγνίτη στις ΑΠΕ καθίσταται

αμφίβολη, καθώς αφενός η ασφάλεια εφοδιασμού δεν μπορεί να διασφαλιστεί και αφετέρου το έλλειμμα ανταγωνισμού που εμφανίζει σήμερα η αγορά αναμένεται να διευρυνθεί, αφού η διαμόρφωση των τιμών θα είναι αποτέλεσμα ενός κλειστού εθνικού συστήματος στο οποίο δεν θα κυριαρχεί η ΔΕΗ αλλά ένα ολιγοπώλιο ηλεκτροπαραγωγών και προμηθευτών ρεύματος. Τα στοιχεία της έκθεσης της Ε.Ε. για τη διαμόρφωση της χονδρικής τιμής αγοράς ρεύματος αναδεικνύουν τον καθοριστικό ρόλο των διασυνδέσεων και του διασυνδεδεσών εμπορίου ηλεκτρικής ενέργειας στην ανταγωνιστικότητα των εθνικών αγορών ηλεκτρισμού. Χώρες της Δυτικής και της Κεντρικής Ευρώπης όπου, εκτός από πληθώρα διαθέσιμων πηγών παραγωγής, υπάρχουν και διασυνδέσεις αυξημένης δυναμικότητας, οι τιμές χονδρικής διαμορφώνονται σε χαμηλά επίπεδα, σε αντίθεση με χώρες όπως η Ελλάδα ή η Μάλτα, που εμφανίζουν περιορισμένες διασυνδέσεις ή η παραγωγή τους στηρίζεται σε ορυκτά καύσιμα και καταγράφουν τις υψηλότερες τιμές.

Για παράδειγμα, η χονδρική τιμή ρεύματος στη Γερμανία, όπως και στη Γαλλία, διαμορφώθηκε γύρω στα 35 ευρώ η μεγαβατώρα. Η Ελλάδα κατέγραψε την υ-

Η Ελλάδα έχει το ακριβότερο ρεύμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση με κόστος σχεδόν διπλάσιο από αυτό της ισχυρής οικονομικά Γερμανίας.

ψηλότερη τιμή, στα 65,5 ευρώ η μεγαβατώρα, ενώ την αμέσως ακριβότερη κατέγραψε η Μάλτα, στα 63,9 ευρώ η μεγαβατώρα, και η Πολωνία, στα 56,4 ευρώ η μεγαβατώρα. Η Ελλάδα δεν είχε τη δυνατότητα να επωφεληθεί από το χαμηλό επίπεδο τιμών της Κεντρικής Ευρώπης και θα πρέπει να επιταχύνει τη στρατηγική της στην ενίσχυση των υφιστάμενων διασυνδέσεων ή στην κατασκευή νέων για να μπορέσει να επωφεληθεί από την ενιαία ευρωπαϊκή αγορά που αναπτύσσεται ραγδαία και την οποία η Ε.Ε. στηρίζει διαθέτοντας κονδύλια διοικητικής διασύνδεσης. Ο στόχος της ενεργειακής ένωσης που έχει θέσει η Ε.Ε. και με τον οποίο έχει συνδέσει την επιτυχή μετάβαση στις ανανεώσιμες πηγές ως κεντρική ενεργειακή πηγή στηρίζεται στην κατάρ-

γηση των εθνικών συνόρων και στην ελεύθερη ροή της ηλεκτρικής ενέργειας. Ήδη από το 2020 οι Διαχειριστές των χωρών-μελών είναι υποχρεωμένοι να ανοίξουν το 70% της δυναμικότητας των διασυνδέσεων για την ελεύθερη διακίνηση της ηλεκτρικής ενέργειας. Σήμερα η χρήση της δυναμικότητας δημοπρατείται σε ποσοστό που ορίζει ο κάθε εθνικός Διαχειριστής έναντι τέλους που εισπράττει ο ίδιος, με αποτέλεσμα πολλές φορές η δυναμικότητα να χρησιμοποιείται ως εργαλείο προστατευτισμού των εσωτερικών αγορών.

Η υποκατάσταση των πυρηνικών, του άνθρακα και του λιγνίτη από ΑΠΕ χωρίς τις διασυνδέσεις δεν μπορεί να διασφαλίσει την ευστάθεια των ηλεκτρικών συστημάτων, λόγω της υψηλής μεταβλητότητας της παραγωγής των ΑΠΕ. Αυτός είναι ο βασικός λόγος που ο στόχος για αύξηση της διείσδυσης συνδέθηκε από την Επιτροπή με αντίστοιχους στόχους για την αύξηση της δυναμικότητας των διασυνδέσεων. Εκτός αυτού, εξυπηρετούν και την οικονομικότητα του συστήματος, αφού ο ηλεκτρισμός που παράγουν οι ΑΠΕ σε μια χώρα που δεν τον χρειάζεται τη δεδομένη στιγμή μπορεί να καλύψει τη ζήτηση σε άλλη χώρα και αντιστρόφως.

Με τον τρόπο αυτό, αποφεύγονται επενδύσεις για νέα ισχύ και μειώνονται συνολικότερα τα κόστη.

Για την ασφαλή μετάβαση στην ενεργειακή αγορά των ΑΠΕ η Ε.Ε. έχει θέσει στόχο την αύξηση των διασυνδέσεων τουλάχιστον στο 15% μέχρι το 2030. Η Ελλάδα υπολείπεται κατά πολύ αυτού του στόχου, όπως και των δύο δεικτών, για τη μέτρηση της διασυνδεσιμότητας που προβλέπει ο νέος Κανονισμός της Ε.Ε. για τη διακυβέρνηση της ενεργειακής ένωσης και τη δράση για το κλίμα. Ο Κανονισμός προβλέπει ότι, όταν η διαφορά χονδρικής τιμής υπερβεί ένα ενδεικτικό κατώτατο όριο των 2 ευρώ η μεγαβατώρα, μεταξύ κρατών-μελών υπάρχει επείγουσα ανάγκη ενίσχυσης των διασυνδέσεων, ώστε να διασφαλιστεί ότι όλοι οι καταναλωτές ωφελούνται από την εσωτερική αγορά με συγκρίσιμο τρόπο.

Προβλέπει επίσης ότι χώρες στις οποίες η ονομαστική δυναμικότητα μεταφοράς των γραμμών διασύνδεσης είναι κάτω από το 30% του φορτίου αιχμής τους, όπως και κάτω από το 30% της εγκατεστημένης ηλεκτροπαραγωγικής δυναμικότητάς τους από ΑΠΕ, θα πρέπει να διερευνήσουν επειγόντως δυνατότητες επιπλέον γραμμών διασυνδέσεων.

Κίνδυνος ενεργειακής απομόνωσης της χώρας αν δεν «τρέξουν» τα έργα

Ο κίνδυνος της ενεργειακής απομόνωσης της Ελλάδας από την ενιαία ευρωπαϊκή αγορά είναι μεγάλος και απαιτείται άμεσα μια επιθετική πολιτική διασυνδέσεων με έργα που θα πρέπει να τρέξουν με διαδικασίες fast track. Σε αντίθετη περίπτωση, θα παραμείνουμε κάτω από ένα ιδιότυπο καθεστώς «απελευθέρωσης εντός συνόρων», με ελάχιστες δυνατότητες αλληλεπίδρασης με τις ώριμες αγορές της Ευρώπης, χάνοντας οριστικά το τρένο της ανταγωνιστικότητας για το πλέον δυναμικό και εξωστρεφές κομμάτι της βιομηχανίας μας και συνολικότερα της οικονομίας της χώρας. Το ελληνικό σύστημα μεταφοράς

ηλεκτρικής ενέργειας συνδέεται με το ευρωπαϊκό μέσω γραμμών μεταφοράς με τα συστήματα της Αλβανίας, της Βουλγαρίας και της Βόρειας Μακεδονίας, καθώς και μέσω της υποθαλάσσιας διασύνδεσης με την Ιταλία.

Η τελευταία αυτή διασύνδεση έχει καταστεί σε μεγάλο βαθμό προβληματική, καθώς πολύ συχνά τίθεται εκτός λειτουργίας κυρίως λόγω τεχνικών προβλημάτων. Ο ΑΔΜΗΕ εξετάζει μια δεύτερη διασύνδεση με τη Βουλγαρία, καθώς και την αναβάθμιση των διασυνδέσεων με την Αλβανία και τη Β. Μακεδονία.

Η νέα διασύνδεση με τη Βουλγαρία α-

φορά την υλοποίηση της νέας γραμμής μεταφοράς με αφετηρία το ΚΥΤ Ν. Σάντας και κατάληξη στη Maritsa East.

Δεδομένου ότι το μήκη εντός του ελληνικού εδάφους είναι σχετικά μικρό (της τάξεως των 30 χλμ.), η κατασκευή της συγκεκριμένης γραμμής μεταφοράς εκτιμάται ότι είναι εύκολα υλοποιήσιμη από ελληνικές πλευρές και προβλέπεται να ξεκινήσει τον Απρίλιο του 2021.

Σύμφωνα με την πληροφόρηση που έχει ο ΑΔΜΗΕ από τον διαχειριστή της Βουλγαρίας, το τμήμα του έργου στην πλευρά της Βουλγαρίας θα ολοκληρωθεί το 2023. Το έργο συμπεριλαμβάνεται στο

δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης (TYNDP) του ENTSO-E, ενώ έχει κριθεί και ως έργο κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος - EKE (Project of Common Interest - PCI) από την Ε.Ε. Ο ΑΔΜΗΕ έχει επίσης ξεκινήσει τις επαφές με την Αλβανία για την αναβάθμιση της υφιστάμενης διασύνδεσης, αλλά και με τη Β. Μακεδονία για την αναβάθμιση της υπάρχουσας διασυνδετικής γραμμής μεταφοράς 400kV Μελίτη - Bitola. Η αναβάθμιση της υποβρύχιας διασύνδεσης με την Ιταλία, αν και είναι ένα σχέδιο που συζητείται εδώ και χρόνια, δεν φαίνεται να είναι στα άμεσα σχέδια του ΑΔΜΗΕ. Η διοίκηση του ΑΔΜΗΕ, πάντως, φαίνεται

να επανεξετάζει τη στρατηγική του για τις διεθνείς διασυνδέσεις, αναγνωρίζοντας τον καθοριστικό ρόλο που αναμένεται να παίξουν στην ενιαία αγορά της Ευρώπης αλλά και στην επίτευξη του εθνικού στόχου για τις ΑΠΕ. Αυτό έγινε σαφές από την ομιλία του αντιπροέδρου του ΑΔΜΗΕ κ. Μάργαρη σε πρόσφατο ενεργειακό συνέδριο. Ανακρίνοντας ότι ο διαχειριστής βρσκειται σε φάση δεκαετούς σχεδίου ανάπτυξης του δικτύου, το οποίο αναμένεται να δημοσιευτεί τον επόμενο Δεκέμβριο, εμπεριέχοντας όλες τις στρατηγικές πρωτοβουλίες για το εγχώριο δίκτυο όσο και για τις διεθνείς διασυνδέσεις.

Οι μεγάλες δαπάνες για τους ρύπους λόγω του λιγνίτη εκτινάσσουν το κόστος παραγωγής

Το έλλειμμα ανταγωνιστικότητας της εγχώριας αγοράς ηλεκτρισμού πιστοποιούν τα στοιχεία της έκθεσης της Ε.Ε. για τη διαμόρφωση της χονδρικής τιμής ρεύματος, κάτι που θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη στη διαμόρφωση του μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδιασμού που καταρτίζεται από το διάστημα.

Σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, η χονδρική τιμή του ρεύματος στην Ελλάδα είναι υψηλότερη κατά 22,2 ευρώ η μεγαβατώρα, ενώ σε σχέση με χώρες όπως η Γερμανία και η Γαλλία, κατά 30 ευρώ η μεγαβατώρα. Έλλειμμα ανταγωνιστικότητας εμφανίζει η εγχώρια χονδρική αγορά ηλεκτρισμού και σε σχέση με γειτονικές χώρες, με τις οποίες λειτουργούν ηλεκτρικές διασυνδέσεις, όπως η Βουλ-

Η χονδρική τιμή ρεύματος είναι υψηλότερη κατά 22,2 ευρώ η μεγαβατώρα σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

γαρία και η Ιταλία. Στην Ελλάδα η μέση χονδρική τιμή του ρεύματος διαμορφώνεται κατά 24,3 ευρώ η μεγαβατώρα υψηλότερα από της Βουλγαρίας και 14,5 ευρώ η μεγαβατώρα υψηλότερα από της Ιταλίας. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ε.Ε., η μέση τιμή του ρεύματος στη χονδρική αγορά της Ελλάδας στο β' τρίμηνο του έτους διαμορφώθηκε στα 65,5 ευρώ η μεγαβατώρα, όταν ο μέσος όρος των ευρω-

παϊκών χωρών κυμάνθηκε στα 43,3 ευρώ η μεγαβατώρα. Η πιο κοντινή τιμή με αυτή της Ελλάδας είναι της Μάλτας στα 63,9 ευρώ η μεγαβατώρα και η αμέσως επόμενη της Πολωνίας στα 56,4 ευρώ η μεγαβατώρα. Η σύγκριση με τις δύο αυτές αγορές δεν είναι τυχαία. Η ηλεκτρική αγορά της Ελλάδας προσομοιάζει με αυτή της Μάλτας όσον αφορά το θέμα των διασυνδέσεων, καθώς μπορεί να μην είναι νησί, διαθέτει όμως περιορισμένες διασυνδέσεις με τις γειτονικές της χώρες. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο ρόλος των διασυνδέσεων είναι κομβικός για την εφαρμογή του target model (ευρωπαϊκό μοντέλο στόχος) και το ζητούμενο αυτού, που είναι η σύγκλιση τιμών στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά. Το κοινό χαρακτηρι-

στικό με την αγορά της Πολωνίας είναι τα υψηλά, για τα δεδομένα σήμερα, ποσοστά συμμετοχής του λιγνίτη στην ηλεκτροπαραγωγή. Ο λιγνίτης εκπέμπει μεγάλες ποσότητες ρύπων και το αυξημένο κόστος του CO2 είναι ο βασικός παράγοντας που την τελευταία διετία πιέζει ανοδικά τη χονδρική τιμή του ρεύματος στην Ελλάδα – και αποτελεί επίσης βασική αιτία της οικονομικής κατάρρευσης της ΔΕΗ. Με την αύξηση της τιμής του CO2 και τη μείωση της παραγωγής των υδροηλεκτρικών συνδέεται και ο ρυθμός αύξησης της χονδρικής τιμής του ρεύματος στην Ελλάδα στο β' τρίμηνο του έτους κατά 17% σε σχέση με πέρυσι. Το ίδιο διάστημα, η μέση ευρωπαϊκή χονδρική τιμή υποχώρησε σε ποσοστό 1%.

Οι παράγοντες που προκαλούν την ακμή

Η **ακμή**, ένα δερματολογικό πρόβλημα που ταλαιπωρεί εκατομμύρια εφήβους και όχι μόνο, οφείλεται σε πληθώρα παραγόντων, όπως οι κακές διατροφικές συνήθειες, το άγχος και η ακατάλληλη φροντίδα του δέρματος. Στο συμπέρασμα αυτό κατέληξε μια νέα έρευνα, που δημοσιεύθηκε στην επιθεώρηση British Journal of Dermatology.

Η μελέτη, που παρουσιάστηκε την Παρασκευή στο 28ο συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Δερματολογίας και Αφροδισιολογίας, στη Μαδρίτη, διαπιστώνει ότι η έκθεση σε ποικίλους παράγοντες χειροτέρεψε την ακμή σε 6.700 συμμετέχοντες, από έξι χώρες της Βόρειας και Νότιας Αμερικής και της Ευρώπης. Ειδικότερα, οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι οι πάσχοντες κατανάλωναν σε καθημερινή βάση γαλακτοκομικά προϊόντα (48,2%) σε σύγκριση με εκείνους που δεν κατανάλωναν (38,8%). Επίσης, οι περισσότεροι κατανάλωναν αναψυκτικά, κυμούς ή σακαρούχα σιρόπια φρούτων (35,6%), προϊόντα αρτοποιίας ή σοκολάτα (37%) και γλυκά (29,7%), έναντι εκείνων που δεν κατανάλωναν τίποτε από αυτά (με αντίστοιχα ποσοστά 31%, 27,8%, 19,1%). Επιπλέον, το 11% των ατόμων με ακμή κατανάλωναν πρωτεΐνη ορού γάλακτος (πρόκειται για το απομεινάρει της πηγής του γάλακτος κατά τη διαδικασία παραγωγής τυριού και η πρωτεΐνη του χρησιμοποιείται σε πολλά συμπληρώματα διατροφής), ενώ μόνο το 7% εκείνων που δεν έπασχαν από ακμή λάμβαναν τέτοιου τύπου πρωτεΐνες. Το 11,9% των ατόμων με ακμή λαμβάνει αναβολικά στεροειδή, ενώ τέτοια κατανάλωναν μόνο από το 3,2% των ατόμων χωρίς ακμή. Τέλος, η έκθεση σε ατμοσφαιρική ρύπανση, τα υψηλά επίπεδα άγχους και οι ακατάλληλες πρακτικές φροντίδας του δέρματος, που το «ταλαιπωρούν», παρατηρούνταν συχνότερα σε όσους είχαν ακμή από ό,τι σε όσους δεν είχαν. Το κάπνισμα φάνηκε να μην έχει καμία επίδραση στην ακμή. Η Μπρίτζιτ Ντρένο, επικεφαλής ερευνήτρια που διεξήγαγε τη μελέτη εκ μέρους της εταιρείας προϊόντων περιποίησης Vichy, εξήγησε ότι η ακμή συνιστά έναν από τους βασικότερους λόγους για τους οποίους αποφασίζει κανείς να επισκεφθεί έναν δερματολόγο. Συχνά, η εμφάνισή της έχει σοβαρές ψυχολογικές επιπτώσεις στους πάσχοντες, επηρεάζοντας την αυτοεκτίμησή τους. Τα άτομα με ακμή παρουσιάζουν αυξημένα επίπεδα άγχους συγκριτικά με τον γενικό πληθυσμό, αισθάνονται κοινωνικά απομονωμένα και είναι λιγότερο πιθανό να προσληφθούν για εργασία.

Καμία απολύτως σχέση με τις άκαμπτες και άβολες στολές της πρώτης προσελήνωσης δεν έχουν τα υπερσύγχρονα μοντέλα που παρουσίασε χθες η NASA.

Διαστημικές στολές του μέλλοντος

Είναι ειδικά σχεδιασμένες και για τις γυναίκες που θα πατήσουν τη Σελήνη

Δύο διαστημικές στολές που πρόκειται να φορεθούν από την πρώτη γυναίκα που θα πατήσει τη Σελήνη αποκάλυψε η NASA. Οι στολές, οι οποίες ανήκουν στην επόμενη γενιά διαστημικής εξερεύνησης, δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Αρτεμής», το οποίο σκοπεύει να στείλει την πρώτη γυναίκα και τον επόμενο άνδρα στη σεληνιακή επιφάνεια έως το 2024.

Ο επικεφαλής της Αμερικανικής Διαστημικής Υπηρεσίας (NASA), Τζιμ Μπρίντενσταϊν, και οι μηχανικοί της υπηρεσίας που σχεδίασαν τις στολές επέτρεψαν μια πρώτη ματιά στη δουλειά τους, στην έδρα της NASA, στην Ουάσινγκτον. Το μάλλον ογκώδες λευκό πρωτότυπο, που διαθέτει μπλε και κόκκινα μανίκια, παρουσίασε η μηχανικός διαστημικών στολών του Διαστημικού Κέντρου Τζόνσον, Κριστίν Ντέιβις.

Η στολή, που είναι γνωστή ως «μονάδα κινητικότητας εξερεύνησης εκτός διαστημικού σκάφους» (xEMU), σχεδιάστηκε ειδικά για την εξερεύνηση της διαστημικής επιφάνειας και ιδιαίτερα του νοτίου πόλου της Σελήνης, που είναι και ο στόχος της επόμενης επανδρωμένης αποστολής της NASA στο φεγγάρι. Είναι πιο ευλύγιστη από εκείνες των προηγούμενων γενεών και επιτρέπει στους αστροναύτες να γονατίζουν προκειμένου να συλλέξουν πετρώματα από την επιφάνεια, αλλά και να κινούνται με μεγαλύτερη ταχύτητα. Η μόνωση που διαθέτει επιτρέπει αντοχή σε θερμοκρασίες από -150 έως 120 βαθμούς Κελσίου.

«Αν φέρουμε στη μνήμη μας την εποχή του προγράμματος “Απόλλων”, θα θυμηθούμε ότι ο Μπαζ Ολντριν και ο Νιλ Αρμστرونγκ χοροπηδούσαν σαν κουνέλια στην επι-

φάνεια της Σελήνης», τόνισε ο Τζιμ Μπρίντενσταϊν. «Σήμερα, οι αστροναύτες μπορούν να βηματίσουν φυσιολογικά πάνω στη σεληνιακή επιφάνεια, χάρη σε διαστημικές στολές πολύ διαφορετικές από εκείνες του παρελθόντος». Τη νέα, πορτοκαλί διαστημική στολή, στο πλαίσιο του συστήματος επιβίωσης πληρώματος «Ωρίων», επέδειξε στο κοινό ο μηχανικός διαστημικών στολών Ντάστιν Γκόμπερτ. Θα τη φορούν οι αστροναύτες κατά την εκτόξευσή τους, επί του διαστημοπλοίου «Ωρίων», και κατά την επιστροφή τους στη Γη.

Βασικός στόχος των καινούργιων διαστημικών στολών είναι να ταιριάζουν σε ένα πολυποικίλο πλήρωμα, κάτι που κατέστη επιτακτικό μετά την ακύρωση του γυναικείου διαστημικού περιπάτου, τον Μάρτιο, εξαιτίας έλλειψης διαστημικής στο-

λής μεσαίου μεγέθους. Η NASA είχε προγραμματίσει να πραγματοποιήσουν διαστημικό περίπατο έξω από τον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό η Κριστίνα Κοκ και η Άν Μακλέιν, προκειμένου να εγκαταστήσουν νέες μπαταρίες. Τελικά, όμως, μόνο η Κοκ κατάφερε να εξέλθει και να εργαστεί στο Διάστημα.

Τέταρτος για την Κοκ η αμερικανική διαστημική υπηρεσία έχει προγραμματίσει ακόμη έναν γυναικείο διαστημικό περίπατο, για σήμερα ή αύριο. Στο εγχείρημα θα λάβουν μέρος η Κριστίνα Κοκ και η Τζέσικα Μέιρ. Και αυτή τη φορά σκοπός του περιπάτου, που αναμένεται να διαρκέσει έξι ώρες, είναι η αντικατάσταση μιας μονάδας ηλεκτρικής ενέργειας και η τοποθέτηση νέων μπαταριών. Πρόκειται για τον τέταρτο διαστημικό περίπατο της Κοκ και για τον πρώτο της Μέιρ.

Το κάπνισμα Νο1 αιτία θανάτου από καρκίνο

Το κάπνισμα σκοτώνει και προκαλεί περισσότερους θανάτους από καρκίνο, που θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί, από κάθε άλλο παράγοντα κινδύνου. Ειδικότερα, ευθύνεται για περίπου 2,3 εκατομμύρια θανάτους τον χρόνο και για σχεδόν έναν στους τέσσερις (24%) των συνολικών θανάτων από καρκίνο, σύμφωνα με τον νέο παγκόσμιο «Ατλάντα Καρκίνου». Παρά τον θανατηφόρο κίνδυνο, περίπου 1,1 δισ. ανθρώπων συνεχίζει να καπνίζει παγκοσμίως, ενώ 1,5 δισ. σε 55 χώρες προστατεύεται πλέον από την αντικαπνιστική νομοθεσία. Ο «Ατλάντα» της Αμερικανικής Αντικαρκινικής Εταιρείας (ACS), της Ενωσης για τον Διεθνή Έλεγχο του Καρκίνου (UICC) και της Διεθνούς Υπηρεσίας Αντικαρκινικής Έρευνας (IARC) παρουσιάστηκε σε παγκόσμιο συνέδριο για τον καρκίνο, που πραγματοποιήθηκε στο Καζακστάν. Τα νέα στοιχεία μαρτυρούν ότι ο καρκίνος αποτελεί τη νούμερο 1 ή 2 αιτία πρόωρου θανάτου (πριν από τα 70 έτη) σε 91 χώρες. Τα νέα κρούσματα αναμένεται να αυξηθούν κατά 60% έως το 2040.

Οι λοιμώξεις από μικροοργανισμούς ευθύνονται για περίπου το 15% των νέων κρουσμάτων καρκίνου, ωστόσο το ποσοστό ποικίλλει εντυπωσιακά, από μόλις 4% στις χώρες υψηλού εισοδήματος έως πάνω από 50% σε αρκετές χώρες της υποσαχάριας Αφρικής. Οι τέσσερις κυριότεροι καρκινογόνοι μικροοργανισμοί είναι το ελικοβακτηρίδιο του πυλωρού και οι ιοί των ανθρώπινων θηλωμάτων (HPV), της ηπατίτιδας Β (HBV) και της ηπατίτιδας C (HCV).

Η παχυσαρκία αυξάνει τον κίνδυνο για 13 τύπους καρκίνου και ευθύνεται περίπου για το 4% των συνολικών νέων κρουσμάτων καρκίνου ενηλίκων διεθνώς, ενώ η κατανάλωση αλκοόλ ευθύνεται για το 4,2% όλων των καρκίνων, με μεγάλες αποκλίσεις από χώρα σε χώρα. Ο «Ατλάντα» εκτιμά ότι μέσα στην επόμενη 50ετία θα υπάρξουν περίπου 44 εκατομμύρια κρούσματα καρκίνου της μήτρας διεθνώς. Ο καρκίνος του μαστού είναι ο συχνότερος καρκίνος στις γυναίκες σχεδόν σε όλες τις χώρες του κόσμου και ευθύνεται περίπου για το 25% όλων των νέων κρουσμάτων καρκίνου. Ο κίνδυνος για καρκίνο του μαστού στις χώρες υψηλού εισοδήματος είναι έως και τριπλάσιος σε σύγκριση με τις φτωχότερες χώρες. Τέλος, το 3% έως 6% όλων των καρκίνων εκτιμάται ότι προκαλείται από την έκθεση ατόμων σε καρκινογόνες ουσίες κατά την εργασία τους. Η ατμοσφαιρική ρύπανση προκαλεί περισσότερους από 500.000 θανάτους από καρκίνο των πνευμόνων ανά έτος, ιδίως στις ταχέως αναπτυσσόμενες μεγαλουπόλεις των χωρών χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος.

MINIMIS ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΘΕΑΤΡΟΥ

Πρεμιέρα 1η Νοεμβρίου 2019

Τζάρνι Σάνοντ και Πιπ Άιλιον Γκίμθ

ΜΙΣΑ-ΜΙΣΑ

Σκηνοθεσία Παναγιώτης Λάρκου

Μεταφορά: Μαρία Χαιζημμανουήλ
Πρωταγωνιστούν: Χάρις Απώνης, Στέλιος Κολιτσιράκης
Εκδόσεις: Φιλιαμάκη
Σερίλα Τσιλιπιδάκη
Παραγωγή: MINIMIS Εταιρεία Θεάτρου
Υπεύθυνη επικοινωνίας: Μαρίτσα Λαμπρινή
Φωτογραφίες: Τάκης Λυκατέροφης

Τιμή εισιτηρίου 13€ (Γενική είσοδος)
Κρατήσεις-Πληροφορίες: 99035132
Προπώληση

Θέατρο "ΧΩΡΑ"
Εκδόσεις: Παναγιώτης Λάρκου
Κόλα: Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή στις 20:30

Χορηγός: McDonald's
Χορηγοί επικοινωνίας: LOVE 190.7, Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Γιάλμαρ Σέντερμπεργκ

ΔΟΚΤΩΡ ΓΚΛΑΣ

Σκηνοθεσία: Στρατής Πανούριος

Παίζουν: Παναγιώτης Μπουγιούρης, Αγγέλα Σιδηροπούλου

ΜΟΝΟ ΓΙΑ 6 ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

Πρεμιέρα: Παρασκευή, 15 Νοεμβρίου 2019
Παρασκευή - Σάββατο: 20:30 | Κυριακή: 18:30

Tickethour 7777 7940
Προπώληση: Πληροφορίες-κρατήσεις: 97 906 990

Χορηγοί Επικοινωνίας: ΘΕΑΤΡΟ ΔΕΝΤΡΟ, Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, LOVE 190.7

Πώς το Brexit αναμένεται να πλήξει το αγγλικό ποδόσφαιρο

Το επικείμενο Brexit, δηλαδή η έξοδος της Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση, προβλέπεται να αυξήσει το άνοιγμα της ψαλίδας μεταξύ των έξι μεγάλων της Πρέμιερ Λιγκ και των υπόλοιπων αγγλικών συλλόγων.

Ειδικό εκτιμούν στον αγγλικό Τύπο ότι οι αλλαγές στο σύστημα άδειας εργασίας (βίζα) στη Βρετανία που θα επέλθουν, ανεξαρτήτως εάν το Brexit συνοδευθεί από κάποια συμφωνία με την Ε.Ε. ή όχι, θα πλήξουν άμεσα τη διαθεσιμότητα νέων ταλέντων που δεν θα πληρούν τις προϋποθέσεις για χορήγηση άδειας εργασίας. Έτσι, οι ποδοσφαιριστές-πολίτες των άλλων 27 κρατών της Ε.Ε. θα μεταπέσουν στο ίδιο καθεστώς που βρίσκονται οι παίκτες από την Ονδούρα, τη Χιλή ή τη Νότια Κορέα. Αυτό θα έχει αυτομάτως αντίκτυπο στις ομάδες που δεν διαθέτουν τα χρήματα να αγοράσουν έτοιμους παίκτες όπως οι έξι μεγάλοι της Πρέμιερ Λιγκ (Μάντσεστερ Σίτι και Γιουνάιτεντ, Λίβερπουλ, Τότεναμ, Αρσενάλ και Τσέλσι).

Σύμφωνα με την Daily Telegraph, εφημερίδα που μάλιστα υποστηρίζει το Brexit, αναμένεται πτώση στη μεταγραφική αγορά από τα μισά της επομένως σεζόν, όταν τον Ιανουάριο του 2021 η κυβέρνηση αρχίσει να εφαρμόζει το νέο σύστημα εισόδου και παραμονής στη χώρα αλλοεθνών με βάση μοριοδότηση που θυμίζει

το αντίστοιχο σύστημα στην Αυστραλία, και δεν ευνοεί άπειρους ποδοσφαιριστές.

Το ίδιο φαινόμενο θα ενισχυθεί εφόσον η Πρέμιερ Λιγκ αποδεχθεί το αίτημα της αγγλικής ομοσπονδίας για περιορισμό των αλλοδαπών ποδοσφαιριστών κατά ένα τέταρτο, αν όχι και περισσότερο. Ο Πολ Μπάρμπερ, εκτελεστικός διευθυντής της Μπράιτον, δήλωσε ότι το χάσμα μεταξύ πατρικίων και πληβείων θα μεγαλώσει και άλλο: «Καθώς φερούμε σε διαφορετικές θάλασσες από τις μεγάλες ομάδες, αυτές θα παίρνουν πάντα ακριβούς παίκτες, ενώ εμείς πρέπει να γίνουμε πιο δημιουργικοί στις μεταγραφές,» είπε.

Επιπλέον, η πτώση που έχει σημειώσει η στερλίνα (αν και παραμένει αμφίβολο κατά πόσον αυτό θα συνεχισθεί μετά το Brexit) καθώς και η παρατεταμένη αβεβαιότητα με νέα μετάθεση της ημερομηνίας εξόδου και την προκήρυξη εκλογών, για τις 12 Δεκεμβρίου, αποτελούν μεγαλύτερες απειλές για τις ομάδες εκτός των έξι μεγάλων στην Πρέμιερ Λιγκ.

Οι πλουσιότερες ομάδες θεωρούνται πιο θωρακισμένες, ενώ η παρακμή που βιώνει η Βρετανία αντανακλάται και στις μικρότερες ομάδες, με έσχατο θύμα την ιστορική Μπέρι, που βρίσκεται στα πρόθυρα διάλυσης λόγω χρεών.

Σχεδόν έτοιμο το «στολίδι» του Τόκιο

«Μαγικό» χαρακτηρίσαν τα μέλη της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής το εθνικό στάδιο του Τόκιο, το οποίο θα φιλοξενήσει τις τελετές έναρξης και λήξης των Ολυμπιακών Αγώνων και τα αγωνίσματα του στίβου. Το στάδιο είναι μία από τις τρεις εγκαταστάσεις που δεν έχουν ακόμα ολοκληρωθεί, αλλά οι Ιάπωνες καθησυχασαν τους Αθανάτους ότι θα τηρηθούν οι ημερομηνίες παράδοσης.

Το έργο είναι έτοιμο κατά 99% και οι διοργανωτές έχουν προγραμματίσει για τις 21 Δεκεμβρίου μια λαμπρή γιορτή εγκαίνιων. Το στάδιο σχεδιάστηκε από τον Κένγκο Κούμα και παρόλο που υπερέβη τον αρχικό προϋπολογισμό, οι αντιδράσεις των ανθρώπων της ΔΟΕ έδειξαν ότι το 1,1 δισ. ευρώ επενδύθηκε σωστά. Οι εγκαταστάσεις που δεν έχουν ακόμα ολοκληρωθεί είναι το βόλεις και των υδάτινων σπορ. Η πρώτη αναμένεται να παραδοθεί τον Δεκέμβριο και η δεύτερη τον Φεβρουάριο.

Θετικά σχόλια απέσπασε και η εγκατάσταση του σλάλομ. Αθλητές και αθλήτριες πήραν μέρος σε μια δοκιμαστική διοργάνωση και ε-

Το εθνικό στάδιο του Τόκιο θα εγκαινiasτεί στις 21 Δεκεμβρίου 2019.

ντυπωσιάστηκαν. Σε πυρετό προετοιμασιών βρίσκονται και οι ιθύνοντες των αεροδρομίων του Τόκιο. Από τον προσεχή Μάρτιο θα μπορούν να υποδέχονται καθημερινά περισσότερες πτήσεις. Οι Ιάπωνες πιστεύουν ότι το 2020 θα επισκεφθούν τη χώρα τους 40 εκατ. άνθρωποι.

«Ο Μέσι με έκανε καλύτερο»

Για τον υγιή ανταγωνισμό με τον Αργεντινό μίλησε ο Ρονάλντο στο France Football

Η ευγενής άμιλλα με τον Λιονέλ Μέσι έκανε τον ίδιο καλύτερο ποδοσφαιριστή, παραδέχθηκε σε συνέντευξή του ο Κριστιάνο Ρονάλντο, κάνοντας λόγο για «υγιή ανταγωνισμό» με τον αρχηγό της εθνικής Αργεντινής. Η «κόντρα» Μέσι - Ρονάλντο είναι χωρίς αμφιβολία η μεγαλύτερη σε ατομικό επίπεδο στην ιστορία του ποδοσφαίρου, όχι μόνο διότι πρόκειται για χαρισματικούς παίκτες που αγωνίζονται στην ίδια θέση, αλλά και γιατί επί χρόνια αποτελούσαν το σημείο αναφοράς για το μεγαλύτερο ντέρμπι του κόσμου, το Μπαρτσελόνα - Ρεάλ.

Οι δυο τους έχουν κατακτήσει από πέντε φορές την περιζήτητη Χρυσή Μπάλα, και ο ένας ήταν πάντα το μέτρο σύγκρισης για τον άλλον. Αυτό, πάντως, ποτέ δεν τους ώθησε σε ευθεία σύγκρουση, αντιθέτως πάντα μιλούσαν με σεβασμό ο ένας για τον άλλον. Ο Πορτογάλος σούπερ σhtar της Γιουβέντους δίνει όμως μια επιπλέον διάσταση στη «διαμάχη» τους, που έχει αναφέρει και ο Μέσι. Σε συνέντευξή του στο γαλλικό περιοδικό France Football, ο επί εννιά χρόνια αντίπαλος του Μέσι ως παίκτης της Ρεάλ δήλωσε: «Πολλοί έχουν πει ότι τροφοδοτούσαμε ο ένας τον άλλον, ότι το να είμαστε μαζί στην Ισπανία μάς έκανε καλύτερους. Αυτό σίγουρα είναι μια πραγματικότητα. Αισθανόμουν την παρουσία του στη Μαδρίτη περισσότερο από ό,τι στο Μάντσεστερ», είπε ο Πορτογάλος πρώην άσος της Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ.

«Επρόκειτο για έναν υγιή ανταγωνισμό. Είμαστε τα σύμβολα των συλλόγων μας» πρόσθεσε ο Ρονάλντο, υπογραμμίζοντας επίσης πόσο του αρέσει να... του λένε ότι είναι ο καλύτερος. «Πάντα είναι ωραία να μιλάνε για σένα κολακευτικά», δήλωσε.

Ερωτηθείς σχετικά με τον τρόπο που προσπαθεί για να γίνεται καλύτερος, έχοντας και τον Μέσι ως κίνητρο, τονίζει τη σημασία της σκληρής δουλειάς εκτός αγώνων: «Πρώτα από όλα χρειάζεσαι το ταλέντο, διαφορετικά δεν θα αξίζεις και πολλά. Παρά ταύτα, το ταλέντο είναι άχρηστο χωρίς σκληρή δουλειά. Δεν θα έφτανα ποτέ εδώ που βρίσκομαι σήμερα χωρίς την κουλτούρα της σκληρής δουλειάς».

Όσο για το αγαπημένο του τέρμα από τα 700 που έχει επιτύχει μέχρι τώρα στην καριέρα του, ο Ρονάλντο ανέφερε το ανάποδο ψαλίδι με τη φανέλα της Ρεάλ κατά της Γιουβέντους το 2018.

Η ποδοσφαιρική «κόντρα» Μέσι - Ρονάλντο είχε πολλά επεισόδια στο παρελθόν τόσο εντός όσο και εκτός γηπέδων, όμως πάντα μιλούσαν με σεβασμό ο ένας για τον άλλον.

Η Property Gallery στηρίζει τοπικές αθλητικές ομάδες

Στο πλαίσιο των συνεχών προσπάθειών της για στήριξη των κοινωνικών δρώμενων της Κύπρου, η κορυφαία εταιρεία αναπτυξιακών έργων, Property Gallery, με περηφάνεια ανακοινώνει την υποστήριξή της σε δύο τοπικές αθλητικές ομάδες ως χορηγός. Όπως αναφέρεται, η εταιρεία χορηγεί και επίσημα πια τη γυναικεία ομάδα πετοσφαίρισης του Απόλλωνα Λεμεσού και την Εθνική Ομάδα Καράτε της Κύπρου πανπαίδων και νέων, οι οποίες και συμμετείχαν πρόσφατα στο 11ο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Καράτε 2019 που διεξήχθη στο Σαντιάγο της Χιλής.

Η εταιρεία αποτελεί τον Επίσημο Χορηγό της γυναικείας ομάδας Πετοσφαίρισης του Απόλλωνα που έχει μετονομαστεί σε «Property Gallery Apollon» για την αθλητική σεζόν 2019-2020. Η Property Gallery θα στηρίζει την ομάδα και τις προσπάθειές της προκειμένου να πετύχει τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα στους επερχόμενους αγώνες, συνεισφέροντας έτσι ουσιαστικά στην αναβάθμιση του αθλήματος της πετοσφαίρισης στην Κύπρο. Η γυναικεία ομάδα «Property Gallery Apollon» εισέρχεται στη σεζόν με νέο προπονητή, με μια φρέσκια δυναμική και με ανανεωμένη σύνθεση με παίκτριες τόσο από την Κύπρο όσο και το εξωτερικό.

Η Property Gallery επίσης στήριξε τους νέους αθλητές της Εθνικής Ομάδας Καράτε που αγωνίστηκαν στο 11ο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Καράτε που έγινε στις 23-27 Οκτωβρίου στο Σαντιάγο της Χιλής. Το αθλητικό αυτό γεγονός αποτελεί μια από τις σημαντικότερες αθλητικές διοργανώσεις της χρονιάς, ενώ το 11ο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Καράτε ήταν μια διοργάνωση της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Καράτε της Χιλής και της Παγκόσμιας Ο-

μοσπονδίας Καράτε. Στη διοργάνωση αυτή συμμετείχαν 120 χώρες που αντιπροσώπευαν τις 5 Ηπείρους με τον συνολικό αριθμό των διαπιστευμένων αθλητών να αγγίζει τις 17 χιλιάδες.

Οι 8 νέοι αθλητές που εκπροσώπησαν την Κύπρο έχουν διαγωνιστεί με τη στήριξη της εταιρείας Property Gallery απέναντι σε ομάδες άλλων χωρών σε διαφορετικές κατηγορίες πολεμικών τεχνών.

Σχολιάζοντας τις νέες αυτές συνεργασίες, η Director της εταιρείας Property Gallery, κα Λύρα Αμβροσίδου, ανέφερε σχετικά: «Είναι τιμή μας που είμαστε σε θέση να συνεισφέρουμε στις επιτυχίες των νεαρών αθλητών μας. Από την πετοσφαίρα μέχρι και τις πολεμικές τέχνες, εμείς υποστηρίζουμε τις αξίες του αθλητισμού και του ομαδικού πνεύματος, και είμαστε περήφανοι που δα- νείζουμε την επωνυμία μας στις δύο αυτές ομάδες». Καταληκτικά, η κα Αμβροσίδου πρόσθεσε: «Ευχόμαστε και στις δύο ομάδες, κάθε επιτυχία και ελπίζουμε η νέα τους σεζόν και επερχόμενοι αγώνες τους να επιφέρουν όσο το δυνατό καλύτερα αποτελέσματα».

Με την ίδρυσή της το 2002, η Property Gallery είναι μια ραγδαία αναπτυσσόμενη εταιρεία και αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες εταιρείες αναπτύξεων στο νησί, προσφέροντας βραβευμένα και καινοτόμα οικιστικά και εμπορικά έργα σε προνομιούχες περιοχές της πόλης της Λεμεσού. Η άμεμπτη φήμη της Property Gallery στην αγορά έχει τύχει διεθνούς αναγνώρισης, κερδίζοντας ήδη 36 παγκόσμια βραβεία. Η εταιρεία είναι μέλος του Παγκύπριου Συνδέσμου Επικερμησμάτων Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών, του FIABCI και του ΚΕΒΕ.

Νέα ανατρεπτική σειρά.

Κάθε Παρασκευή στις 22:00 αποκλειστικά στο Movies Best HD!

Η ιστορία εκτυλίσσεται στο Παλέρμο το 1979 μέσα από τα μάτια του μικρού Σαλβατόρε.

Ο Σαλβατόρε ερωτεύεται τη συμμαθήτριά του, Αλίσα, και αρχίζει να συναγωνίζεται τον καλύτερό του φίλο για τα μάτια της. Στο μεταξύ, ο πατέρας του, Λορέντζο, προσπαθεί να μείνει πιστός στις αρχές του σε μια πόλη όπου οι νόμοι της Μافίας κυριαρχούν.

Όσο πιο πολύ, όμως, αντιστέκεται στη Μافία, τόσο περισσότερο αναγκάζεται να συμβιβαστεί.

Movies **BEST** **HD**

Το κανάλι **MOVIES BEST HD** διατίθεται από τις συνδρομητικές πλατφόρμες **CABLENET** και **CYTAVISION**

MESIMVRIA

www.mesimvria.com

Περιορίστηκαν οι απώλειες στο τέλος της συνεδρίασης

Από το σχεδόν -2% ενδοσυνεδριακά, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με πτώση 0,67%

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Αν και η συνεδρίαση ξεκίνησε με ισχυρές πιέσεις σε ολόκληρο το ταμπλό, οι οποίες εντάθηκαν στη συνέχεια, ωστόσο η ενεργοποίηση των αγοραστών στα χαμηλά η-μέρας και κυρίως την τελευταία ώρα πριν από το καμπανάκι της λήξης έσωσε το Χρηματιστήριο Αθηνών από τα χειρότερα. Έτσι, η αγορά από το -1,96% κατέληξε να κλείσει στο μόλις -0,67% καταφέρνοντας να κρατήσει τις 870 μονάδες, με εκτόξευση του τζίρου κοντά στα 100 εκατ. ευρώ.

Ο τραπεζικός δείκτης υποχώρησε κατά 1,26%, ενώ στα χαμηλά ημέρας έφτανε να χάνει 3,93%.

Αυτή η αντίδραση των αγοραστών κόντρα στις επιθετικές διαθέσεις των πωλητών κρίνεται εξαιρετικά σημαντική από τους αναλυτές, καθώς δείχνει πως το Χ.Α. έχει άμυνες στις ισχυρές πιέσεις και δεν «κοιμείται» να παραδοθεί στην ανοδική τάση προς τα πρόσφατα υψηλά των 900 μονάδων στην οποία σημείωσε τον προηγούμενο μήνα.

A man in a white shirt is seen from the side, looking at a large wall of financial data screens. The screens display various charts, including line graphs and bar charts, with red and green colors indicating different data series. The man is in the foreground, slightly out of focus, while the screens are the main focus of the image.

Συμφωνα με παράγοντες της αγοράς, οι χθεσινές ενδοσυνεδριακές ισχυρές απώλειες, ιδίως τη στιγμή που το κλίμα στα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια ήταν ελαφρώς θετικό, σχετίζονται και με την προσεκλή αναδιάρθρωση των δεικτών MSCI, η οποία προκαλεί κάποιες εκροές.

Σύμφωνα με παράγοντες της αγοράς, οι χρεώσεις ενδοσυνοδριακές τοιχικές αμοιβολογικές, ίδιος τη στιγμή που το κλάμα στα κεφαλοοποιακά χρηματοοποιατή ήταν κεφαλωφώ θετικό, σχετίοντάς με την προσεχή αναδιάρθρωση των δεικτών MSCI η οποία την προκάλεε κάποιες εκπορές, καθώς και με τη μείωση της στάθμησης του ΟΠΑΠ στους δείκτες MSCI και FTSE, η οποία αναστο-

και ο τραπεζικός δείκτης υποχώρησε κατά 1,26% στις 863,02 μονάδες, ενώ στα χαμηλά ημέρας έφτανε να χάνει 3,93%.

Τις μεγαλύτερες πτώσεις από τον κλάδο σημείωσε η μετοχή της Εθνικής, η οποία έπεσε στο -1,99%, ακολούθησε η Πειραιώς με πτώση 1,75% καθώς περιορίστηκαν οι προσδοκίες της αγοράς για επιστροφή της στον δείκτη MSCI Ελλάδας, ενώ στο -0,91% έκλεισε η Alpha Bank και στο -0,89% η Eurobank. Στα υπόλοιπα blue chips, στο επίκεντρο των πτώσεων βρέθηκαν οι Ελ-λάδακωρ (-3,92%), ΔΕΗ (-3,17%), Cenenergy (-2,93%) και Titan (-2,56%).

Λαμβάνοντας υπόψη την παγιωμένη τραπεζοκεντρική κοίτωση του Ελληνικού Χρηματιστηρίου, σε συνδυασμό με την έλλειψη πηχρών καταλυτών από άλλους κλάδους (π.χ. ιδιωτικοποιήσεις, έναρξη μεγάλων επενδυτικών σχεδίων όπως το ΕΛΛΗΝΙΚΟ, η πλαγιοκαθοδική κίνηση του Γενικού Δείκτη δεν εκπλήσσει, σημειώνει ο διευθυντής επενδύσεων της Τσέκος ΑΧΕΙΛΕΥ, Δημήτρης Τζάνας. Επίσης, προσθέτει, είναι σαφές ότι θα απαιτηθεί περισσότερος χρόνος για να νομοθετηθούν τα προβλεπόμενα για το σχέδιο APS («Ηρακλής»), αλλά κυρίως για να δρομολογηθεί η διαδικασία εξυγίανσης των τραπεζικών χαρτοφυλακίων, καθώς και η υλοποίηση σημαντικών έργων στην ελληνική οικονομία.

Εν αναμονή συμφωνίας ΗΠΑ - Κίνας οι αγορές

ΜΕ ΜΕΙΚΤΑ πρόσημα κινήθηκαν την Τρίτη οι βασικοί χρηματιστηριακοί δείκτες στην Ευρώπη, καθώς οι επενδύσεις αναμένουν τις εξελίξεις στο ζήτημα των εμπορικών διαπραγματεύσεων ΗΠΑ - Κίνας.

Στη Φρανκφούρτη ο δείκτης DAX έκλεισε με άνοδο 0,09%, στο Παρίσι ο CAC ενισχύθηκε 0,39% και στο Λονδίνο ο FTSE 100 ενισχύθηκε κατά 0,25%. Στην περιφέρεια, ο ιταλικός FTSE MIB έκλεισε με άνοδο 0,23%, ενώ ο ισπανικός IBEX 35 υποχώρησε κατά 0,09%.

Ο πρόεδρος της Κίνας, Σί Τζινπίνγκ, μιλώνοντας στην διεθνή έκθεση International Import Expo, κάλεσε σε ύφεση των εντάσεων σε παγκόσμια κλίμακα μέσω διαλόγου, καθώς και σε άρση των εμποδίων για την ελευθερία του εμπορίου σε παγκόσμια κλίμακα. Μολονότι δεν έκανε ευθεία αναφορά στις ΗΠΑ, το πρακτορείο Reuters ανέφερε ότι η Κίνα πιέζει την Ουάσινγκton να άρει τα μέτρα από σειρά κινεζικών προϊόντων και αγαθών προκειμένου να ολοκληρωθεί η «πρώτη φάση» της εμπορικής συμφωνίας που δόσε δύο χωρών.

Πίσω στην Ευρώπη, σε στοιχεία που ανακονίσθηκαν από το British Retail Consortium (BRC), η καταναλωτική δαπάνη στο Ηνωμένο Βασίλειο σημείωσε τη μεγαλύτερη εδώ και έξι μήνες άνοδο σε επίσημη βάση τον Οκτώβριο. Η αύξηση των πωλήσεων, ωστόσο, σε 12μηνη βάση υποχώρησε σε νέο χαμηλό (0,1%)

Ο επικεφαλής του BRC δήλωσε στο Reuters ότι το Brexit και η πολιτική αβεβαιότητα εξαιτίας των πρόωρων βουλευτικών εκλογών δημιουργούν ένα δύσκολο περιβάλλον για τον κλάδο των

The top part of the image shows a financial news interface. On the left, there's a line chart representing stock price movements over time, with labels like '07-08', '10-08', '13-08', '16-08', '19-08', '22-08', '25-08', '28-08', '31-08', '03-09', '06-09', '09-09', '12-09', '15-09', '18-09', '21-09'. Above the chart, there are tabs for 'Seitenkurs', 'Börse', and '04.03.2019'. To the right of the chart, there's a table with columns for 'Tagesanfang', 'Tagesende', 'Eröffnung', 'Schluss', 'Hoch', and 'Niedrig'. The bottom part of the image shows a photograph of the 'BÖRSE FRANKFURT' building facade.

λιανικών πωλήσεων. Τη Δευτέρα, ο μεταποιητικός δείκτης PMI της IHS Markit έδειξε ότι ο κλάδος της μεταποίησης στην Ευρωζώνη συνέχισε τη συρρίκνωσή του και τον Οκτώβριο.

Σε επίπεδο μεμονωμένων μετοχών, τα εταιρικά αποτελέσματα τριμήνου συνεχίζουν να παραμένουν στο επίπεδο, με τη μετοχή της Siemens Gamesa να βυθίζεται κατά 12,7%, καθώς η εταιρεία αιολικής ενέργειας περιέκλεισε το guidance της για το 2020 και μετέθεσε τους στόχους για την κερδοφορία της κατά δύο έτη.

Η Pandora επίσης βυθίζεται κατά 12,5%, καθώς η δανική εταιρεία κοσμημάτων ανακοίνωσε καθαρές ζημιές το γ' τρίμηνο και περιέκοψε το guidance για τα έσοδά της, χτυπημένη από αδύναμη καταναλωτική ζήτηση, καθώς και από την πολιτική αναταραχή στο Χονγκ Κονγκ.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Πηγή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη

(Σε डॉलάρ)

Εταιρείες

Πηγή από

Μετ. %

3M COMPANY/d

174.514

-0.276

ALCOA CORP/d

22.71

-0.873

ALLEGHENY CRP/d

760.525

0.325

ALTRIA GROUP/d

46.303

1.547

AMAZON COM/d

1804.525

0.0075

AMER EXPRESS C/d

118.4

-1.019

AMER INTL GROU/d

54.72

-0.3823

AMGEN/d

214.45

0.0187

APPLE INC/d

257.67

0.066

AVON PRODUCTS/d

4.225

-0.1182

BANK OF AMERIC/d

32.97

1.7593

BAXTER INTL IN/d

77.59

-0.3084

BOEING CO/d

359.197

2.3091

BRISTOL MYERS/d

56.54

-0.1766

CAMPBELL SOUT/d

46.495

0.3345

CATERPILLAR IN/d

146.19

-0.4969

CIGNA CORP/d

183.16

0.0218

CHEVRON/d

121.82

0.2056

CISCO SYSTEMS/d

47.716

0.4971

CITIGROUP/d

74.99

-0.2129

CERVERCIAS/d

19.59

-1.2601

COCA-COLA CO/d

52.5634

-1.0851

COLGATE PALMOL/d

65.745

0.5122

DANAOS CORP/d

12.35

3.4655

DIAMIA SHIPPING/d

3.94

6.6452

DOW INC/d

54.26

0.1661

DUPONT DE NMOU/d

71.84

0.7574

ENERGY CP/d

116.98

-1.3576

EXXON MOBIL/d

72.61

1.3116

FEDEX CORP/d

165.48

0.3883

FORD MOTOR CO/d

9.06

0.6667

INTL BUS MACH/d

138.07

0.2905

GENERAL DYNAMI/d

178.49

0.2359

GENERAL ELEC C/d

10.86

-0.6404

GOLDM SACHS GRP/d

219.15

-0.3275

HALLIBURTON CO/d

20.96

-0.5221

HARTFORD FINL/d

60.7

5.5102

HP INC/d

21.34

1.8889

HOME DEPOT INC/d

18.18

-1.3281

HONEYWELL INTL/d

179.95

-0.0028

INTL CORP/d

58.115

0.946

JOHNSON JOHNSO/d

131.05

0.6297

JPMORGAN CHASE/d

129.865

0.812

LAZARD/d

38.835

2.0899

MCDONALD'S COR/d

192.11

1.8287

MERCK & CO/d

83.32

-0.6913

MICROSOFT CP/d

144.655

0.0726

3M COMPANY/d

174.51

-0.223

MORGAN STANLEY/d

48.905

0.1536

NIKE INC CL B/d

89.97

0.1224

NORFOLK SOUTHE/d

194.53

0.9811

PFIZER INC/d

37.6735

-0.9374

PROCTER & GAMB/d

119.12

0.0472

RAYTHEON CO/d

212.63

-0.7978

ROCKWELL AUTOM/d

181.29

-0.3079

SCHLUMBERGER L/d

36.6899

1.2414

SOUTHERN/d

61.535

-0.332

STEALTHGAS/d

3.36

0.2357

TSAKOS ENERGY/d

3.5253

-1.8022

UNISYS CORP/d

12.14

2.7422

UNITED TECH CP/d

147.51

0

UNITEDHEALTHI/d

251.67

0.1672

US BANK CORP/d

58.71

0.9804

VERIZON COMMS/d

59.44

-0.7182

WALT DISNEY CO/d

131.88

-0.7824

WELLS FARGO & C/d

53.155

0.8251

WALMART INC/d

118.74

0.9952

London/Λονδίνο

(Σε νέβες)

Εταιρείες

3/5

Μετ. %

ANGLO AMERICAN/d

2086.5

0.313

A.B.FOOD/d

2375.78567

5.558

ADMIRAL GROUP/d

2052.123

1.376

ASHTED GRP/d

2386

-0.209

ANTOFAGASTA/d

930.6965

3.36

AVIPA PLC/d

431.8

2.322

ASTRAZENECA/d

7363

-1.59

BARBOCK INTL/d

527.2452

-2.357

BAS SYSTEMS/d

573

-1.614

BARCLAYS/d

169.16

0.607

BRIT AM TOBACC/d

2791

0.144

BARRATT DEVLPM/d

631

0.638

BERKELEY GRP/d

4437.94279

0.293

BR LAND CO/d

60.83

0.166

BUNZL/d

2027

-0.148

BP/d

516.4

1.037

BURBERRY GRP/d

2086

0.291

BT GROUP/d

202.77682

-0.856

COCACOLA HBC A/d

2337

-0.213

CARNIVAL/d

3244.3235

1.789

CENTRICA/d

71

-1.087

COMPASS GROUP/d

2006

-0.298

CAPITA PLC/d

15715

-0.38

CRH/d

2879

0.209

DIXONS CARPHO/d

124

-1.821

DCC/d

7328

-0.055

DIAGEO/d

3101.5

-0.926

DIRECT LINE/d

277.8

1.202

EXPERIAN/d

2379.11875

-2.108

EASYTECH/d

1320

0.763

FRESNILLO/d

7074

1.931

GLAXO/d

259.15

2.756

GLAXOSMITHKLIN/d

1728.18003

-1.368

GLAXO/d

2003

0.15

HAMMERSON H/d

290.7

-0.479

HARGREAVES LS/d

1794

2.573

HSBC HOLDINGS/d

596.39527

0.319

INTL CONSOL AI/d

542.4

-0.986

INTERCONT HOTE/d

4772

1.338

3I GROUP/d

1150

0.131

IMPERBRANDS/d

1732.24535

0.621

INTU PROPERTIE/d

40.24

-8.002

INMARSAT/d

558.1

1.014

INTERTEK GROUP/d

5356

-0.335

ITV/d

135.4

1.423

KINGSTON MATTHE/d

3262

2.001

KINGFISHER/d

217.7

1.115

LAND SECS/d

916.6

0.284

LEGAL & GENERA/d

270.6

0.895

LYDDYS BNK GRP/d

57.92662

0.519

LOND STOCK EXC/d

6987.63819

-1.248

MARKS & SPENCER/d

2795901

-1.112

MONDI/d

1691

1.016

NATIONAL GRID/d

89

-0.669

NEXT/d

6586

0.58

PRUDENTIAL/d

1399

0.157

PERSIMMON/d

2274.26864

0.308

PEARSON/d

702.75158

0.802

RECKIT BNCMSR G/d

5860

-0.577

ROYAL BANK SCO/d

216.5

-0.992

WELLS FARGO & C/d

53.155

0.8251

RDS B/d

182.45

0.955

RELX/d

2249.5

-0.706

RIO TINTO/d

4362.2452

1.917

ROYAL MAIL R/d

220

0.991

ROLLS ROYCE PL/d

769

4.455

SAINSBURY(D)/d

207.38382

-0.484

SCHROEDERS/d

3250.73073

-0.263

SAGE GROUP/d

716

-1.012

ST JAMES'S PLAC/d

1059.6033

0.329

SMITHS GROUP/d

16675

0.969

SMITH&NEMHEW/d

1653

-0.442

SPORTS DI INT/d

31.44

-0.506

SSE PLC/d

1280

-1.117

STANDARD CHART/d

736.6

2.562

SEVERN TRENT/d

2238

-0.622

TRAVIS PERKINS/d

1455.5

-0.682

TESCO/d

238.4

-0.501

TUI AG/d

1048

0.672

TAYLOR WIMPEY/d

170.5

1.229

UNILEVER/d

4605.5

0.166

UTD. UTILITIES/d

846.2936

-2.175

VODAFONE GROUP/d

161.98

0.161

WPP PLC/d

993.2

0.935

WHITBREAD/d

4182

0.168

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

Χθές

Μετ. %

ABB LTD/d

21.29

0.24

RICHMONT/d

79.02

-0.53

GEBERT N/d

50.14

-1.42

NOVARIS/d

86.35

-0.093

ROCHEHOLDING/d

294

-1.47

SGS/d

2562

0

SWATCH GROUP/d

2845

0.064

ADECO/d

59.68

0.081

JULIUSBAERN/d

4765

0.49

CIS GROUP/d

12.99

0.54

GAULDAN/d

2869

1.41

NESTLE/d

103.78

-0.86

TRANSCOANN/d

0

0

SWISSCOM/d

510.6

-0.23

SWISSREN/d

103.65

-0.1

EUROGRUPO/d

12.75

1.32

ZURICHINSURAN/d

386.6

-0.46

Milano/Μιλάνο

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

Χθές

Μετ. %

AZA SPA/d

1.79

1.80

ATLANTIA/d

22.48

22.78

AZIMUT HDLG/d

19.50

19.80

CIR-COMP/d

0.95

0.93

ENEL/d

6.91

6.96

EXOR/d

70.60

71.50

ENI/d

14.20

13.97

GENERALI ASS/d

18.59

18.50

GEOX/d

1.28

1.31

INTESA SANPAOLO/d

2.34

1.47

MEDIASET/d

2.75

2.74

MEDIOBANCA/d

10.97

10.97

RCS MEDIAGROUP/d

0.96

0.95

PRYSMIAN/d

21.53

21.71

SNAM/d

4.66

4.65

SMICROELEC.N/d

21.31

21.01

TELECOM ITALIA/d

0.53

0.53

TENARIS/d

10.18

10.00

TERNA/d

5.90

5.91

UNICREDIT/d

11.962

11.65

Ε.ΟΝ SE NA/d

8.913

-0.067

FRESENIUS MEDI/d

6798

1.02

FRESENIUS SE/d

48.38

0.09

HEIDELBERGCEM/d

68.18

0

HEINKEL AG&CO V/d

94.72

0

INFINEON TECH/d

18.678

0.32

K+S AG NA/d

13.325

0.075

MERCK KGAA/d

108

0.05

MUENCH. RUECK/d

249.6

-1.1

RWE AG/d

26.75

0.75

THYSSENKRUPP A/d

13.78

-0.085

VOLKSWAGEN VZ/d

178.2

0.48

VONOVIA SE/d

46.75

-1.17

SIEMENS N/d

108.38

0.92

SAP SE/d

120.36

-0.46

Tokyo/Τόκιο

(Σε γέν)

Εταιρείες

Χθές

Μετ. %

AJINOMOTO/d

2078.5

0.27

ASAH GROUP HL/d

5515

1.6

ASTELAS PHARM/d

1810.5

-1.63

BRIDGESTONE CO/d

4594

2.09

CANON INC/d

2997.5

1.23

CASIO COMPUTER/d

1763

0.97

CITIZEN WATCH/d

593

3.13

CREDIT SAISON/d

1614

2.87

DAIWA SEC GROU/d

508

1.01

FUBA/d

3136

0.45

FUJIFILM HOLDI/d

5166

0.74

FUJITSU LTD/d

9497

-0.22

HINO MOTORS/d

1058

3.3

HITACHI/d

4051

-1.29

HONDA MOTOR/d

3022

2.28

IHUI/d

2660

-0.34

ISUZU MOTORS/d

1284

2.47

KAWASAKI HVY/d

256.5

1.79

KEIO/d

6980

4.33

KEO STEEL/d

597

2.75

KONICA MINOLTA/d

710

-10.8

JTEKT/d

1393

4.19

MITSUBI UI FG/d

5772

0.2

MITSUBISHI CORP/d

2740

0.31

MITSUBISHI ELE/d

1595

2.18

MITSUBISHI MOT/d

520

4.84

NEC CORPORATIO/d

4285

-0.92

NIKON HDLG/d

2699

2.94

NIKON CORP/d

1419

3.05

NIPPON SUISAN/d

5515

3.41

NISSAN MOTOR C/d

702.8

0.92

NOMURA HOLDING/d

510.1

3.07

NISSAN CHEMICA/d

4520

3.08

NIPPON PAPER/d

1871

0.08

TOI DOCOMO/d

3028

0.46

OBAYASHI CORP/d

1138

2.99

ODAKUYA ELEC RA/d

2724

3.66

OJI HOLDINGS/d

602

8.08

OSAKA GAS/d

2121

0.33

RICOH CO LTD/d

1042

8.65

SECOM/d

9930

0.25

SHEN & I HDLG/d

4131

2.1

SHARP CORP/d

1040

9.56

SHIMIZU CORP/d

1028

20.99

SHIYED/d

9024

1.31

SUNO CORP/d

6693

1.12

SUMITOMO/d

3939

2.02

SUMITOMO CHEM/d

511

2

SUZUKI/d

794

1.53

TAIJI CORP/d

4330

2.24

TBK CORPORATIO/d

11340

5.98

TOBU RAILWAY/d

3905

1.03

TOKIO MARINE H/d

5962

2.21

TORAY INDUSTRI/d

782.9

1.39

TREND MICRO/d

5440

0

TPY INDS LTD/d

2166

3.39

TORAY INDUSTRI/d

782.9

1.39

TOSHIBA CORP/d

3630

-0.27

TOYBOY/d

1493

1.63

YATOTA MOTOR C/d

7648

1.28

YAMAHA CORP/d

5620

11.95

Paris/Παρίσι

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

Χθές

Μετ. %

ACCOR/d

39.50

0.23

AIR LIQUIDE/d

119.50

0.34

ALSTOM/d

38.27

-2.17

AXA/d

24.23

0.6

BNP PARIBAS/d

49.10

1.34

BOUYGUES/d

38.07

-3.37

CARREFOUR/d

103.80

-2.29

CASINO GUICHAR/d

48.88

-1.7

CREDIT AGRICOL/d

12.07

0.63

DANONE/d

73.50

-0.16

DASSAULT SYSTE/d

137.5

-0.11

EDF/d

9.16

-0.33

L'OREAL/d

263.20

1.04

L.V.M.H./d

400.25

0.69

LAGARDE S.C./d

20.44

1.29

MICHELIN/d

11.16

1.66

PERNOD RICARD/d

163.00

-0.28

PEUGEOT/d

24.41

1.08

KERING/d

525.80

0.06

PUBLICIS GROUP/d

39.75

1.71

RENAULT/d

46.89

-0.47

SAINT-GOBAIN/d

37.62

-0.23

SANOFI/d

82.76

0.07

SCHNEIDER ELEC/d

86.62

1.4

SOCIETE GENERA/d

26.97

1.52

SODEXO/d

99.54

1.28

TEF/d

7.50

0.74

THALES/d

87.00

-3.37

Total/d

49.31

1.63

VEOLIA ENVIRON/d

22.96

-1.2

Madrid/Μαδρίτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

Χθές

Μετ. %

ACS CONS Y SER/d

36.74

-1.2366

AENA SME/d

167.4

-1.0491

ACERINCO/d

9.128

1.9888

ACCIONA/d

92.45

-0.4308

AMADEUS/d

66.98

-0.9758

BANKIA/dl8445

1.8217

0

BBVA d 4.954

1.558

0

BANKINTER/d

6.512

0.962

CAIXABANK/d

2.771

2.82

DSTR INT ALIME/d

0.1804

-0.9879

ENDESA/d24.07

-0.8241

0

ENAGAS/d22.15

0.7734

0

FERRIOVAL/d

26.86

-0.5553

FOMENTO DE CON/d

10.6

0

GRIFOLS/d28.7

-2.7119

0

IBERDROLA/d

9.04

-0.7058

INT AIRLINES G/d

6.312

-0.2735

INDRA SISTEMAS/d

8.88

0.4525

INDITEX/d28.09

-0.4254

0

MAPFRE/d25.56

0.2746

0

MERLIN PRO/d

13.11

-0.5311

ACERLORMITTAL/d

14.886

1.917

ORR HUARTE LA/d

1.002

-1.7647

RED ELECTCR COR/d

17.955

-0.3054

REPSOL/d15.415

-0.3555

0

BCO DE SABADEL/d

1.041

2.2091

BANCO SANTANDE/d

3.783

1.7293

SACYR/d23.68

-1.1985

0

TELEFONICA/d

6.866

-0.9664

MEDIASET SE CO/d

5.456

-0.3652

TECNICAS REUN/d

23.1

0

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Μέση τιμή	Αγορά	Πώληση
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1109	1,1066	1,107
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4712	7,4702	7,474
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ - ΣΚΟΤΙΑΣ - Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8611	0,86	0,8605
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,6943	10,6957	10,7029
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	120,93	120,77	120,85
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,1009	1,0983	1,0991
ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	10,1525	10,1778	10,1859
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,4584	1,4556	1,4566
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,6079	1,607	1,6081

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Αγορά	Πώληση
ΔΗΝΑΡΙΟ ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ	0,7836	0,7861
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	330,95	331,25
ΔΗΝΑΡΙΟ ΜΠΑΧΡΕΝ	0,4172	0,4175
ΔΟΛΑΡΙΟ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,7362	1,7379
ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,5043	1,505
ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ-ΚΟΝΓΚ	8,671	8,6747
ΚΟΡΟΝΑ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ	137,6	137,8
ΛΙΡΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ	17,7973	17,9145
ΛΙΡΑ ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ	0,8597	0,859
ΛΙΡΑ ΣΥΡΙΑΣ	481,458	484,954
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	6,3745	6,3801
ΝΤΙΡΧΑΜ ΗΝ. ΑΡΑΒ. ΕΜΙΡΑΤΩΝ	4,0651	4,0673
ΡΑΝΤ ΝΟΤΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ	16,3805	16,4031
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ	0,4288	0,4324
ΡΙΑΛ ΟΜΑΝ	0,4261	0,4263
ΡΙΑΛ ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ	4,1506	4,1523
ΣΕΚΕΛ Ή ΣΕΚΑΛΙΜ ΙΣΡΑΗΛ	3,8666	3,8707
ΚΟΡΟΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	25,524	25,532

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ	
1/11/2019	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1123
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΟΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8641
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4707
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,7385

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ	
ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)	
ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	308,02
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	308,02
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	308,11
ΠΩΛΗΣΗ	371,54

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ			ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
	Κλίσιμο	Μεταβολή (%)	Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
Γενικός Δείκτης	873.34	-0.67	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	29.391.919	32,16%
FTSE Βιομητ. προϊόντων	2589,3	0,14	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	28.723.716	31,42%
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2917,22	-2,05	ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	10.698.707	11,70%
FTSE MME	0	0	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	4.886.354	5,35%
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	5304,05	0,82	ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ	2.522.688	2,76%
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	9460,48	0,83	ΔΥΝΑΜΙΣΤΗΡΙΑ	2.320.960	2,54%
FTSE Πρώτων Υλών	6520,53	-1,63	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	1.764.033	1,93%
FTSE Τελείων και Αναψυχής	1647,4	-0,67	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.718.773	1,88%
FTSE Τεχνολογίας	883,24	-1,36	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.393.067	1,52%
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3754,51	-0,44	ΑΝΑΦΥΚΤΙΚΑ	1.344.052	1,47%
FTSE Τραπεζών	863,02	-1,26	ΤΣΙΜΕΝΤΑ	1.329.451	1,45%
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	653,19	-1,26	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΧΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.255.046	1,37%
FTSE Τροφίμων και Ποτών	10230,87	0,35	ΚΑΘΙΣΤΟΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	788.040	0,86%
FTSE Υγείας	508,96	0	ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	487.208	0,53%
FTSE Υψηρ. Κινetics Οφέλους	2838,04	-1,44	ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	392.879	0,43%
FTSE Χημικών	9053,11	-0,51	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	333.767	0,37%
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	993,18	-1,61	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	266.589	0,29%
FTSE Χ.Α. LargeCap	2166,66	-0,4	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	193.141	0,21%
FTSE Χ.Α. MidCap	1218,45	-2,26	ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	188.196	0,21%
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	537,24	-0,44	ΥΔΡΕΥΣΗ	182.177	0,20%
			ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	1.223.975	1,34%
			ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	91.404.740	

▲ 30 ▼ 69 ➡ 31

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ					ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25				
ΑΝΟΔΟΣ	Κλίσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλίσιμο	Μετ.	Κλίσιμο	Μετ. %		
ΚΑΡΑΤΖΗ (ΚΟ)	7,900	6,76%	MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΚΟ)	1,560	-7,96%	ΑΕΓΕΑΝ ΑΙΡΛΙΝΕΣ	8,1	-0,49	
ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ)	1,290	1,57%	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,099	-4,89%	ΑΔΜΗΕ	2,14	-0,47	
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	22,360	1,27%	ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	1,718	-3,91%	ALPHA BANK	1,86	-0,91	
JUMBO (ΚΟ)	18,000	1,12%	INTRALOT (ΚΟ)	0,431	-3,91%	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	3,03	-1,75	
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	9,870	0,71%	ΑΒΑΣ (ΚΟ)	0,701	-3,84%	COCACOLA HBC	27,4	0,37	
ΟΛΠ (ΚΟ)	23,000	0,66%	ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	2,360	-3,28%	EUROBANK ERGASIAS	0,89	-0,89	
ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	8,010	0,50%	ATTICA BANK (ΚΟ)	0,417	-3,25%	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	6,8	-0,44	
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	27,400	0,37%	ΣΕΝΤΡΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0,240	-3,23%	CENERGY HLD	1,32	-2,93	
			ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΟ)	0,364	-3,19%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	4,52	-0,77	
			ΔΕΗ (ΚΟ)	3,052	-3,17%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	8,57	-0,23	
						ΟΤΕ	13,64	-0,44	

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ				
ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ			
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	29.238.949,53	ΚΑΡΑΤΖΗ (ΚΟ)	2,19%	
ΟΤΕ (ΚΟ)	10.698.707,00	ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0,95%	
ALPHA BANK (ΚΟ)	10.212.245,24	MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΚΟ)	0,79%	
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	8.110.561,30	ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΟ)	0,37%	
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	5.454.843,85	ALPHA BANK (ΚΟ)	0,36%	
JUMBO (ΚΟ)	4.886.354,08	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,36%	
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	4.746.395,95	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,35%	
ΚΑΡΑΤΖΗ (ΚΟ)	2.522.459,25	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,30%	
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	2.320.959,54	ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	0,26%	
ΔΕΗ (ΚΟ)	1.460.649,88	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	0,22%	

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ				
ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.		ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
57.444,74 (€ΚΩΣ. ΕΥΡΩ)	-0,44% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	91.336,03 (χιλ. ευρώ)	63,25% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	28.139,88 (χιλ. τεμάχια) ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ			
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	518	2.133	15.283
FTSE/Χ.Α. Large Cap	518	2.133	15.283
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	2.396	31.208	354.309
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	7	56	7.398
ALPHA BANK (ΚΟ)	467	8.449	58.134
ATTICA BANK A.T.E. (ΚΟ)	1	5	7.281
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	13	20	857
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	14	49	7.645
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	134	919	13.583
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	214	5.444	39.143
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	2	6	273
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	6	7	203
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	21	113	10.091
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	8	31	2.500
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	34	68	2.595
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	9	92	3.692
INTRALOT (ΚΟ)	22	155	5.249
JUMBO (ΚΟ)	29	68	473
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	4	10	2.017
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	62	2.025	75.785
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	31	65	588
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	61	149	12.324
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	560	8.206	39.939
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	140	741	4.875
ΟΤΕ (ΚΟ)	24	168	2.083
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	720
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	313	3.094	30.967
ΔΕΗ (ΚΟ)	191	1.181	15.089
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	9	41	4.686
TITAN CEMENT (ΚΑ)	5	11	64
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	15	35	6.055
Δικαιώματα σε Δείκτες	13	69	1.703
FTSE/Χ.Α. Large Cap	13	69	1.703
Δικαιώματα σε Μετοχές	5	17	1.913
ALPHA BANK (ΚΟ)	0	0	155
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1	1	703
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4	16	0
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	176
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	167
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	712
Συνολική δραστηριότητα	2.932	33.427	373.208

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 5 Νοεμβρίου 2019

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΤΑΘ	ΑΝΟΤΑΘ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΣΗΝ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD						0,8380	0,8480		
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	1,3000	1,3200	1,3035	1,3450	19,843	1,3020	1,3080	1,3000	0,00
ΔΗΕΠ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ)	0,4720	0,4800	0,4777	-1,1440	13,953	0,4760	0,4960	0,4780	-0,42
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)	0,0095	0,0095	0,0095	-0,0550	300	0,0095	0,0110	0,0095	-17,39
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,1070	0,1140	0,1080	-0,5420	30,920	0,1080	0,1140	0,1130	-0,88
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD						0,1120	0,1190		
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,2600	1,2600	1,2600	-1,0320	2,600	1,2600	1,2800	1,2600	-0,79
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,1780	0,1990		
ΠΑΠΑ	ΠΑΝΑΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,0690	0,0740		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,1900	0,2100		
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD						1,3100	1,3200		
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0300	0,0000		
MINE	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,0300	0,0360		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0235		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0390	0,0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,2860	0,0000		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0000		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC	0,1100	0,1100	0,1100	-0,4000	3,500	0,1040	0,1200	0,1100	-3,51
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0,0020	0,0025		
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,8000		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΟΕΠ	ΤΟ-ΣΤΗΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0380		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0105		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΙΟΑΝ	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΛΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,9700	0,9950	0,9705	0,0140	120,030	0,9800	0,9950	0,9950	2,58
ΜΑΡΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD						0,1770	0,1780		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ" "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)*						1,0300	0,0000		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,1150	0,0000		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0225	0,0240		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,1070	0,1170		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0,0620	0,0675	0,0652	0,4140	40,128	0,0610	0,0670	0,0650	1,56
ΛΟΣΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,4700	0,4700	0,4700	0,0000	1,000	0,4600	0,4700	0,4700	0,00
ΝΤΟΔ	DOMI INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,7500	0,7500	0,7500	0,0000	1,000	0,7500	0,7900	0,7500	0,00
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,0260	0,0000		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0605	0,0000		
ΧΑΣΣ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0010	0,0000		
Βιομηχανίες										
ΝΠΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0575		
ΑΒΚΑ	ΔΑΣΙΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,6300		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,3940	0,4020	0,3942	0,2560	5,100	0,3900	0,4000	0,3940	1,03
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,1050	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ	2,2600	2,3200	2,2812	1,3640	170	2,2400	2,3200	2,2600	0,00
Καταναλωτικά αγαθά										
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0100		
ΚΕΟ	KEO PLC						1,3200	1,3800		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ						0,0000	0,2300		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						0,0000	0,7200		
ΦΟΥΔ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	0,2260	0,2300	0,2276	0,5590	5,000	0,2200	0,2280	0,2300	3,60
Βασικά υλικά										
ΛΟΡΑ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD						0,0750	0,0790		
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
ΛΙΡΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (AN, Σ)						0,0000	1,1000		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (AN, ΕΜ, Σ)						0,0020	0,0000		
ΔΔΕΠ	ΔΙΔΩΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (AN, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΣΕΠ	ΕΣΕΛΕΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0950		
ΙΣΕΠ	ΙΣΥΣΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (AN, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (AN, Σ)						0,0000	0,1880		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (AN, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (AN, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (AN)						0,0000	0,0000		
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
Καταναλωτικά αγαθά										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1						47,5550	53,0000		
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2						48,0000	53,0000		
ΙΝΤΚΑΡΤ	Glenfinnian Bond Designated Activity Company (Ουλόγο)						0,0000	0,0000		
ΙΝΤΚΑΡΤ2	Pulteney Bond Designated Activity Company (Ουλόγο)						0,0000	0,0000		
ΤΡΙΣΤΟΝΕ	Tristone Healthcare Bond Designated Activity Company (Ουλόγο)						0,0000	0,0000		

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

παρουσιάζει

ΠΑΡΑΜΥΘΟΥΠΟΛΗ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

cablenet

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΕΑΣ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

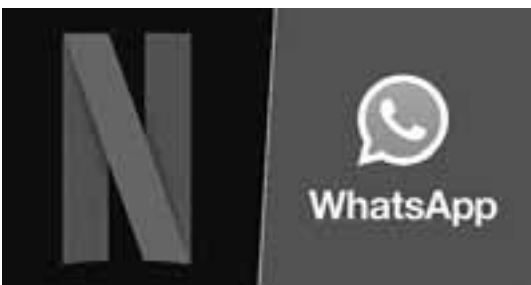

FACEBOOK

Ανεβάζει μετοχές

Κάθε μέρα περίπου 1,62 δισεκατομμύρια άνθρωποι χρησιμοποιούν το Facebook, ενώ οι καθημερινοί χρήστες μαζί με τις συγγενικές πλατφόρμες που ανήκουν στο Facebook (Messenger, Instagram, WhatsApp) έχουν φθάσει τα 2,2 δισεκατομμύρια. Οι μηνιαίοι χρήστες -όσοι δηλαδή κάνουν το ίδιο τουλάχιστον μια φορά το μήνα σε κάποιο από τα τέσσερα δίκτυα της «οικογένειας» της Facebook- έχουν φθάσει τα 2,8 δισεκατομμύρια, αρκετά πάνω από το μισό παγκόσμιο πληθυσμό ηλικίας 15 έως 65 ετών (που είναι περίπου πέντε δισεκατομμύρια). Η εταιρεία είχε στο τρίτο τρίμηνο του 2019 έσοδα 17,7 δισεκατομμύρια δολάρια (αύξηση 29% σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2018) και κέρδη 6,1 δισεκατομμύρια δολάρια (αύξηση 19%), σύμφωνα με το πρακτορείο Ρόιτερς και τους «Τάιμς της Νέας Υόρκης». Είναι το τρίτο συνεχόμενο τρίμηνο τόσο με ανοδικά οικονομικά αποτελέσματα (ανώτερα μάλιστα των προσδοκιών των αναλυτών της Γουόλ Στριτ), όσο και με μικρή έστω αύξηση χρηστών σε όλες τις αγορές-κλειδιά, μετξύ των οποίων σε Η-ΠΑ και Ευρώπη. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι μετοχές της εταιρείας να κινηθούν ανοδικά στο αμερικανικό χρηματιστήριο.

NETFLIX

Τρέιλερ ταινιών στο WhatsApp

Η υπηρεσία WhatsApp έχει περισσότερους από 1,5 δισ. ενεργούς χρήστες. Με την αύξηση των χρηστών αυξάνονται και οι συνεργασίες με άλλες υπηρεσίες. Σύμφωνα με την ιστοσελίδα WABetaInfo, η ομάδα ανάπτυξης ενσωμάτωσε τη δυνατότητα άμεσης αναπαραγωγής των trailers του Netflix μέσα στην εφαρμογή WhatsApp. Αυτό σημαίνει πως, όταν μοιράζεται ένας χρήστης ένα link από την υπηρεσία streaming, τότε θα εμφανίζεται ένα μεγάλο εικονίδιο με το κουμπί play και δεν θα μεταφερσαι στην εφαρμογή Netflix για να το παρακολουθήσεις. Αυτή τη στιγμή η δυνατότητα προσφέρεται μόνο στις συσκευές iOS, αλλά σύντομα αναμένεται και στις συσκευές Android.

MICROSOFT

Browser με νέο λογότυπο

Στον επανασκεδιασμό του λογότυπου για την Chromium-based έκδοση του Microsoft Edge browser, προχωρά η Microsoft. Μέχρι στιγμής εξακολουθεί να βρίσκεται σε έκδοση beta. Το νέο εικονίδιο είναι και πάλι μια μορφή του γράμματος "E", αλλά υπάρχει αλλαγή στον σχεδιασμό και πλέον μοιάζει με κύμα. Η αποκάλυψη του νέου λογότυπου έγινε μέσα από μια σειρά mini παιχνιδιών και γρίφων που δημοσίευσαν υπάλληλοι της εταιρείας στο Διαδίκτυο. Το νέο λογότυπο είδαν όσοι ακολούθησαν με επιτυχία τα σημεία και έφτασαν στο τέλος ενός online παιχνιδιού.

PINTEREST

Αύξησε χρήστες και ζημιές

Στο 3ο τρίμηνο του 2019 το Pinterest είχε 322 εκατομμύρια ενεργούς μηνιαίους χρήστες παρουσιάζοντας αύξηση 28% σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό τρίμηνο. Την ίδια ώρα όμως, οι καθαρές ζημιές του έφθασαν τα 124,7 εκατομμύρια δολάρια, αυξημένες κατά πολύ σε σχέση με πριν ένα έτος (18,9 εκατ. δολ.), καθώς οι δαπάνες του σχεδόν διπλασιάστηκαν στα 413,4 εκατ. δολάρια. Τα έσοδα του φετινού τρίτου τριμήνου έφθασαν στα 280 εκατ. δολ., εμφανίζοντας άνοδο 47% έναντι του τρίτου τριμήνου του 2018. Οι μετοχές της εταιρείας, η οποία είχε εισαχθεί στο αμερικανικό χρηματιστήριο φέτος τον Απρίλιο, κινήθηκαν έντονα πτωτικά, ενώ οι αναλυτές της Γουόλ Στριτ έδειξαν απογοήτευση, καθώς ανέμεναν καλύτερα οικονομικά αποτελέσματα. Η Pinterest, από την πλευρά της, ανέφερε ότι αναζητά περισσότερα διαφημιστικά έσοδα, κάτι που θα αποδώσει καρπούς στο μέλλον. Το δίκτυο «γεννά» έσοδα από διαφημίσεις που βάζει ανάμεσα στις αναρτήσεις των χρηστών του (κυρίως γυναικών), που συνήθως αφορούν ιδέες για ρούχα, και διακόσμηση.

Το **φασματοσκόπιο** σκοτεινής ενέργειας (Desi) έχει εφαρμοστεί στο τηλεσκόπιο Μαγιάλ του αστεροσκοπίου Κιτ Πικ της Αριζόνας.

Τα μυστικά του σύμπαντος ψάχνει υπερτηλεσκόπιο

Το Desi μπορεί σε ιδανικές συνθήκες να μελετά 5.000 γαλαξίες κάθε 20 λεπτά

Ένα υπερτηλεσκόπιο στην Αριζόνα ξεκίνησε την πιο ενδελεχή επόπτευση του ουράνιου κόσμου που έγινε ποτέ μέχρι σήμερα. Στόχος του πενταετούς προγράμματος είναι να αναγνωρίσει τη σκοτεινή ενέργεια, τη μυστηριώδη δύναμη που προκαλεί επιτάχυνση της διαστολής του σύμπαντος.

Ο καθηγητής Ουόρ Λακάβ, του University College του Λονδίνου, συμμετέχει στο πρόγραμμα. Όπως επισημαίνει, η επιστημονική κοινότητα δεν γνώριζε τίποτα για τη σκοτεινή ενέργεια ακόμη και είκοσι χρόνια μετά την ανακάλυψή της: «Είναι ντροπή να ζούμε σε ένα σύμπαν και να έχουμε γνώσεις μόνο για το 5% του. Η φύση της σκοτεινής ενέργειας, και τι ακριβώς είναι, πιθανώς να επιφέρει επανάσταση σε ολόκληρο τον κόσμο της επιστήμης της Φυσικής». Κατά τη νέα ερευνητική προσπάθεια, διεθνής ομάδα επιστημόνων (από 25 ιδρύματα, σε ΗΠΑ, Βρετανία, Ισπανία, Γαλλία και Ελβετία) θα χρησιμοποιήσει το φασματοσκόπιο σκοτεινής ενέργειας (Desi), το οποίο έχει εφαρμοστεί στο τηλεσκόπιο Μαγιάλ του αστεροσκοπίου Κιτ Πικ της Αριζόνας. Στο εσωτερικό του υπάρχουν πέντε χιλιάδες οπτικές ίνες, καθεμία από τις οποίες δρα σαν ένα μίνι τηλεσκόπιο. Αυτή

Το κλειδί φαίνεται να είναι μία δύναμη, η «πίεση κενού», η οποία προκαλεί διακυμάνσεις στο υφάδι του χωροχρόνου, σε υποατομικό επίπεδο.

η ιδιομορφία επιτρέπει στο όργανο να αιχμαλωτίζει φως από πέντε χιλιάδες διαφορετικούς γαλαξίες ταυτόχρονα, ώστε να υπολογίσει την απόστασή τους από τη Γη και να εκτιμήσει πόσο διειστάλη το σύμπαν, καθώς αυτό το φως ταξίδευε προς τον πλανήτη μας. Σε ιδανικές συνθήκες μπορεί να μελετά ένα νέο σύνολο πέντε χιλιάδων γαλαξιών ανά εκοσάλεπτο.

Όσο μακρύτερα «κοιτάζει» το Desi, τόσο παλιότερα στον χρόνο μπορεί να δει. Αυτό συμβαίνει λόγω του χρόνου που απαιτείται για να ταξιδέψει το φως μέχρι τη Γη. Μπορεί να παρατηρήσει αντικείμενα σε απόσταση 10 δισεκατομμυρίων ετών φωτός.

Παρότι έχουν εκπονηθεί παρόμοια προγράμματα και παλιότερα, το Desi θα καλύψει πολύ με-

γαλύτερο όγκο του Διαστήματος και θα μετρήσει την ταχύτητα διαστολής του σύμπαντος με πολύ μεγαλύτερη ακρίβεια. Ήδη η επιστημονική ομάδα έχει δημιουργήσει ένα χάρτη του σύμπαντος, από τον οποίο επιλέχθηκαν 35 εκατομμύρια γαλαξίες για να μελετηθούν.

Πώς, όμως, η σκοτεινή ενέργεια συμβάλλει στη διαστολή του σύμπαντος; Το κλειδί φαίνεται να είναι μία δύναμη, η «πίεση κενού», η οποία προκαλεί διακυμάνσεις στο υφάδι του χωροχρόνου, σε υποατομικό επίπεδο. Υπολογισμοί που πραγματοποιήθηκαν υποδεικνύουν ότι η «πίεση κενού» είναι εντυπωσιακά μεγαλύτερη (1 με 120 μδενικά) συγκριτικά με τη δύναμη που καταγράφουν οι αστρονόμοι να απωθεί τους γαλαξίες. Μία πιθανότητα είναι αυτή η «πίεση κενού» να ήταν πολύ πιο ενισχυμένη στην αρχή του σύμπαντος και να μειώθηκε στα σημερινά της επίπεδα. Αν, ωστόσο, οι αστρονόμοι διαπιστώσουν ότι η «πίεση κενού» παρέμεινε σταθερή, τότε θα πρέπει να διατυπωθούν κάποιες πιο τολμηρές θεωρίες.

Ο «Ευκλείδης»

Αναμφίβολα η κατασκευή του υπερτηλεσκοπίου της Αριζόνας

είναι ένα σημαντικό επίτευγμα. Όμως, στον αγώνα της διαστημικής παρατήρησης δεν ήθελε να μείνει ουραγός η Ευρώπη και η δική της προσπάθεια έρευνας του «σκοτεινού Σύμπαντος» έφτασε πριν από μερικές εβδομάδες σε ένα σημείο-ορόσημο: το διαστημικό τηλεσκόπιο «Ευκλείδης» εξήλθε «νικητής» από τον θάλαμο όπου υποβλήθηκε στις συνθήκες που θα συναντήσει όταν θα τεθεί σε τροχιά.

Ο «Ευκλείδης», ένα πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Διαστήματος, θα εκτοξευθεί το 2022 με στόχο τη χαρτογράφηση του Σύμπαντος και την αναζήτηση ιχνών για τη φύση της σκοτεινής ύλης και της σκοτεινής ενέργειας. Το πρόγραμμα, κόστους 800 εκατομμυρίων ευρώ, είναι μόνον ένα από τα πολλά νέα πειράματα που θα εκπαισθούν τα επόμενα χρόνια και οι επιστήμονες φιλοδοξούν ότι οι τεχνολογίες επόμενης γενιάς που θα χρησιμοποιηθούν θα τους παρέχουν γνώσεις που μέχρι σήμερα δεν κατάφεραν να αποκτήσουν.

Τώρα οι μηχανικοί του προγράμματος θα ελέγξουν κατά πόσον ο «Ευκλείδης» μπορεί να αντέξει στις αντίξοες συνθήκες της εκτόξευσης σε τροχιά.

MARKET PLACE

Διάκριση στην Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία

Διάκριση στον Εθνικό Διαγωνισμό Παραδειγμάτων Καλής Πρακτικής 2019 για το παράδειγμα «Βελτίωση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία μέσω Εισιγήσεων του Προσωπικού της Εταιρείας» απέσπασε η VTT Vasiliko Ltd (VTTV). Ο Διαγωνισμός διοργανώθηκε στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία 2018-2019 από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπ. Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η VTTV, ιδιοκτήτρια του μεγαλύτερου τερματικού αποθήκευσης πετρελαιοειδών στην Κύπρο, προχώρησε εξ αρχής στην προώθηση της ανάπτυξης σωστής κουλτούρας για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία μέσω της πλατφόρμας «Quality Online». Συγκεκριμένα, μέσα από το εργαλείο της πλατφόρμας «Suggestion for Improvement» («Εισήγηση για Βελτίωση») η εταιρεία στοχεύει στην άμεση αναφορά και αποτελεσματική επίλυση διαφόρων ζητημάτων που αφορούν τον τομέα ασφαλείας και υγείας. Η απονομή πραγματοποιήθηκε κατά την Τελετή Λήξης της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία 2019 και τον «Έπαινο» παρέλαβε εκ μέρους της εταιρείας ο Διευθυντής Ασφάλειας, Υγείας και Περιβάλλοντος, κ. Κωνσταντίνος Σαββίδης.

Κατακλύζεται από εθελοντές το TEDx University of Nicosia

Περισσότεροι από 70 εθελοντές θέλουν να συμμετάσχουν στο φετινό TEDx University of Nicosia που διοργανώνεται με την στήριξη της Τράπεζας Κύπρου στις 30 Νοεμβρίου στο Συνεδριακό Κέντρο Φιλοξένια. Οι εθελοντές θα έχουν την ευκαιρία να ετοιμάσουν μια από τις μεγαλύτερες εκδηλώσεις ανά τον κόσμο και να προσφέρουν μια εμπειρία ζωής στους συμμετέχοντες. Ο Δρ. Νικόλας Νικολά, curator του TEDx University of Nicosia δήλωσε ότι «το TEDx University of Nicosia είναι μια διοργάνωση που θέτει στο επίκεντρο τις επιστημονικές και τεχνολογικές αναζητήσεις, την καινοτομία και την δημιουργικότητα και φέτος διεάγεται με 15 ομιλήτες και μουσικούς από το εγχώριο και διεθνές σκηνικό οι οποίοι θα εμπλουτίσουν το κοινό με ιδέες που αξίζει να διαδοθούν. Χωρίς εθελοντές μια τόσο μεγάλη διοργάνωση δεν είναι εφικτή και τους ευχαριστούμε πολύ όλους».

Δύο νέα διεθνή βραβεία για την Leptos Estates

Δύο νέες διακρίσεις κέρδισε η Leptos Estates στον φετινό διαγωνισμό των European Property Awards για τον καλύτερο εσωτερικό σχεδιασμό και διακόσμηση κατοικίας για το επιτυχημένο έργο της Coral Seas Villas, όπως επίσης και για την νέα ανανεωμένη ιστοσελίδα της εταιρείας. Η εκδήλωση απονομής των βραβείων πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο Royal Lancaster στο Λονδίνο και τα βραβεία της Leptos Estates παρέλαβε ο διευθυντής Ανάπτυξης Επιχειρήσεων της Εταιρείας για το εξωτερικό κος. Γιάννης Πιερίδης. Η συμμετοχή στα βραβεία είναι ανοικτή για όλους τους επαγγελματίες του χώρου και η επιλογή γίνεται από ανεξάρτητη ομάδα 80 εμπειρογνομόνων.

Η AEGEAN Μεγάλος Χορηγός του Radisson Blu

Η AEGEAN στηρίζει και φέτος τον Radisson Blu Διεθνή Μαραθώνιο Λάρνακας. Ο αγώνας θα διεξαχθεί την Κυριακή, 17 Νοεμβρίου 2019, με σημείο εκκίνησης την παραλία των Φοινικούδων και η οικογένεια της AEGEAN θα βρίσκεται εκεί για να επιβραβεύσει αθλητές και παρευρισκόμενους για τη συμμετοχή τους σε αυτή τη μεγάλη γιορτή του αθλητισμού. Την Παρασκευή πριν τον αγώνα θα φτάσει στη Λάρνακα με πτήση της AEGEAN, η Φλόγα του Αυθεντικού Μαραθωνίου της Αθήνας και θα μεταφερθεί με λαμπαδηδρομία μέχρι το αμφιθέατρο των Φοινικούδων. Την ημέρα του αγώνα όλοι οι παρευρισκόμενοι, αθλητές και θεατές, θα μπορούν να επισκεφθούν το περίπτερο της AEGEAN και τα μέλη του προγράμματος Miles + Bonus, υφιστάμενα και νέα, θα μπορούν να λάβουν μέρος σε ένα μοναδικό παιχνίδι μνήμης έχοντας τη δυνατότητα να κερδίσουν χιλιάδες μίλια και άλλα αναμνηστικά δώρα.

Πώς ο εγκέφαλος καταλαβαίνει τους ήχους

Σίγουρα κάποιοι άνθρωποι έχουν τη δυνατότητα να αναγνωρίσουν ένα αγαπημένο τους τραγούδι μέσα σε ελάχιστο χρόνο. Νέα έρευνα, που εκπονήθηκε από το University College London, διαπίστωσε ότι ο ανθρώπινος εγκέφαλος μπορεί να αναγνωρίσει έναν οικείο ήχο μέσα σε 100 έως 300 χιλιοστά του δευ-

Για την αναγνώριση οικείων ήχων χρειάζεται από 100 έως 300 χιλιοστά του δευτερολέπτου.

τερολέπτου. Η συγκεκριμένη μελέτη, που δημοσιεύθηκε στην επιστημονική επιθεώρηση Scientific Reports, επιδίωξε να διερευνήσει πόσο γρήγορα το μυαλό ανταποκρίνεται σε μια γνωστή μουσική μελωδία, καθώς και τις εγκεφαλικές διεργασίες που επιτρέπουν αυτή την απόκριση. Οι ερευνητές μελέτησαν αυτό το ζήτημα μέσα από ένα παιχνίδι που λέγεται «Όνομάστε αυτή τη μελωδία» («Name that tune»), όπου οι διαγωνιζόμενοι καλούνται να αναγνωρίσουν ένα μουσικό κομμάτι, δευτερόλεπτα αφότου ξεκινήσει να ακούγεται. Το δείγμα αποτελούνταν από πέντε άνδρες και πέντε γυναίκες, ο καθένας από τους οποίους επέλεξε πέντε τραγούδια που του ήταν πολύ γνωστά. Για κάθε συμμετέχοντα, οι ερευνητές αντιστοιχισαν ένα γνωστό σε αυτόν τραγούδι με μια παρόμοια μελωδία, η οποία όμως αυτή καθαυτή του ήταν άγνω-

Οι επιστήμονες θεωρούν ότι τα αποτελέσματά της έρευνας είναι πολύ χρήσιμα για τη δημιουργία πλήθους θεραπευτικών παρεμβάσεων που βασίζονται στη μουσική.

στη. Οι συμμετέχοντες άκουγαν, λοιπόν, παθητικά περίπου 100 δείγματα ήχου (διάρκειας μικρότερης του ενός δευτερολέπτου) από τον γνωστό και τον άγνωστο ήχο, τα οποία παρουσιάζονταν με τυχαία σειρά. Οι ερευνητές χρησιμοποισαν το ηλεκτροεγκεφαλογράφημα ως τεχνική απεικόνισης της εγκεφαλικής δραστηριότητας, αφού αυτό καταγράφει την ηλεκτρική δραστηριότητα του εγκεφάλου και την κορμημετρία (τεχνική μέτρησης της διαμέτρου της κόρης του μα-

τιού, ένδειξη αφύπνισης). Διαπιστώθηκε ότι οι συμμετέχοντες χρειάζονταν κατά μέσον όρο από 100 έως 300 χιλιοστά του δευτερολέπτου για να αναγνωρίσουν έναν οικείο ήχο, κάτι που φάνηκε, αφενός από τη διαστολή της κόρης του ματιού τους -κάτι που σημαίνει αυξημένη διέγερση, λόγω του οικείου ήχου-, αφετέρου από την επακόλουθη φλοιώδη ενεργοποίηση του εγκεφάλου, η οποία σχετίζεται με την επαναφορά του γνωστού ήχου από τη μνήμη. Οι ίδιες φυ-

σιολογικές αντιδράσεις δεν εμφανίστηκαν στην ομάδα ελέγχου, για την οποία όλοι οι ήχοι ήταν άγνωστοι.

Η Μαρία Τσάιτ, καθηγήτρια του Πανεπιστημίου UCL του Λονδίνου, τόνισε ότι η συγκεκριμένη έρευνα αποδεικνύει ότι οι άνθρωποι αναγνωρίζουν αρκετά γρήγορα τους οικείους ήχους και προσθέτει ότι τα αποτελέσματά της είναι πολύ χρήσιμα για τη δημιουργία πλήθους θεραπευτικών παρεμβάσεων που βασίζονται στη μουσική.

Τα ελληνικά ομόλογα θα «νικήσουν» τα ιταλικά

Ενα σημαντικό «πλεονέκτημα» της ελληνικής αγοράς ομολόγων είναι ότι είναι πολύ μικρή και πολύ χαμηλής ρευστότητας, έναντι της αγοράς ομολόγων της Ιταλίας

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Το **εντυπωσιακό** ράλι των ελληνικών ομολόγων αποτελεί αδιαμφισβήτητο το «μεγάλο θέμα» των αγορών αυτό το έτος, με την Ελλάδα να αναδεικνύεται πρωταθλήτρια στη μείωση του κόστους δανεισμού στην περιοχή της Ευρωζώνης, τους αναλυτές να παραμένουν θετικοί για τις προοπτικές των ελληνικών τίτλων και τους επενδυτές να μην... τολμούν ούτε καν να σκεφτούν να πάνε κόντρα στο ρεύμα, το οποίο δείχνει πως είναι θέμα... ημερών η Ελλάδα να «νικήσει» την Ιταλία και να δανείζεται φθηνότερα.

Ο οίκος αξιολόγησης DBRS αναβάθμισε τις προοπτικές της Ελλάδας σε θετικές από σταθερές.

Από τις αρχές του έτους η απόδοση του 10ετούς ελληνικού ομολόγου έχει σημειώσει βουτιά της τάξης του 74% ή 325 μονάδων βάσης, ενώ η απόδοση των γερμανικών τίτλων μειώθηκε κατά 79 μ.β., των ισπανικών κατά 138 μ.β., των πορτογαλικών κατά 178 μ.β. και των ιταλικών κατά 267 μ.β.

Το ελληνικοϊταλικό spread στους 10ετείς τίτλους, δηλαδή η διαφορά της απόδοσης των ομολόγων των δύο χωρών, διαμορφώνεται στις μόλις 12 μ.β., ενώ στους 5ετείς τίτλους στις 8 μ.β. Ο μηδενισμός αυτού του spread θα αποτελέσει ένα πολύ ισχυρό μήνυμα προς την αγορά, ειδικά τη στιγμή που η Ελλάδα βαθμολογείται ακόμη από τους οίκους ως χαμηλής πιστοληπτικής αξιολόγησης (junk), ενώ η Ιταλία δεν έχει χάσει ποτέ την «επενδυτική βαθμίδα».

Ενα σημαντικό «πλεονέκτημα» της ελληνικής αγοράς ομολόγων είναι ότι είναι πολύ μικρή και πολύ χαμηλής ρευστότητας, έναντι της τεράστιας αγοράς ομολόγων της Ιταλίας.

Κανένας επενδυτής δεν θέλει να πάει κόντρα στο ρεύμα της αγοράς, που δείχνει ότι το ράλι των ελληνικών ομολόγων θα συνεχιστεί, σημειώνει ο Ιωάννης Σώκος, επικεφαλής ανάλυσης της αγοράς σταθερού εισοδήματος της Deutsche Bank.

Αυτό σημαίνει πως ελάχιστες κινήσεις επενδύτων αρκούν για να οδηγήσουν σε περαιτέρω πτώση των ελληνικών αποδόσεων. Όπως ση-

μειώνει στην «Κ» ο Ιωάννης Σώκος, επικεφαλής ανάλυσης της αγοράς σταθερού εισοδήματος της Deutsche Bank, κανένας επενδυτής δεν θέλει να πάει κόντρα στο ρεύμα της αγοράς, που δείχνει ότι το ράλι των ελληνικών ομολόγων θα συνεχιστεί.

Ενας άλλος σημαντικός παράγοντας είναι οι πολιτικές εξελίξεις, οι οποίες τείνουν να παίξουν σημαντικό ρόλο στη στρατηγική των ξένων χαρτοφυλακίων.

Στην Ελλάδα, ο πολιτικός κίνδυνος έχει μειωθεί σημαντικά μετά τις εκλογές, ενώ στην Ιταλία τα πράγματα είναι ακόμη ρευστά. «Εάν τα αποτελέσματα των περιφερειακών εκλογών στην Ιταλία το αμέσως επόμενο διάστημα, ακολουθήσουν τα βήματα της Ούμπρια, τότε ο κυβερνητικός συνασπισμός μπορεί να αρχίσει να διαλύεται, σημειώνει στην «Κ» ο Νίκ Γουόλ, διαχειριστής κεφαλαίων στη Merian Global Investors.

Η αγορά θα χρειαστεί τότε να αποτιμήσει με την προοπτική νέων εκλογών, η οποία θα αυξήσει την αβεβαιότητα.

Όπως τονίζει, «συνεχίζουμε να είμαστε θετικοί για τα ελληνικά ομόλογα, καθώς η νέα φιλοευρωπαϊκή κυβέρνηση εξακολουθεί να διατηρεί ένα μεγάλο μαζικό κεφάλαιο, ενθαρρύνει τις επενδύσεις και προχωράει στο σχέδιο μείωσης των NPLs των τραπεζών».

Σύμφωνα με τον Ντάνιελ Λεντζ, αναλυτή της DZ Bank, ο μηδενισμός των spreads έναντι της Ιταλίας είναι απολύτως πιθανός, καθώς η Ελλάδα προσφέρει πολλά πλεονεκτήματα στους επενδυτές.

Ενώ η ιταλική οικονομία κινείται σε υποτονικούς ρυθμούς, η Ελλάδα αναπτύσσεται πάνω από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης. Επίσης, η αναμενόμενη επιτάχυνση των αναβαθμίσεων της Ελλάδας από τους οίκους θα ενισχύσει τις προοπτικές ένταξης στο QE, κάτι που θα ευνοήσει την πορεία των ελληνικών αποδόσεων. Έτσι, η DZ Bank διατηρεί τη σύσταση υπεραπόδοσης για τα ελληνικά ομόλογα.

Αναβάθμιση

Εξάλλου, αργά το βράδυ της Παρασκευής ο οίκος αξιολόγησης DBRS αναβάθμισε τις προοπτικές της Ελλάδας σε θετικές από σταθερές, διατηρώντας παράλληλα την αξιολόγηση για το αδιόχρεο της χώρας στο BB (Low).

Όπως ανέφερε, η αναβάθμιση των προοπτικών οφείλεται στην εκλογή ισχυρής κυβέρνησης, η οποία δεσμεύτηκε για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων, στη σταθεροποίηση της πρόσβασης στην αγορά ομολόγων, στην πρόωπη αποπληρωμή των «ακριβών» δανείων του ΔΝΤ, στην πλήρη άρση των capital controls και στην έγκριση του σχεδίου «Ηρακλής» για τη διευθέτηση των κόκκινων δανείων.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Ανοδος για ευρώ μετά την αύξηση ΑΕΠ στην Ευρωζώνη

Οι **εξελίξεις** σχετικά με το Brexit και την εμπορική διαμάχη ΗΠΑ - Κίνας συνεχίζουν να κεντρίζουν το ενδιαφέρον των επενδυτών και να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στις κινήσεις των αγορών. Εχοντας ήδη λάβει την έγκριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) για νέα παράταση της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ε.Ε., η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφάσισε τη Δευτέρα τη διεξαγωγή πρόωγων εκλογών στις 12 Δεκεμβρίου.

Οι δημοσκοπήσεις συνεχίζουν να δείχνουν σημαντικό προβάδισμα για τους Συντηρητικούς, με τις αγορές να εκτιμούν ότι πιθανή επικράτηση του κόμματος του Μπόρις Τζόνσον στις εκλογές αναμένεται να ανοίξει τον δρόμο για έγκριση από τη Βουλή της σχετικής νομοθεσίας για το σχέδιο εξόδου που έχει συμφωνήσει ο πρωθυπουργός με την Ε.Ε., ώστε να αποφευχθεί το σενάριο μιας άτακτης εξόδου. Παράλληλα, μετά την πρώτη φάση της συμφωνίας για τον τερματισμό της εμπορικής διαμάχης ΗΠΑ - Κίνας, οι συζητήσεις μεταξύ των δύο πλευρών συνεχίζονται.

Αν και υπάρχουν ακόμα σημαντικά θέματα που πρέπει να επιλυθούν πριν οι δύο χώρες καταλήξουν σε μια οριστική συμφωνία, οι ανησυχίες των επενδυτών για νέα όξυνση του εμπορικού πολέμου έχουν προς το παρόν μετριαστεί.

Οι θετικές αυτές εξελίξεις συνέβαλαν στην αλλαγή της στάσης της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ (Fed) για τη νομισματική πολιτική της, στη συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε την εβδομάδα που διανύσαμε. Συγκεκριμένα, η Fed αποφάσισε νέα μείωση των επιτοκίων κατά 25 μ.β., η τρίτη εντός του τρέχοντος έτους, όπως άλλωστε αναμενόταν. Εντούτοις, το ύψος της επίσημης ανακοίνωσης και σχετικές δηλώσεις του επικεφαλής Τζερόμι Πάουελ στη συνέντευξη Τύπου έκαναν σαφές ότι η Fed δεν βιάζεται να προχωρήσει σε περαιτέρω χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής της, εκτός εάν τα στοιχεία για την πορεία της οικονομίας των ΗΠΑ παρουσιάσουν σημαντική επιδείνωση σε σχέση με τις εκτιμήσεις της.

Με τις αγορές να θεωρούν ότι, παρά τις πρόσφατες θετικές εξελίξεις, οι κίνδυνοι για την πορεία της παγκόσμιας οικονομίας συνεχίζουν να υφίστανται –καθώς τα θέματα σχετικά με το Brexit και την εμπορική διαμάχη δεν έχουν ακόμη επιλυθεί και συνεπώς η Fed είναι πιθανό να υποχρεωθεί σε περαιτέρω μείωση των επιτοκίων–, το δολάριο ΗΠΑ κινήθηκε πτωτικά. Το γεγονός αυτό, αλλά και τα καλύτερα από τα αναμενόμενα στοιχεία για το ΑΕΠ γ' τριμήνου της Ευρωζώνης, ευνόησαν το ευρώ, το οποίο βρέθηκε στο 1,1174 δολ. την Πέμπτη, το υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων δύο εβδομάδων περίπου, πριν υποχωρήσει στην περιοχή του 1,1150 δολ. την επόμενη ημέρα, παραμένοντας όμως 0,7% υψηλότερα σε εβδομαδιαία βάση.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Σχέδιο Business Start για νέες επιχειρήσεις

Κάντε το σωστό ξεκίνημα

Business is business... γι' αυτό κάντε την πιο σίγουρη και συμφέρουσα επιλογή.

Αποκτήστε Τηλεφωνία & Internet με:

- Δωρεάν εγκατάσταση
- Μέχρι 25% έκπτωση στη μηνιαία συνδρομή για 12 μήνες
- Επιπλέον έκπτωση στα προγράμματα RED και BLACK

Ισχύουν Όροι & Προϋποθέσεις.

Τηλεφωνική Εξυπηρέτηση Επιχειρηματικών Πελάτων: 150
www.cyta.com.cy/business

Νιώσε κοντά,
φτάσε μακριά

Με αμελητέα άνοδο έκλεισε το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

Σταθεροποικτικές τάσεις επικράτησαν την Τρίτη στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ). Ο Γενικός Δείκτης σημείωσε αμελητέα άνοδο σε ποσοστό 0,03%, κλείνοντας στις 65,32 μονάδες. Άνοδο σε ποσοστό 0,08% σημείωσε ο Δείκτης FTSE/CySE 20, ο οποίος έκλεισε στις 39,33 μονάδες. Ο ημερήσιος όγκος συναλλαγών περιορίστηκε στα €163.392.

Σε σχέση με τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, άνοδο κατέγραψε η Εναλλακτική Αγορά σε ποσοστό 0,61% και τα Ξενοδοχεία κατά 0,17%. Πτώση σημείωσαν οι δείκτες των Επενδυτικών Εταιρειών κατά

0,55% και της Κύριας Αγοράς σε ποσοστό 0,26%. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλαυναν οι τίτλοι της Petrolina (Holdings) με €116.485 (τιμή κλεισίματος €0,995 – άνοδος 2,58%), της Τράπεζας Κύπρου με €25.865 (τιμή κλεισίματος €1,30 – χωρίς μεταβολή), της Δήμητρα Επενδυτικής με €6.665 (τιμή κλεισίματος €0,478 – πτώση 0,42%), της Λούπης με €3.340 (τιμή κλεισίματος €0,113 – πτώση 0,88%) και της Logicom με €3.276 (τιμή κλεισίματος €1,26 – πτώση 0,79%).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγμάτευσης, 4 κινήθηκαν ανοδικά,

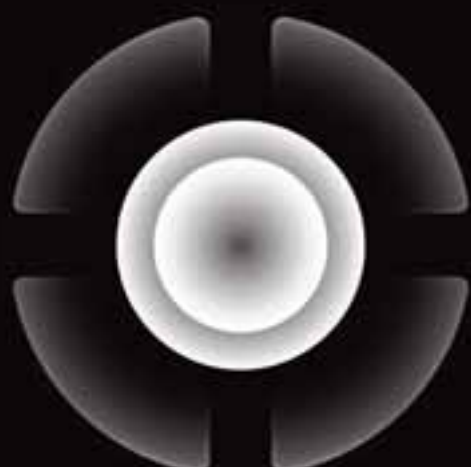
5 πτωτικά και 4 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 76. Εξάλλου, το Χρηματιστήριο, σε συνέχεια προηγούμενων ανακοινώσεων του με ημερομηνίες 17 και 24 Οκτωβρίου 2019, ανακοίνωσε ότι θα προχωρήσει σε αναστολή διαπραγμάτευσης των τίτλων των ακόλουθων εταιρειών, εφόσον οι εταιρείες αυτές δεν έχουν προβεί σε σχετικές ενέργειες για διασφάλιση της εκκαθάρισης των συναλλαγών τους, όπως π.χ. στο διορισμό νέου Φορέα Εκκαθάρισης μετά και το διορισμό Ειδικού Διαχειριστή στο Φορέα Εκκαθάρισης Reyker Securities Plc:

- THAMESIDE INVESTMENT GROUP PLC (Bonds 2021)
 - JUST BRIDGING LOANS PLC (Bonds 2020)
 - JUST CASH FLOW PLC (Bonds 2019, Bonds 2021)
 - JLG GROUP PLC (Μετοχές, Debentures 2020, Bonds 2021, Bonds 2025)
 - PWE HOLDINGS PLC (Bonds 2021)
- Επίσης, το ΧΑΚ αναφέρει ότι η εταιρεία Thameside Investment Group Plc δεν έχει προβεί στην έκδοση και δημοσιοποίηση της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης της για το έτος 30/6/2019. Επιπλέον, το ΧΑΚ αναφέρει

ότι το Συμβούλιο του, με την υποβολή και δημοσιοποίηση της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης της εταιρείας Elaine Securities Plc για το έτος που έληξε στις 28/2/2019, αποφάσισε όπως οι τίτλοι της εταιρείας συνεχίσουν να παρουσιάζονται με σήμανση (Σ) στους πίνακες διαπραγμάτευσης και στα δελτία τιμών στην Αγορά Ομολογιών ΝΕΑ (για εκδότες των οποίων το Μητρώο δεν τηρείται από το ΚΑΜ) λόγω της «Ουσιώδους Αβεβαιότητας σε σχέση με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα» που εγείρεται στην Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών για το έτος που έληξε στις 28/2/2019.

Deloitte.

Transparency Report 2019
Committed to high-quality

Read the
report >

www.deloitte.com/transparency-report

